

ternațională, secretarul general al partidului a evidențiat că trebuie făcut totul pentru a înlătura cu desăvîrșire pericolul unui război mondial, în general pentru înlăturarea definitivă a armelor nucleare și chimice, a altor arme de distrugere în masă, pentru reducerea radicală a armelor convenționale. Totodată, țara noastră acționează cu con-

României socialiste. Sînt urările pe care, în această zi de ianuarie aniversar, de scumpă sărbătoare pentru întregul partid, pentru întregul nostru popor, le adresează, din adîncul inimii, toți cetățenii patriei conducătorului iubit al partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a cărui gîndire și faptă revoluționară se leagă is-

VIBRANT OMAGIU TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

secvență pentru o largă colaborare și cooperare internațională, pentru realizarea în lume a unor relații echitabile între state, între popoare, pentru o lume a dreptății, a echității, în care fiecare națiune să se dezvolte independent și liber.

Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri cu puternice și îndelungi aplauze.

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost adresate de participanții la solemnitate cele mai calde felicitări împreună cu urări de viață îndelungată, de multă sănătate și fericire, de noi și strălucite succese în conducerea destinului partidului și poporului, spre gloria și măreția

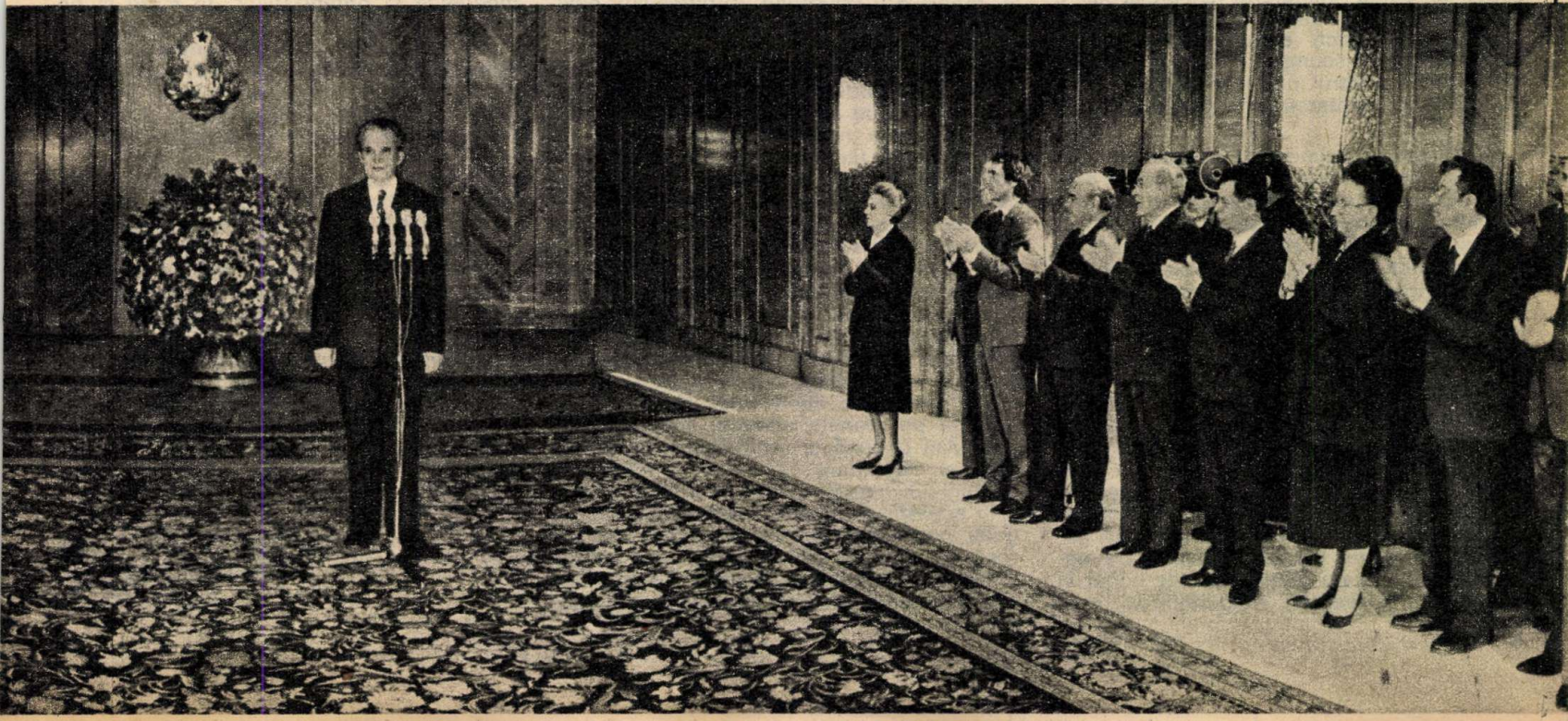
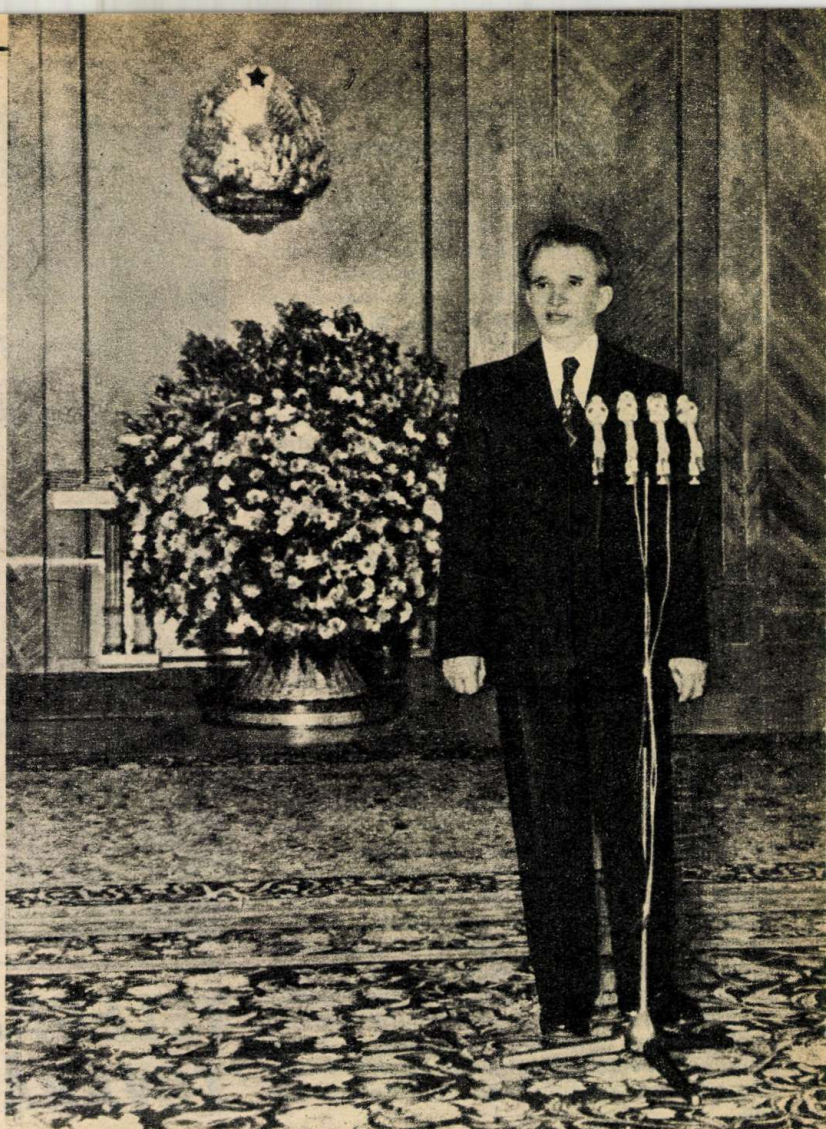
toricele realizări din perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

Solemnitatea de la Consiliul de Stat s-a constituit într-un moment înălțător care a pus în lumină sentimentele de nețărmurită dragoste, stimă și recunoștință pe care comuniștii, toți oamenii muncii, întreaga națiune le poartă secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui eroică viață și activitate revoluționară se identifică, de peste cinci decenii și jumătate, cu lupta gloriosului nostru partid comunist, cu interesele vitale ale țării, cu idealurile scumpe de libertate, inde-

pendență, pace și progres ale poporului român.

Odată cu aceste simțăminte s-a dat expresie încrederii că supremul omagiu adus conducătorului partidului și al țării este angajarea fermă de a acționa, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său gene-

ral, pentru înlăturarea tuturor obiectivelor stabilite, pentru a întîmpina cu rezultate cît mai bune în fiecare sector de activitate cea de-a 45-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român.

Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

În aceste momente de aleasă sărbătoare, când întreaga noastră națiune omagiază cu vibrantă mîndrie patriotică aniversarea zilei dumneavoastră de naștere, zi înscrisă cu litere de aur în calendarul celor mai dragi aniversări ale poporului român, pionierii și șoimii patriei, toți copiii României socialiste și cadrele care le îndrumă activitatea, cu caldă și nețărnută dragoste își îndreaptă cele mai frumoase gânduri, întreaga lor recunoștință și prețuire către dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, și vă adresăm respectuoasa rugămintă de a primi urarea fierbinte de mulți ani fericiți, sănătate și putere de muncă, de noi și prestigioase realizări în magistrala activitate pe care, cu genială clarviziune științifică, înalt patriotism și dăruire revoluționară, o desfășurați pentru edificarea socialismului și comunismului în patria noastră, pentru pace, progres și colaborare între toate statele lumii.

Cu profundă emoție, vă rugăm să ne permiteți ca, dînd expresie deplinei adevărului a celei mai tinere generații la politica internă și externă a partidului și statului nostru, să exprimăm, mult iubite și stimate tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, omagiul luminos, mulțumirea fierbinte și profunda noastră grațitudine față de dumneavoastră, cel mai iubit fiu al poporului român, înțelept conducător și făuritor al destinului socialiste ale patriei, ilustru gînditor al epocii contemporane, pentru grija părintească și dragostea cu care ne înconjurăți permanent, pentru condițiile minunate de viață, muncă și învățatură asigurate copilăriei ferice pe care o trăim în scumpa noastră patrie.

Mîndri că trăim, muncim și învățăm în acești ani glorioși ai Epocii de aur a României, profund marcată de proeminența dumneavoastră personalitate, epocă pe care cu deosebit respect, înaltă mîndrie patriotică și cea mai aleasă prețuire o numim Epoca Nicolae Ceaușescu, noi, cele mai tinere viitoare ale țării, ne formăm la școala dragostei și devotamentului nemărginit față de patrie, partid și popor, față de cauza socialismului și comunismului, avînd mereu viu în minte și suflet înălțătorul Dumneavoastră exemplu de viață, muncă și activitate revoluționară, de eroică dăruire pentru împlinirea celor mai scumpe idealuri și aspirații ale națiunii, pentru înflorirea necontenită a României și înaintarea ei fermă spre comunism.

Gîndurile și sentimentele de fierbinte dragoste și recunoștință, de aleasă stimă și prețuire ale purtătorilor cravatei roșii cu tricolor se îndreaptă, totodată, către tovarășa Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de larg prestigiu internațional, care aduce o strălucită contribuție la elaborarea și îndeplinirea programelor de dezvoltare multilaterală a patriei, la înflorirea continuă a științei, învățămîntului, artei și culturii românești, la afirmarea plenară a personalității umane.

În deplină unitate de gînd și simțire cu întregul nostru popor, noi, pionierii și șoimii patriei, toți copiii țării, creștem, învățăm și muncim animați de dorința și hotărîrea arzătoare de a ne integra plenar, cu fermitate, cetezanță și spirit revoluționar în atmosfera de puternice și grandioase transformări socialiste ale patriei, magistral ilustrate de realitățile acestui timp glorios, atît de bogat în semnificații și realizări. Asigurîndu-vă, mult

TELEGRAMA ADRESATĂ TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România

iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că întreaga dumneavoastră activitate revoluționară, pe care o desfășurați de peste cinci decenii și jumătate cu devotamentul unei vieți exemplare, dăruite fericirii și bunăstării poporului, progresului neîntrerupt al țării, constituie pentru noi o luminoasă pildă de viață, ne angajăm să devenim, așa cum ne învățați, demni urmași ai comuniștilor, adevărați patrioți revoluționari, constructori de nădejde ai viitorului comunist al patriei noastre străbune.

Noi, copiii țării, conștienți că împlinirea aspirațiilor noastre cetezătoare, îndeplinirea visului de aur al omenirii — comunismul — sînt indisolubil legate de asigurarea și menținerea păcii pe pămînt, vă aducem, mult iubite și stimate tovarășe președinte Nicolae Ceaușescu, cel mai fierbinte omagiu, sentimentele de aleasă cinstire și prețuire față de prodigioasa dumneavoastră activitate internațională, desfășurată cu exemplar umanism și înaltă răspundere, pentru pace și dezarmare, pentru o lume mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră, activitate prin care dați o nouă și semnificativă strălucire vocației legendare de pace a românilor, prestigiului patriei noastre în întreaga lume.

În această zi de sărbătoare scumpă întregului popor român, noi, purtătorii cravatei roșii cu tricolor, privim încrezători viitorul luminos al României socialiste, însuflețiți de mobilizatoarele îndemnuri adresate de dum-

neavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, întregii națiuni în magistrala Expunere prezentată la ședința comună a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești, document ce evidențiază excepționala clarviziune științifică și geniala analiză obiectivă a căilor prin care întreaga națiune română va înainta ferm și neabătut pe calea dezvoltării libere, independente și demne, pe calea făuririi socialismului și comunismului.

Acum, la ceas solemn de măreață aniversare, noi, milioanele de copii ai țării, animați de cele mai înălțătoare gânduri, vă rugăm, cu deosebit respect și cu toată dragostea inimilor noastre, să ne permiteți ca, exprimînd omagiul nostru fierbinte, să vă adresăm urările cele mai calde de ani mulți și fericiți, de sănătate și putere de muncă, de noi și strălucite realizări în neobosită activitate consacrată edificării noii societăți în România, binelui și prosperității națiunii noastre, triumfului păcii și progresului în întreaga lume.

La mulți ani!

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

VĂ MULȚUMIM, IUBIȚI CONDUCĂTORI, PENTRU COPILĂRIA NOASTRĂ FERICITĂ!

La ceas de rodnică împlinire și scumpă sărbătoare, chipul luminos al patriei își înalță trainice efigii, urcînd, cutezător, spre temerare piscuri comuniste. Un destin nou își făurește astăzi poporul nostru, însuflețit și călăuzit în marea-i operă înnoitoare de genialul ctitor al României moderne — tovarășul Nicolae Ceaușescu. Gîndirea și acțiunea de înflăcărat revoluționar patriot ale iubitului nostru conducător au generat ample transformări înnoitoare în toate domeniile vieții economico-sociale, realizările obținute de poporul nostru în acești ani constituindu-se într-o perioadă de înflorire fără seamăn a țării. De aproape un sfert de secol, efortul constructiv al națiunii noastre este înscris în istorie drept Epoca Nicolae Ceaușescu. O epocă de măreț și strălucitor avînt al industriei și agriculturii, al orașelor și satelor, al priceperii de a construi, cu oamenii și pentru oameni, temelii trainice ale noului și frumosului.

Vrednicia de meșter făurar a poporului român a dobîndit în anii Epocii Nicolae Ceaușescu dimensiuni epice. Sub ochii noștri, geografia patriei își schimbă înfățișarea. Privim magistralele albastre de la Dunăre și Marea Neagră și recunoaștem împlinirea unui vis milenar, azi măreață ctitorie a României socialiste „ce va dăinui cît va dăinui planeta noastră”, cum arăta secretarul general al partidului. Să ne imaginăm noua albie a Argeșului, prin care Bucu-

reștiul va deveni port la Dunăre, și vom avea satisfacția descoperirii unui nou fluviu făurit de mîna omului. Privim Bucureștiul cu metroul și noua Dimbovița, cu podul Grant și maiestuoasele cartiere, cu Palatul pionierilor și șoimilor patriei, cu strălucitoarele bulevarde ce proiectează arhitectura socialistă a Capitalei și avem bucuria profunde metamorfoze a marii metropole. Dacă ne îndreptăm privirea spre satul românesc călăuzit cu clarviziune spre orizonturile confortului și civilizației mo-

derne vom simți același puls nou al vieții și demnității.

Tradiția zidirii trainice, așezarea cu pricepere și temeinicie a prezentului în depună armonie cu viitorul constituie tezaurul de izbîndă și împlinire al Epocii Nicolae Ceaușescu. O epocă de ale cărei binefaceri noi, tînăra generație, ne bucurăm din plin. Toate marile înfăptuiri obținute în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea oglindesc cu pregnanță o trăsătură definitorie a politicii partidului: grija pentru copii — viitorul națiunii noastre.

Tot ceea ce a construit și zidește cu abnegație și dăruire poporul nostru, grandiosul efort de modernizare a orașelor și satelor, de înnoire a calității vieții și muncii, îndrăznețele proiecte ce ne apropie de mileniul trei sînt destinate copiilor de azi și de mîine. Sîntem conștienți că toate acestea sînt o expresie vie a atenției pe care partidul și statul nostru o acordă formării și educării noastre comuniste, o minunată întru-chipare a grijii părintești și dragostei cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarăsa Elena Ceaușescu ocrotesc copilăria noastră fericită. Astăzi, noi, tînăra generație a țării, avem asigurate cele mai bune condiții de viață, muncă și învățătură pentru a ne forma în spirit revoluționar, ca devotați constructori ai comunismului în scumpa noastră patrie — România socialistă.

Vă mulțumim din inimă, iubiți conducători!

În vacanța de iarnă, pionierul Victor Pavelescu, elev în clasa a VII-a la Liceul „Frații Buzești” din Craiova, a plecat pentru câteva zile la bunicii săi, care locuiesc la Strehaia. Drumul pînă acolo l-a străbătut cu autoturismul familiei, pilotat de tatăl său, care-i mecanic la întreprinderea „Electroputere”. Să mergi cu mașina la bunici e o plăcere. Numai că, doar cu trei-patru kilometri înainte de-a ajunge la Strehaia, mașina a suferit o pană de cauciuc, anvelopa fiind înțepată de un cui. Remedierea a durat doar câteva minute. Suficiente însă ca atenția lui Victor să fie atrasă, mai mult decît pînă acum, de anvelopa pe care o vedea pentru prima oară scoasă de pe roată. Dinspre Strehaia venea un tractor. Victor a făcut, într-o secundă, comparația între anvelopa tractorului și cea a automobilului. „Ce uriașă e cea de tractor! — și-a zis el. De fapt, unde și cum or fi făcute anvelopele astea?” — s-a întrebat Victor în timp ce urca în mașina gata din nou de drum.

Chiar așa: unde și cum?

Scurtă istorie

Cu mii de ani în urmă, descoperirea roții, care în forma ei primitivă nu era decît un disc de lemn, a însemnat o realizare de importanță covârșitoare în viața societății omenești. Folosirea carului și, mai tîrziu, a trăsuri a permis omului să-și sporească mult posibilitățile de transport, făcînd astfel pași mari pe drumul spre civilizație și progres. Prețuind comoditatea deplasării pe roți, omul le-a perfecționat continuu, după mii de ani ajungînd la cele cu spițe și întărite cu cercuri de fier. Iată însă că în anul 1833 au apărut primele trăsuri cu roți bandajate cu... cauciuc. Numai că aceste bandaje, confecționate din cauciuc nevulcanizat, nu durau prea mult timp, întrucît se muiau la căldură și se întăreau la frig. Nu rezistau nici la frecare pe drumuri aspre și cădeau repede de pe roți. Dar după ce vulcanizarea cauciucului s-a răspîndit ca metodă de transformare a acestuia într-un material cu calități staționice de elasticitate, duritate și rezistență, roțile trăsurilor, bandajate cu inele de cauciuc vulcanizat, au cîștigat definitiv competiția cu cele vechi. Apoi cauciucul a început să fie utilizat și pentru confecționarea roților de bicicletă. Prima anvelopă a apărut în 1845. De-atunci și pînă azi, timp de mai bine de un secol, anvelopa a evoluat ne-nchipuit de mult.

Unele dintre cele mai mari și mai bune din lume

De aer, se știe, nu ne putem lipsi nici o clipă. Acum, în zilele

noastre, putem spune același lucru și despre anvelope: în orice domeniu de activitate am lucra. De la avionul supersonic la combina din lanurile de grîu, de la autoturismul ARO la autobuzele și troleibuzele cu care călătorim zilnic, anvelopa e prezentă ca... aerul. Ea are acces către un combinat siderurgic, dar și spre universitate, ea pătrunde în marile șantiere de construcții, dar și pe ogoare, în campaniile agricole. Anvelopa, azi, cîntărește de la un kilogram pînă la o tonă! Pe cele mai mici le cunoaștem cu toții. Așa că vă propunem să ne oprim atenția asupra celor... uriașe.

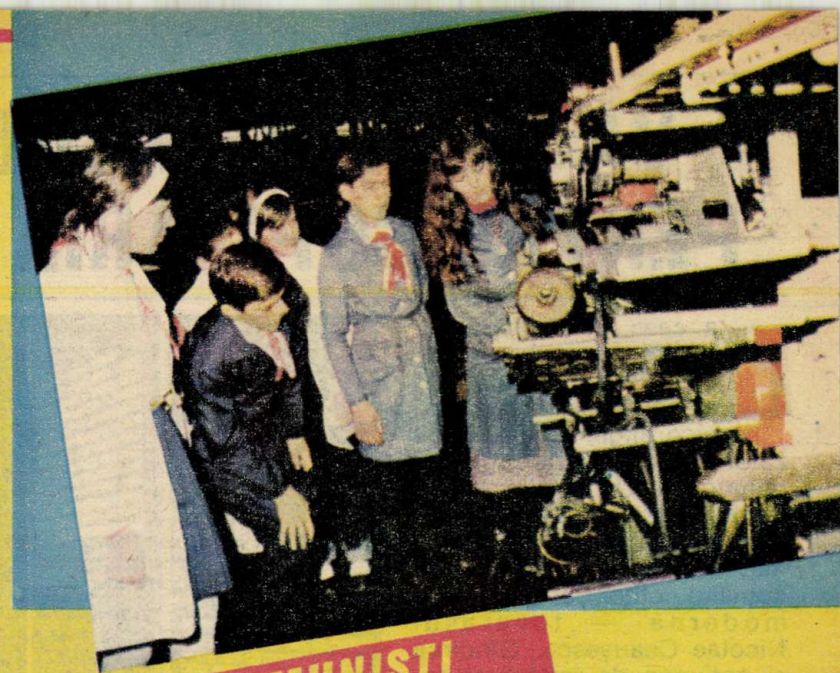
Vă mai amintiți de întrebarea pe care și-o pusese Victor: „Unde și cum se fac anvelopele acestea?” Răspunsul ni-l dă inginerul Ioan Dan Buzulică — director tehnic la întreprinderea de anvelope Drobeta-Turnu Severin.

— Anvelopa este un element elastic și de rezistență care asigură rularea autovehiculelor și amortizarea șocurilor acestora.

La Drobeta - Turnu Severin ne aflăm în cetatea „giganților de cauciuc”, a anvelopelor atît de largi în interior încît poate intra prin ele un... autoturism. În marea întreprindere muncesc peste 1 500 de oameni care... pun frunte de la frunte, mină de la mină și suflet de la suflet, făcînd să plece în lume și în țară — anual — multe mii de anvelope gigant. La realizarea unei anvelope contribuie operatori chimiști, mecanici, electricieni, ingineri-mecanici, automatiști, electroniști etc.

Dar cum se nasc acești uriași?

Dacă anvelopele destinate bicicletelor sînt așa cum le știți, anvelopele gigant, cu un diametru de 3 metri și cîntărind fiecare o tonă, sînt folosite la echiparea unor utilaje de transport greu, între care și autobasculantele de la 27 la 110 tone. Stînd în picioare și cu mîinile ridicate deasupra capului, Florin Piersic n-ar ajunge la partea superioară a anvelopei. Autobasculantele uriașe sînt folosite pe marile șantiere de construcții hidroenergetice, în porturi și, în mod

DE LA COMUNIȘTI
ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

TRIUMFUL HĂRNICIEI CUTEZĂTOARE

special, în industria extractivă a minereurilor, la minele de la Moldova Nouă sau Roșia Poieni. În aceste zone condițiile de exploatare sînt foarte grele, datorită rocilor ascuțite și tari. Dar anvelopele gigant, adevărați... monștri, le trec ușor, cu calm și totală indiferență. Nimic nu le poate rezista.

De două zile și tot de atîtea nopți, inginerii chimiști Narcisa Mihalcea și Eugen Betiu nu pot dormi; stau, asistați de alți cîțiva operatori-chimiști, în laborator și urmăresc, secundă cu secundă, cum diverse materii devin, din ce sînt, altceva. Aici și acum materia se autodevorează, se leagă și se dezleagă de ea într-un ritm tăcut, dar fantastic. Aici se petrece o adevărată geneză. Căci trebuie să știți, în structura finală, într-o anvelopă gata de întrebuințat, intră peste 300 de materii prime. Cauciucul natural adus de peste mări și țări se întîlnește aici cu cel sintetic, care vine de pe platformele de la Borzești sau Brazi. La rîndul său, negrul de fum este transportat de la Pitești sau Copșa Mică; rețelele de cord de nailon — măsurînd sute de kilometri — de la Săvinești și de la Roman; antioxidanții și acceleratoarele de vulcanizare, blastifianții și activatorii, care intră în

relații cu toate părțile pomenite mai sus, sosesc aici de prin alte părți ale țării. Ca să devină cauciuc vulcanizat, materiile prime despre care scriem trec mai întîi printr-o secție de amestecare.

— Atenție, Ion Modaru! În cauciucul natural s-a strecurat un fir de apă fierbinte prea devreme. Ia măsură! — se aude la microfon vocea lui Gheorghe Stănescu, primul, confecționar-operator, al doilea fiind vulcanizator.

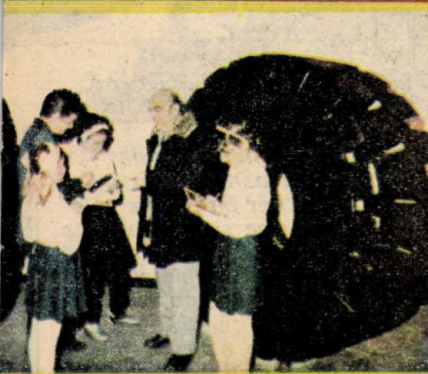
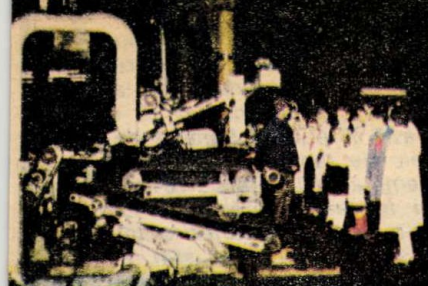

Foto : MIHAI NIEDL

Ne aflăm în sectorul de amestecare a ingredientelor cu cauciucurile. Tinerii chimiști sînt cu atenția încordată de le curge sudoarea pe frunți și pe față. Orice mică eroare poate da un rezultat nedorit. Pregătirea specialiștilor și utilajele sînt însă de condiție superioară. Sectorul al doilea este destinat pregătirii semifabricatelor. Mă uit uimit la amestecul Eugen Cîrjeu, care măsoară și controlează cu dexteritate ordinea acestor elemente din care, în curînd, se va „naște” anvelopa-gigant. În fața noastră apare un mare panou de comandă. Ai senzația că te afli la bordul unei nave cosmice. De-aici, Gheorghe Bociu și Iulică Balaci, băieții la 20—22 de ani, urmăresc cum se plămădește în formă plastică viitoarea anvelopă.

— E ora 16 fix! Începe controlul! se aude la difuzor vocea vul-

tește ca speriat pe o pistă specială, și aceasta fiind o probă. Apoi e „chinuit”, apăsător, ridicat pe un teren care simulează zone accidentate, roci dure și ascuțite. Totul a reușit excelent. Gigantul stă mut în fața noastră și așteaptă să fie pus la treabă.

— Nici o grijă, chiar mîine pleacă la Motru. Face parte dintr-o „grupă” de încă 150, tot de calibrul lui, ne spune Stănescu. Toți s-au născut numai în această săptămînă. Giganții din luna viitoare vor alerga spre S.U.A. și Canada. Anvelopele gigant, fabricate în România, n-au odihnă...

Subredacția în acțiune!

Dimineața, pe la orele nouă, patru pionieri, membri ai subredacției „Cutezătorii” de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din

aparate foto, carnete de reporter și stilouri, ca ziariști de profesie! Discuția a început printr-o scurtă descriere a profilului întreprinderii, după care Laura Săceanu, din clasa a VIII-a, Școala nr. 11, întreabă:

— Care sînt satisfacțiile pe care vi le aduce această meserie de creatori ai anvelopelor gigant?

— Nu-i chiar așa de ușor de dat un răspuns, e de părere tovarășul inginer. Cred că satisfacția constă și în aceea că știm că orice om este, într-un fel sau altul, beneficiarul direct sau indirect al anvelopelor produse de noi.

În discuție intervine Castiliana Bușu, din clasa a VIII-a, Școala nr. 9:

— Cît timp îi trebuie unei anvelope pentru a deveni gigantul gata de drum?

— 72 de ore; toate ciclurile de producție funcționează în așa fel încît materiile prime au nevoie de acest răstimp pentru a putea să fie transformate în gigantul de care vorbeai. La noi timpul se măsoară în secunde.

— Și cum este această muncă... gigantică? întreabă Adrian Poenaru, din clasa a VII-a, Școala nr. 2.

— Lucrez de 28 de ani numai în această industrie. Este fascinantă prin spectaculozitatea ei. Să fii „stăpînul” a peste 300 de materii prime care să fie transformate în 72 de ore într-un produs deosebit de util, de înaltă tehnicitate, așa cum se întîmplă în întreprinderea noastră e, cu adevărat, o satisfacție, o mîndrie. Pentru toți lucrătorii, inclusiv pentru cei tineri. Și pentru că a venit vorba despre ei: la noi tinerii sînt mulți și foarte bine pregătiți în meseriile lor. Chiar în întreprindere există un liceu industrial de chimie și o școală profesională de același profil. Încă de-aici încep dragostea și fascinația lor pentru meseria de constructor de anvelope gigant.

— Cum se manifestă la dumneavoastră spiritul inovator? e curioasă să afle Anca Sălcău, clasa a IV-a, Școala nr. 16.

— Bine spus spirit inovator. El este prezent în foarte multe acțiuni, e un proces continuu. Îl întîlnim mai ales în realizarea unor piese de schimb de diferite tipuri, beneficiarii noștri fiind, în afară de cei din țară, și alții din peste 20 de țări de pe tot globul.

Însoțiți de specialiști, pionierii-ziariști au pornit să viziteze laboratoarele și secțiile de producție. Adică locurile în care, doar peste cîțiva ani, mulți dintre ei vor lucra. Pentru că anvelopele gigant care se fabrică la Drobeta-Turnu Severin ne atrag pe noi toți, dar în special pe elevi, care abia așteaptă să devină ei înșiși creatori de asemenea giganți.

ION CRÎNGULEANU

canizatorului Stănescu.

— Nu înțeleg, ce control?

— Vă veți clarifica imediat, în laborator. Este vorba de controlul de calitate al anvelopelor gigant care s-au „născut” azi.

Intrăm în laboratorul echipat cu aparaturi speciale de măsurat flexiunea, îmbătrînirea, tracțiunea, duritatea, rezistența; anvelopele se pun pînă și la razele „X”, exact cum este pus omul. Totul durează cam o oră. Gigantul pe care ne-am pus ochii e strălucitor și aleargă, se învîr-

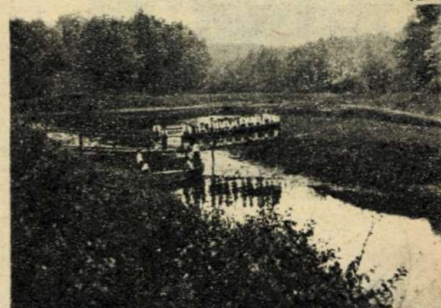
Drobeta-Turnu Severin, se pregăteau cu legitimațiile de pionieri-corespondenți în mînă să aibă o discuție cu tovarășul inginer Ioan Dan Buzulică și să efectueze o documentare în unele din sectoarele întreprinderii de anvelope în vederea scrierii unui reportaj. Idee frumoasă și originală. Membrii tuturor subredacțiilor pot organiza asemenea acțiuni în întreprinderile din orașele lor. Cei patru au fost primiți cu plăcere de către conducere și de oamenii din întreprindere. Bineînțeles că pionierii-corespondenți erau dotați cu

Correspondență din
Ipotești

„dulcea mamă” și mi-a spus, încet, să nu audă căminarul, că ești plecat în pădure sau la Moș Miron. Te-am căutat și te-am găsit în pădure legănat de brațele de ramuri și cu fruntea rezemată de Luceafăr. Te-am atins și tu te-ai prefăcut în lumină, și-n parfum de nuferi și tei, și-n foșnet de frunze, și-n cîntec. Cînd m-am trezit, am înțeles că tu dăinuiești în sufletul meu de copil, fermecat de codrul care ți-a încîntat și ție copilăria”.

Dar, pentru că Radu reamintește de Moș Miron, trebuie să vă spunem că acești copii pasionați ai picturii și poeziei sînt și

Eminesciana 1989

COPILII ȘI POETUL

Prin ochii și simțirea, prin gândurile și năzuințele copiilor Ipoteștiului de azi, ne-am propus să redescoperim meleagurile intrate în legenda Luceafărului poeziei românești. Împreună cu ei să străbatem tainicile poteci de codri și poiene cutureiate odinioară de poet, să reîntîlnim și lumea de doine și povești ce fruntea-i de copil „o-nseminară”. Pentru că născîndu-se și trăind ei înșiși pe fermecătoarele plaiuri către care de-a lungul întregii vieți s-a înturnat gîndul nostalgic al poetului, acești copii care rostesc odată cu primele cuvinte „Eminescu”, care deslușesc cea dintîi slovă a cărții sub luminarea celui mai mare făurar de poetică limbă românească, sînt permanent însuflețiți de dorința de a rezugrăvi, prin propria lor bogăție imaginativă, pitorescul acestor locuri.

Iată, chiar de-aici, de pe tăpșanul din fața școlii lor, de unde se deschide larg priveliștea „satului din vale”, iar mai în depărtare se profilează măreția codrilor cu al lor „poetic labirint”, cu „murmurul izvoarelor de-argint”, ei pornesc ades, însoțiți de caietul de schițe și blocul de desen, pe cărările umblate de pașii copilului care, purtînd sub braț o carte din biblioteca tatălui, se ascundea în liniștea pădurii ruginii. Imaginile de basm și poezie, păstrate în nemurirea versurilor eminesciene, reînvie într-o transfigurare plastică ce nu le

poate fi proprie decît acestor copii-pictori din Ipotești și a căror vocație artistică le e cultivată cu pasiune tot de un fiu al satului, profesorul și pictorul Mihai Băjenaru. Fie că se numesc Mihaela Manoliu sau Gabriela Onufri, Dorina Chiriac, Lucian Nistor sau Radu Ciobanu (pentru a-i cita doar pe cîțiva dintre ei), toți acești copii îndrăgostiți de arta penelului și-ar putea constitui un album sau chiar o mică expoziție personală cu desenele în care, fie în culori vii, fie în tonuri cromatice difuze, sînt zugrăvite și pădurea de argint, și codrii de aramă, și lacul ce „nuferi galbeni îl încarcă” și peste care „norii au urzit o umbră fină”, iar luna plină „poleindu-l îl străbate...” Nu lipsesc din peisajele lor lacustre nici luntrea „ascunsă printre trestii”, nici „insula cea verde”, și nici „norodul de gîze venite să pornească aici nunta miresei-viorică alături de nunta lui Călin cu fata de împărat. Scene epice sugestive îl înfățișează apoi pe Mircea, Domnul Țării Românești, înfruntîndu-l și biruindu-l cu oștile sale „la Rovine în cîmpii” pe furtunosul Baiazid. Dar tema predilectă de inspirație, tema cea mai dragă inimii lor după cum ne-au mărturisit, o constituie „Luceafărul”, poemul care, așa cum spunea George Călinescu, reprezintă „inima gîndirii poetului”. În acest an al centenarului „Mihai Eminescu”, membrii cercului de artă plas-

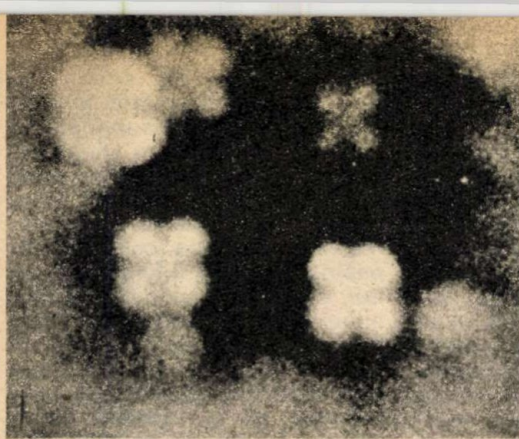

tică din Ipotești vor vernisa o amplă galerie omagială.

Nu se putea însă ca aici, la Ipotești, să nu existe și un mănunchi de copii poeți. Primii pași pe tărîmul scrisului le sînt călăuziți de profesoara Aurora Adam. Creațiile lor, afit versurile cit și prozele poetice, dovedesc permanentă conectare la izvoarele liricii eminesciene. În metaforele lor transpare contemplarea locurilor de unică frumusețe care l-au încîntat odinioară pe poet. Dorina Chiriac (care, precum ați văzut, e și pictoriță) invocă chiar, într-una din poeziile sale, revenirea lui pe meleagurile natale: „Luceafăr blind care-ai plecat/ În Universu-ndepărtat.../ Te cheamă toate cite sînt/ Te cheamă plopii foșnitori/ Și teii troienindu-și flori...” Iar Radu Ciobanu, care e nu numai pictor și poet, ci și un recitator ce se transpune într-un chip poate unic în universul versurilor eminesciene evocă, printr-o impresionantă reverie de copil, pe copilul Mihai de-altădată: „Am visat că îți recitam o poezie. Poate „Sara pe deal” sau „Lacul”. Apoi am plecat să te caut acasă. M-a întîmpinat

iubitori ai eposului popular. La rîndul lor, au parte de un neîntrecut povestitor de basme și legende, de doine și balade: Moș Vasile Horodincă, pe care ei îl ascultă cu aceeași încîntare precum altădată Mihai pe Moș Miron. Iată însă că și pasiunea pentru istorie le e inspirată copiilor din Ipotești tot de Eminescu. Ei scriu versuri cu temă istorică, dar întreprind ades și incursiuni la cetățile tracogetice de la Stîncești (datînd din sec. VI-V î.e.n.) pe care, fără îndoială, le va fi contemplat și cercetat și Eminescu, și-l vor fi inspirat în scrierea multora dintre poemele sale. Cine credeți însă că are grijă în fiecare anotimp de grădina cu salcîmi și tei ce răsuna cîndva de chioarele și zburdălniciile numeroșilor copii ai căminarului Gheorghe Eminovici? Tot ei, desigur, și-ar mai trebui să adăugăm că aici își susțin întotdeauna recitalurile de poezie conținînd și propriile lor versuri dedicate poetului. Iar pe insula cea verde din mijlocul lacului privegheat de astrul nopții desfășoară, în fiecare an la 15 iunie, împreună cu colegii-artiști și din alte localități ale județului, tradiționalul spectacol de sunet și lumină „Omagiu Luceafărului”. Multe încă s-ar mai putea povesti despre copiii din Ipotești. Iată, de pildă, dacă veți poposi aici și veți voi să aflați pe unde-l purtau pașii pe neastîmpăratul Mihai, care o zbughea de-acasă să se ascundă la împărat-slăvitul codru, tot ei vă vor fi cei mai buni ghizi. Căci ei îl știu și îl cuturează la rîndu-le cărările, iubind și venerînd tot ceea ce pe aceste meleaguri ale copilăriei lor păstrează veșnic amintirea Luceafărului poeziei românești.

ILEANA PÎTA

care reprezintă fotografia cîte unei molecule constituită din 57 de atomi. Imaginea a fost realizată cu ajutorul unui microscop cu cîmp emisiv, care permite vizualizarea directă a unor molecule și a atomilor meta-lici.

„Cheia de boltă”

• Ce se înțelege prin expresia „cheie de boltă”? (VIORICA BLAJINU din PITEȘTI)

Expresia „cheia de boltă” are două înțele-surii distincte. Unul propriu, provenit din vo-cabularul specific arhitecturii și reprezentînd un boltar (piatră) din componența unei con-strucții. Aceasta, de obicei cu dimensiuni mai mari decît celelalte, este decorată cu o ornamentație bogată și încheie structura unei bolte, fiind situată în punctul cel mai înalt al acesteia. Are rolul de a susține con-strucția, asigurînd coeziunea întregii struc-turi. Cel de-al doilea înțeles este figurat și derivă din primul, avînd semnificația de ele-ment de bază care explică sau dezleagă o problemă, ori un principiu fundamental. (C.V.).

Construcție gonflabilă

• „Ce sînt construcțiile gonflabile?” — vrea să știe CORNEL DIAMANDI din PLOIEȘTI.

Sînt construcții realizate dintr-o mem-brană dublă, foarte ușoară (din material plastic textil) și... aer! Gonfler înseamnă, în franceză, a umfla. Aceste construcții se um-flă cu pompa, întocmai unor camere de ma-șină. Cea mai mare construcție gonflabilă din lume este executată din tergal acoperit pe ambele fețe cu un strat de PVC, pentru a o face etanșă, și poate acoperi o suprafață

de 10 000 metri pătrați, adică mai mult decît un teren de fotbal. O rețea din fire de oțel face ca efortul să fie repartizat uniform, res-pectiv 3,5 grame pe centimetru pătrat. Un dispozitiv, antrenat de un motor diesel, suflă 40 000 metri cubi de aer pe oră, asigurînd, în interior, o suprapresiune față de exterior, ceea ce face ca această „construcție” să se mențină la înălțime, fără stîlpi de susținere, așa cum se vede în imagine, obținîndu-se totodată pătrunderea luminii naturale prin pînă. Această construcție gonflabilă poate fi utilizată pe șantiere, pentru a proteja su-prafețe de depozitare, poate găzdui expoziții sau întreceri sportive, durata ei de viață fiind apreciată de specialiști la aproape 13 ani! (M.D.)

PE SCURT

DANIELA ROȘU — Piatra Neamț. Inge-ne-rul francez Barthélemy Thimonnier bre-ve-tează invenția mașinii de cusut în anul 1830. **A. CLONȚEA** — Pitești. În 1827 Petrache Poenaru brevetează invenția stiloului. **ALIN BĂIESCU** — Cluj-Napoca; **ROXANA SU-SANU** — București. Invenția telefonului este brevetată în 1876 de omul de știință ameri-can Alexander Graham Bell. Casașoții fac parte din familia balenelor și sînt răspîndiți în mările calde ale tuturor oceanelor. Vara migrează în grupuri, la adîncimi medii (re-zistă bine pînă la 300 metri și pot sta sub apă mai mult de o oră), formînd, uneori, turme de sute de indivizi ce înaintează în și-ruri regulate cu o viteză de 3—6 mile pe oră. Jetul de apă le țîșnește pe nări pînă la o înălțime de cîțiva metri și acest lucru le tră-dează apariția la suprafață, de care profită vînătorii de balene. **ELENA ȘUVEȚI** — Bo-zovici, Caraș-Severin; **ADRIAN COVRIG** — Mehedinți. Odată cu sosirea primei mîngi de fotbal la noi în țară, în 1890, la Arad, încep să se desfășoare și primele meciuri la Arad, Timișoara și apoi la București. În anul 1902 are loc primul meci oficial de fotbal, la Timișoara, între echipa locală și alta din Lugoj. Primul campionat național are loc în 1909, cu trei echipe, cea dintîi campioană devenînd „Olimpia”-București. (N.P.)

Putem vedea moleculele?

• Este posibil să fie văzute moleculele? Dacă da, cum arată ele? — sînt întrebările adresate de LOREDANA NICOLIUȚ din BU-ZĂU.

Cea mai mică parte dintr-o substanță unde se întîlnesc toate proprietățile ei chi-mice și compoziția sa procentuală este mo-lecula. Ea constituie un sistem material for-mat din mai mulți atomi identici (la substan-țele simple) sau diferiți (la cele compuse). Dimensiunile moleculelor obișnuite sînt ex-trem de mici. Și totuși moleculele pot deveni vizibile ochiului omenesc?

Răspunsul este afirmativ, grație uneia din invențiile secolului nostru, supermicro-scopul electronic ce permite măriri de mi-lioane de ori. În figura alăturată observați imaginile unui fel de trifoi cu patru foi. Fie-

ROSTIREA ȘI SEMNAREA LEGĂMÎNTULUI PIONIERULUI

În cel de-al doilea trimestru al fiecărui an școlar, pionierii cla-selor a V-a trăiesc un moment deosebit de important, cu pro-funde semnificații pentru în-treaga lor activitate viitoare: rost-irea și semnarea Legămîntului pionierului. Acest moment de-osebit are loc în cadrul unei adu-nări solemne, cu ceremonial, ce se poate desfășura atît la școală cît și în unități economice, mu-zee, case memoriale, locuri isto-ric etc.

Între măsurile luate pe plan organizatoric de către comanda-mente, un loc important îl ocupă repartizarea unor membri ai co-mandamentului — pionieri din clasele mai mari — care să răs-pundă permanent de organi-zarea acțiunii, de stabilirea gra-ficului adunărilor și a locului lor de desfășurare.

Pregătirea pionierilor pentru rostirea și semnarea Legămîntu-lui începe încă din anii anteriori,

cu precădere din clasa a IV-a, cînd în cadrul detașamentelor se organizează activități menite să contribuie la cunoașterea și în-sușirea de către copii a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a operei tovară-șului Nicolae Ceaușescu, secre-tarul general al partidului, pre-sedintele Republicii, a obiective-lor și sarcinilor Organizației Pio-nierilor.

În această perioadă premergă-toare adunărilor de rostire și semnare a Legămîntului pionie-rului se vor asigura studiarea, dezbateră și însușirea tezelor, ideilor și orientărilor cuprinse în documentele adoptate în cadrul Ședinței comune a Plenarei Co-mitetului Central al P.C.R., a or-ganismelor democratice și orga-nizațiilor de masă și obștești, din luna noiembrie 1988. Vor fi organizate, de asemenea, bo-gate activități politico-educative dedicate mărețelor evenimente

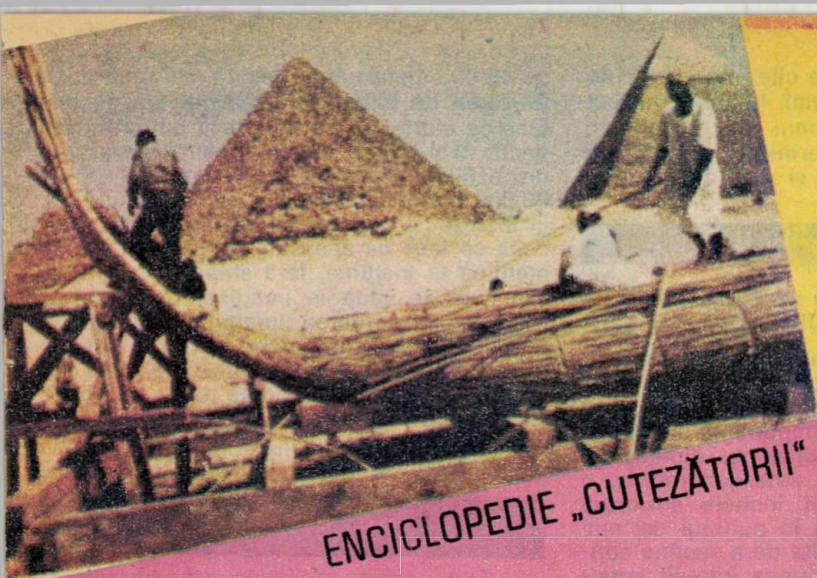
din istoria patriei și partidului — Congresul al XIV-lea al partidu-lui Comunist Român și aniversarea a 45 de ani de la de-clanșarea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944.

Tot în perioada de pregătire a copiilor pentru rostirea și sem-narea Legămîntului pionierului se vor organiza acțiuni dedicate aniversării a 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor, pe care o sărbătorim în acest an. Se va accentua asupra unei și mai bune cunoașteri a Statutu-lui acesteia, a Codului etic al pionierului, precum și a conți-nutului Legămîntului.

În detașamentele claselor a V-a se vor organiza discuții, dezbateri, întîlniri cu pionieri mai mari, cu membri ai coman-damentului unității sau cu acti-viști ai organizației, acțiuni care să contribuie la înțelegerea sem-

nificației politice pe care o are în viața fiecărui copil rostirea și semnarea Legămîntului pionie-rului.

Solemnitatea rostirii și semnă-rii Legămîntului pionierului de către pionierii unei clase se poate realiza într-o singură adu-nare de detașament sau în mai multe (cel mult trei). Rostirea Legămîntului se realizează în grup, fiecare pionier ținînd mîna pe drapelul patriei, semnarea acestuia în Carnetul de eviden-țiere a activităților pionierești avînd loc individual, în acordu-rile cîntecului pionieresc. Trăi-rile afective ale fiecărui pionier vor fi și mai bogate dacă, la des-fășurarea acestui important eve-niment, vor participa, ca invitați, părinți, cadre didactice, pionieri din clasele a IV-a, precum și alți cetățeni cu care detașamentul sau unitatea conlucrează pentru realizarea unor bogate activități pionierești.

ENCICLOPEDIA „CUTEZĂTORII“

PAPIRUSUL

spre o nouă actualitate?

Timp de peste cinci mii de ani, papyrusul a fost, alături de pergament, unul dintre cele mai răspândite materiale de scris din întreaga lume. Pe papyrus au făcut însemnări scribii faraonilor egipteni, pe papyrus au scris funcționarii Romei și tot pe papyrus au socotit contabilii marilor imperii din primul mileniu al erei noastre.

Papyrusul a încetat să mai servească drept material pentru scris abia cu începerea din secolul al VIII-lea, atunci când, în China și mai târziu în întreaga lume, s-au răspândit cunoștințele și tehnica necesare fabricării hârtiei.

Dar papyrusul avea și alte întrebuințări. În Egipt și în țările din zona Golfului Persic, papyrusul

era folosit uneori pentru construcția ambarcațiilor. O astfel de ambarcație a fost reconstituită în zilele noastre de către marele navigator norvegian Thor Heyerdhal. Cu această ambarcație celebrul cercetător a reeditat pe mările și oceanele lumii drumurile navigatorilor antichității.

Papyrusul crește pe suprafețe întinse în regiunile din răsăritul Africii, dar de mai multe secole nu i s-a mai găsit nici o întrebuințare. La începutul anilor '70 ai secolului nostru s-a încercat folosirea papyrusului la fabricarea hârtiei, dar proiectul a trebuit să fie abandonat întrucât productivitatea pe care o permitea se menținea foarte scăzută. Aceasta datorită faptului că papyrusul se recoltează manual, mașinile

neputând să pătrundă pe terenurile desfundate pe care acesta crește.

O altă întrebuințare contemporană a papyrusului este aceea de combustibil. Se are în vedere folosirea papyrusului pentru a se pune capăt procesului de distrugere masivă a pădurilor. Potrivit datelor publicate de Fondul Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură — FAO —, în prezent peste două miliarde de oameni folosesc lemnul drept combustibil. Aceasta face ca în fiecare an să dispară de pe suprafața Terrei peste 11 milioane de hectare de păduri. Dacă se va merge în ritmul acesta, într-un viitor nu prea îndepărtat planeta noastră va fi depozată total de păduri.

Poate constitui papyrusul un bun combustibil? Da, poate. Se are în vedere capacitatea lui de a crește foarte repede. În mediul său natural, papyrusul crește în 24 de ore cu circa cinci centimetri! Aceasta înseamnă că pe parcursul a 50 de zile el va ajunge la maturitate, planta măsurând aproximativ 4,5 metri. În condiții normale, papyrusul se recoltează de două ori pe an, producția la hectar atingând cifra record de 25 de tone!

Modalitatea pe care specialiștii o preconizează pentru folosirea papyrusului drept combustibil este brichetarea lui. Astfel prelucrat, papyrusul capătă calitățile calorice ale lemnului. S-a experimentat acest lucru și s-a găsit că, la 15 minute după aprindere, el arde precum cărbunele din lemn și că, timp de trei ore, el emană o căldură egală cu a lemnului sau a cărbunelui din lemn. Spre deosebire însă de aceștia, papyrusul are nevoie de un timp mai lung pentru a se aprinde și, în plus, odată stins, el nu mai poate fi reaprins.

În exploatarea papyrusului se mai are în vedere faptul că recoltarea lui rațională poate aduce mari prejudicii echilibrului

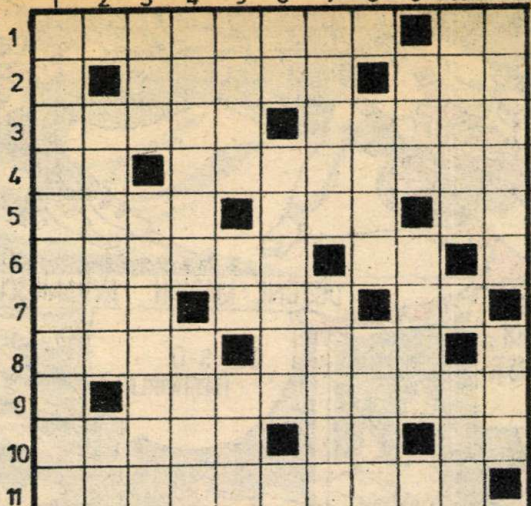
ecologic. De aceea, în Rwanda, de pildă, țară în care papyrusul crește pe suprafețe de pînă la 20 000 de hectare, acesta se recoltează tot de două ori pe an, dar în cantități rezonabile. Prin aceasta se urmărește conservarea culturilor de papyrus pentru a fi folosite, în viitor, chiar și ca înlocuitor al cărbunelui sau al produselor petroliere, pe cale de epuizare în această țară. Căci papyrusul are, ca plantă excepțională ce este, calitatea de a regenera foarte repede, în timp ce, de pildă, cărbunele, odată exploatat, nu poate fi înlocuit.

De când papyrusul se găsea la

loc de cinste în cancelariile pu-ternicilor din trecutul îndepărtat au trecut multe secole. Se pare că a venit din nou timpul ca papyrusul să servească omului. Iar dacă noile sale utilizări par deocamdată modeste, chimia viitorului va ști, fără îndoială, să descopere valențele încă pasive ale acestui material viat.

NICOLAE NICOARĂ

La săniuș

ORIZONTAL: 1) Viraje pe pârțile de bob și săniute. Performer la un concurs de săniute. 2) Cadru adecvat pentru săniute. Materia primă pentru gheața care trebuie să acopere uniform pârțile de bob. 3) Parcurgerea traseului de cel puțin patru ori la concursurile de săniute. Oameni ai zăpezilor, care folosesc în deplasările lor săniile și schiurile (sing.). 4) Vitamină. Drum în pantă folosit ca derdeluș (pl.). 5) Greșeli... mici! Roze... ofilite! Dumneata. 6) Partidă de șah terminată la egalitate. La munte! 7) Fire. Africa de Sud-Vest (abr.). Ere! 8) Fiord în Norvegia. Scorțar. 9) Chibzuți. 10) Mediul în care se desfășoară poezia „Iarna pe uliță” de George Coșbuc. Simbolul unui metal nobil. Vas de pământ. 11) Poet clasic român (1821-1890), din a cărui creație amintim poezia „Sania”.

VERTICAL: 1) Gradul de încălzire a pati-

nelor metalice ale saniei se verifică înaintea startului și trebuie să fie de 10°C în timpul concursurilor. 2) A întârî un guler, de pildă. Printre fulgi! 3) Fluviu navigabil în vestul Europei. Umanitate. 4) Ingheată la săniuș (pl.). Personaj legendar, tatăl unor uriași. 5) Autoatelier pentru reparații electrice și radio (abr.). Componentă a unui element antiderapant. Atlas... fără vocale! 6) Bine! Loc pentru derdeluș (pl.). 7) Marginea mult înălțată a pârției de bob. Element de pilotare a bobului. 8) Își dau asentimentul, dar numai pe jumătate. Comună în județul Maramureș. 9) Apoi (reg.). Corpul care, pe sanie, în poziție reglementară, trebuie să stea mult inclinat pe spate. 10) Din dresajul ciinelui de vinătoare. Punctul culminant al concursului de săniute. 11) Ocupație de iarnă. Federația Internațională a Sporturilor cu Săniute, care a luat naștere în 1957 (abr.).

DICTIONAR: EROR, OZE, TANA, TOIU, ANAC, TLS, APU, FIL.

Georgeta Dumitru

CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP

Arena matematicienilor

cative de la 1 la 9? Aceste cifre nu trebuie să apară neapărat în ordinea naturală, însă nu se pot repeta. Ele pot fi scrise și alăturat, formînd diverse numere, mai mari sau mai mici.

Ing. Liviu Macoveanu

MULTIPLI DE 9

Suma cifrelor semnificative 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 conduce la un multiplu de 9, adică 45. Așadar, numărul 45 se poate descompune într-o sumă a tuturor cifrelor semnificative cuprinse între 1 și 9.

Mai puteți găsi și alte numere, multipli de 9, care să se poată descompune astfel încît cifrele sau numerele descompunerii să cuprindă, de asemenea, toate cifrele semnifi-

810 = 195 + 267 + 348 etc.
225 = 1 + 35 + 42 + 69 + 78;
171 = 2 + 18 + 39 + 47 + 65;
162 = 9 + 12 + 36 + 48 + 57.

fără a se repeta:
de la 1 la 9, indiferent de ordine, dar să conțină toate cifrele semnificative rezultate după descompunerea pune astfel încît cifrele sau numerele de 9, care se pot descompune, lăsa câteva exemple de numere.

RĂSPUNS:

Fantezie

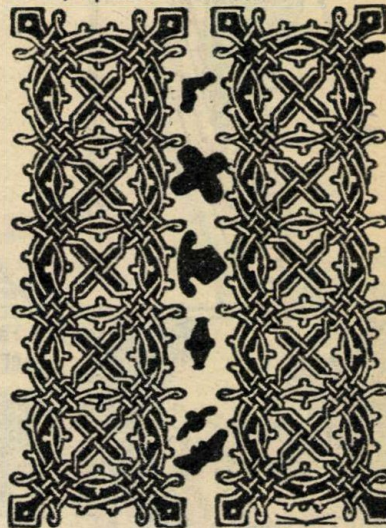
ORIZONTAL: 1) Personaj feminin sadovenian din „Oameni din Lună”. 2) Urmă. 3) Afluent pe dreapta al Bistriței moldovenești, renumit prin cheile sale pitorești, săpate în calcar. 4) Realizată. 5) Staționarea unui autovehicul. 6) Intelligent. 7) Județ situat în nord-vestul țării. 8) Purtătorul unei arme medievale (var.). 9) Mod de executare din ce în ce mai rapid al unei bucăți muzicale.

La dezlegarea corectă, citind în ordine, de sus în jos, cite o literă de la mijlocul cuvintelor cu litere fără soț și cite două litere de la cele cu soț, se va afla numele unui vestit domn al Țării Românești, care a domnit între 1386 și 1418.

Ana Moga

Două întrebări

Care dintre formele conturate în mijlocul imaginii noastre se înscrie în cele două benzi decorative? Și care este diferența dintre aceste benzi, aparent identice?

Virgil Tomuleț

LA MUNTE

(Biverb: 6,6)

Radu Stoianov, Fundulea-Călărași

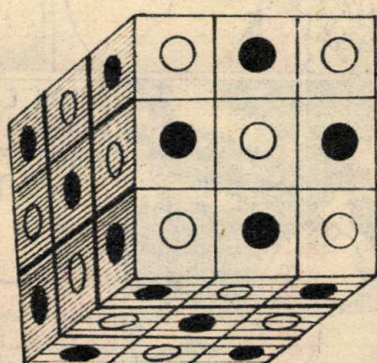

Controlul poziției:
Alb — Rc4, pionii: a4, b4, f2, g2, g3;
Negru — Rd6, pionii: b6, e4, f5, g5, h5.
Negrul începe și câștigă după a cincea mutare. Soluția în numărul următor.

CUBUL

Observați, cu atenție, suprafețele vizibile ale cubului din imagine și deduceți așezarea punctelor negre pe suprafețele care nu se văd și care apar în desenele alăturate.

Virgil Tomuleț

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

La schi: 1) Sn. 3) Pas. 5) Ont. 6) N. 7) Cursă. 8) Saho. 10) Te. 11) Oet. 13) Alpin. 14) Plăcut. 15) Raf. 16) Gal. 18) Inel. 20) Re. 21) Tap. 23)

Animale. 24) Sr. 25) Ateu. 26) Aiti. 28) Bn. 29) Gol.

Șah: 1. T8:e5!!

De-ale elevilor: CĂTĂLIN REPETĂ LA LATINĂ.

CUTEZĂTORII 5

Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU

SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: CONSTANTIN DIACONU; PREZENTAREA ARTISTICĂ: POMPIIU DUMITRESCU; PREZENTAREA TEHNICĂ: IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon 17 60 18. **ADMINISTRAȚIA, Editura „Știința”**
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cătoră din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfu București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1,50 lei

Foto: MIHAI NIEDL

Activitate pionierescă a unității din Școala nr. 11 — București.

COPERT NOASTRĂ

SCENARIU : SEVER NORAN

DESENE : MARIAN AVRAMESCU

REZUMATUL EPISODULUI 3 : LA PROBA DE ORIENTARE TURISTICĂ PE SCHIURI, MIHAI PIERDE MINUTE PREȚIOASE PENTRU A FIXA ȘTAMPILA LA UN POST, APOI IEȘE DIN TRASEU AUZIND STRIGĂTE DE AJUTOR.

VIN
ACUM!
NU VĂ
SPERIAȚI!

CE S-A
ÎNTÂMPLAT?

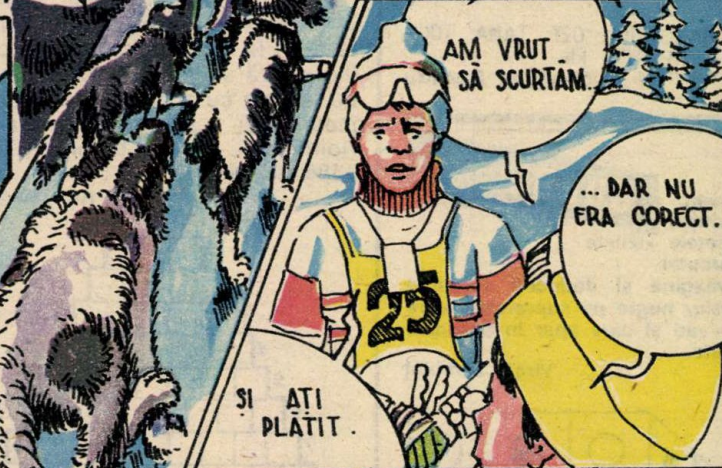
NU NE MAI DAU
VOIE SĂ PLECĂM!

CE S-O
ÎNTÂMPLAT?

MULȚAM FAIN,
BADE!

AM VRUT
SĂ SCURTĂM...

... DAR NU
ERA CORECT.

ȘI AȚI
PLĂTIT.

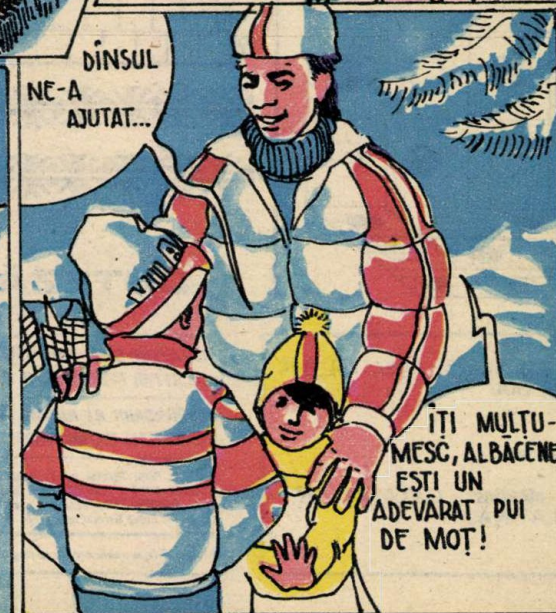

POSTUL VOSTRU DE
CONTROL ESTE
AICI... FAȚEȚI
LA STINGA!

MAI REPEDE,
MIHAI!

HAI
ALBĂCENII!

DÎNSUL
NE-A
AJUTAT...

ÎȚI MULTU-
MESC, ALBĂCENI.
EȘTI UN
ADEVĂRAT PUI
DE MOȚ!

ANDREI E DE
PRIMUL LOC.
MIHAI... PE
AL-XV-LEA!

UNDE O FI
PIERDUT
VREMEA?

RECUPERĂM
MIINE LA
BIATLON...

ÎN SUMAR:

- „Ora exactă” la Școala nr. 1, Arad
- Trofee Expedițiilor „Cutezătorii” și câștigătorii lor
- Istorie, cultură, civilizație
- Enciclopedie „Cutezătorii”

6

JOI, 9 FEBRUARIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1113)

Cutezătorii

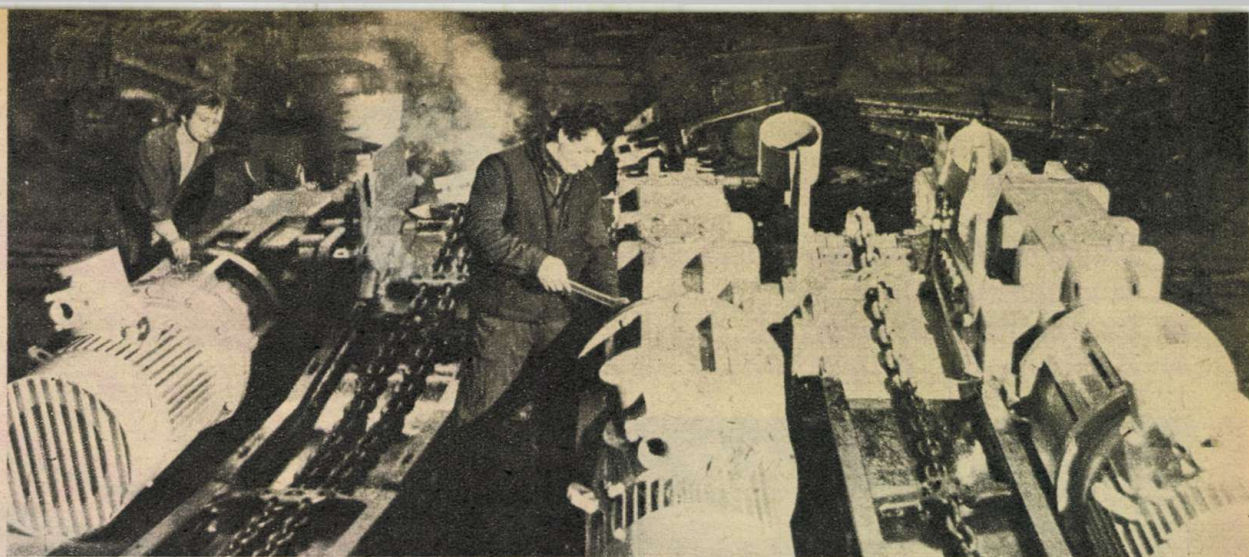
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a avut loc, vineri, 3 februarie a.c., ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., în cadrul căreia s-a dezbătut și aprobat Raportul și Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1988.

Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a apreciat că, în anul 1988, au fost obținute noi și însemnate realizări în creșterea forțelor de producție, în ridicarea gradului de civilizație al patriei. În acest al treilea an al actualului cincinal, a continuat procesul de dezvoltare intensivă și de modernizare a industriei, a agriculturii, a celorlalte ramuri producătoare de bunuri materiale. Sporirea forței economice a României a făcut posibilă participarea tot mai activă a țării noastre la schimbul mondial de valori și la diviziunea internațională a muncii. Au fost înregistrate, de asemenea, succese importante în domeniile științei, învățămîntului și culturii — factori fundamentali ai progresului economic și social. În 1988 s-au asigurat, totodată, stabilitatea prețurilor, o circulație

bănească sănătoasă, consolidarea valutei naționale, echilibrul bugetar și financiar.

Pe baza creșterii forțelor de producție, a venitului național și a avuției socialiste, a avut loc ridicarea în continuare a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni. În concordanță cu hotărârile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale P.C.R., în anul 1988 a început majorarea retribuițiilor și pensiilor, acțiune de mare însemnătate socială și politică, ce demonstrează trăsnicia și vitalitatea economiei noastre naționale, reflectă preocuparea constantă a partidului și statului, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai și a calității vieții întregului popor.

Comitetul Politic Executiv a apreciat că realizările din 1988 evidențiază cu putere justetea și realismul politicii partidului și statului nostru de construcție

socialistă, dezvoltarea economico-socială a României, repartizarea armonioasă și echilibrată a forțelor de producție pe întreg teritoriul patriei, de asigurare a unor condiții tot mai bune de muncă și de viață pentru toți cetățenii țării.

Urmind, în deplină unitate de gând și faptă, orientările și indicațiile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oamenii muncii din toate sectoarele de activitate acționează cu abnegație și spirit revoluționar pentru înlăptuirea lună de lună a tuturor prevederilor de plan pe anul 1989, pentru transpunerea cu succes în viață a programelor de sporire a calității și eficienței. Mobilizatoarele chemări la întrecere adresate în aceste zile de colective și unități frunțase din toate ramurile și sectoarele de activitate pun în evidență hotărârea clasei muncitoare, a întregului popor de a valorifica superior însemnatele resurse

materiale și umane de care dispune economia noastră națională. În industrie, eforturile sînt concentrate spre realizarea ritmică a producției fizice și a celei pentru export, înlăptuindu-se ferm programele de perfecționare a organizării și modernizarea producției, pe baza promovării celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. O puternică și hotărâtă concentrare a forțelor se înregistrează, în aceste zile, și în agricultură, pentru pregătirea în cele mai bune condiții a campaniei de primăvară, pentru sporirea recoltelor de cereale și producțiilor zootehnice. Strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comuniștii, toți oamenii muncii din patria noastră sînt hotărîți să îndeplinească cu noi și importante succese cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIV-lea Congres al partidului.

ORIZONT ROMÂNESC

La secția turnătorie fontă-otel din cadrul întreprinderii de mașini grele din București a fost pus în funcțiune un cuptor de tratament termic de mare capacitate cu arzătoare regenerative. Noul agregat asigură o calitate sporită a pieselor tratate în condițiile reducerii consumului de combustibili cu 30 la sută.

• La 20 000 tone se ridică

producția de lignit obținută peste plan, de la începutul anului, de colectivele întreprinderilor Seciuri și Pinoasa, din cadrul Combinatului minier Rovinari.

• De la Șantierul naval din Oltenița a fost livrată la export prima motonavă din anul acesta, cu o capacitate de 3 300 tdw. În aceste zile, navalistii desfășoară o intensă activitate pentru lansarea la apă a unei motonave de 5 000 tdw ce va fi livrată beneficiarilor externi.

• La întreprinderea „Tractorul” din Brașov, în cadrul programului de modernizare a producției, se află în stadiu final al probelor o linie automată de prelucrat blocuri motoare care, prin gradul înalt de productivitate, va contribui la realizarea, la fiecare cinci minute, pe banda de montaj, a cîte unui bloc motor finit.

• Metalurgistii de la Vlăhița, județul Harghita, înscriu în întrecerea socialistă semnificative fapte de muncă. Printre acestea, obținerea peste plan a 150 tone de fontă și 100 tone de utilaje tehnologice pentru oțelăriile patriei.

DICTIONAR:

Productivitatea muncii

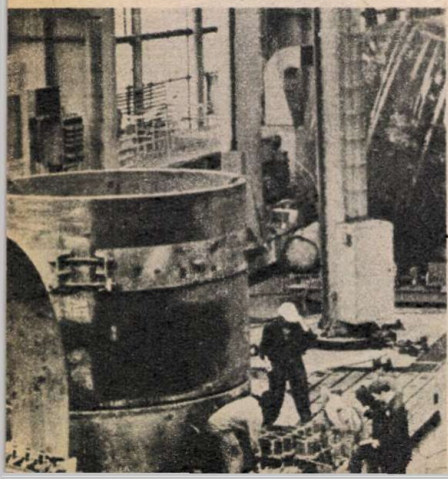
Productivitatea este expresia concretă a eficienței muncii, capacitatea acesteia de a crea, într-o anumită unitate de timp, un anumit volum de producție, reflectînd calitatea celui mai important factor participant la realizarea producției materiale — omul.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu arată: „Socialismul trebuie să-și demonstreze superioritatea atît în domeniul științei și tehnicii, cît și în cel al productivității muncii. Nu vom putea afirma această superioritate atîta timp cît nu ne vom afla în primele rînduri pentru o știință înaintată și o tehnică avansată, pentru o înaltă productivitate a muncii”.

Istoria omenirii demonstrează că nivelul productivității muncii atins pe o anumită treaptă de dezvoltare a societății a fost de fiecare dată superior celui anterior, tendință ce se manifestă și în prezent și va continua să se manifeste și în viitor. Astfel, creșterea necontenită a productivității muncii se constituie într-o lege economică generală a progresului neîntrerupt al societății omenesti.

În socialism mărirea productivității muncii este cea mai importantă condiție a ridicării bunăstării poporului și a creșterii puterii statului socialist. Principalii factori de creștere a productivității muncii în societatea socialistă constau în ridicarea necontenită a nivelului tehnico-științific al producției, introducerea în producție a mașinilor și utilajelor de înalt randament, mecanizarea și automatizarea proceselor de producție, folosirea rațională a materiilor prime, ridicarea permanentă a nivelului pregătirii tehnice și de calificare a tuturor lucrătorilor, buna organizare a muncii, întărirea ordinii și disciplinei în muncă.

Pornind de la acest adevăr, de la profunda înțelegere a rolului pe care continuă dezvoltare a economiei naționale îl are în mersul ferm al patriei noastre pe calea progresului și civilizației socialiste, oamenii muncii sînt continuu preocupați de creșterea necontenită a productivității muncii.

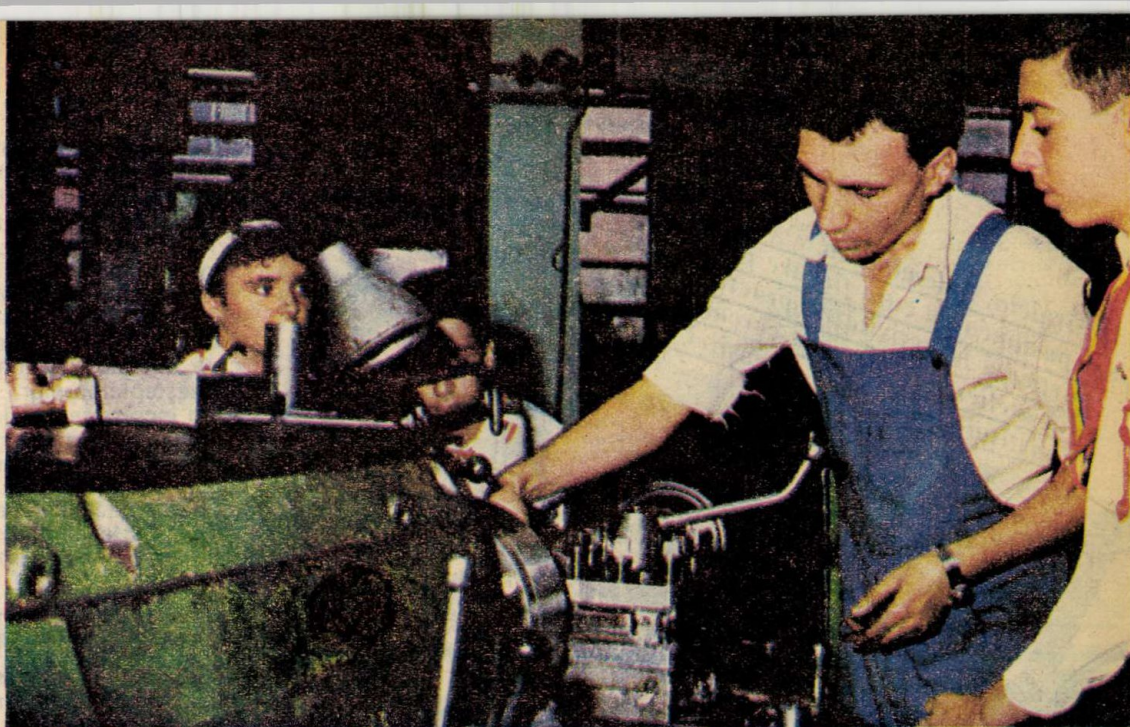
PATRIA

*Ție-ți port iubire,
Patria mea dragă,
Tu, asemuire,
N-ai în lumea-ntreagă.*

*Glasul tău ca struna
Mîngîie și cheamă,
Și dintotdeauna
Ne-ai fost bună mamă.*

*Visul se prefăce
În izbînză mărețe,
În senin și pace
Și în frumusețe.*

CLAUDIA DUȚESCU
clasa a VII-a, Sibiu

MUNCA PENTRU ȚARĂ, SUPREMA ÎNTRUCHIPARE A PATRIOTISMULUI SOCIALIST

Existența poporului român a fost caracterizată de-a lungul vremii printr-un exemplar atașament față de vatra patriei, față de limba, portul și datinele străvechi, prin abnegație în lupta pentru apărarea ființei de neam și a libertății pămîntului strămoșesc; în ciuda vitregiilor cu care i-au încercat veacurile, oamenii meleagurilor românești au muncit și au făcut ca glia să rodească bogat, au făurit creații durabile, purtînd pecetea felului lor de a simți și gîndi. Toate acestea au reprezentat expresii concrete pe care le-a îmbrăcat simțămîntul iubirii de țară ce a însușit în permanență poporul român, patriotismul constituind izvorul nesecat al tăriei sale.

Astăzi, în anii socialismului, patriotismul, păstrînd în substanță sa elemente și trăsături forjate de-a lungul întregii noastre istorii, a dobîndit un conținut nou, s-a îmbogățit cu date și caracteristici noi, ce decurg din noile realități social-politice ale țării. Tovarășul Nicolae Ceaușescu arată că: „Patriotismul, dragostea și devotamentul față de țară sînt o expresie a conștiinței revoluționare, comuniste, expresia îndatoririi de onoare a fiecărui comunist, a fiecărui om al muncii față de glia strămoșească și față de noua societate”.

Mai mult ca oricînd, în epoca pe care o străbate acum poporul român expresia supremă a patriotismului o constituie munca rodnică pentru țară. Căci astăzi patria socialistă traversează momente de hotărîtoare însemnătate pentru destinele sale viitoare. Putea și energiile creatoare ale întregii noastre națiuni sînt angajate în îndeplinirea celor mai cutezătoare programe de dezvoltare economico-socială, prin a căror îndeplinire România va pași, la încheierea acestui cincinal, într-un nou stadiu de dezvoltare. Amplitudinea și complexitatea obiectivelor pe care și le propune poporul român în actuala etapă solicită o susținută participare a tuturor fiilor țării la îndeplinirea strategiilor dezvoltării, implicarea lor cu întregul potențial de creație în vasta operă constructivă ce se

desfășoară în România de astăzi, sub conducerea partidului.

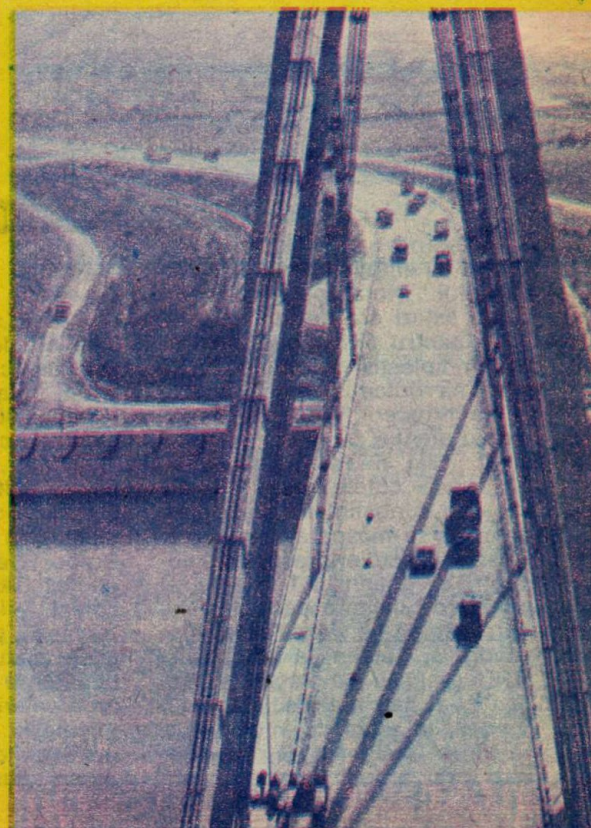
Patriotismul socialist revoluționar se exprimă în acest cadru prin atitudine înaintată în muncă și viață, prin calitatea superioară a rezultatelor obținute, prin răspunderea cu care se acționează pentru îndeplinirea sarcinilor, a întregii politici a partidului și statului nostru. Simțămîntul iubirii de țară, convingerea că patria se află într-o etapă decisivă a devenirii sale istorice, constituie imboldul lăuntric al angajării plene, cu toate puterile, a fiecărui om al muncii în îndeplinirea datoriilor față de societate, al punerii în valoare, la cote mereu mai înalte, a resurselor de gîndire și inițiativă, a priceperii și talentului lor. Această se materializează, înainte de toate, în preocuparea statornică pentru folosirea cu randamente superioare a uriașei și moderne dotări tehnico-materiale de care dispune economia națională, realizată cu precădere în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în magistrala Expunere rostită la marele forum democratic din noiembrie 1988, îndeplinirea mărețelor programe actuale și de perspectivă se poate asigura numai cu oameni tineri, cu multilateral pregătiți, dispunînd de un larg, cuprinzător bagaj de cunoștințe de specialitate, dar și de cultură generală, profund atașați valorilor moral-politice ale societății noastre socialiste, hotărîți să consacre propășirii țării întregul lor potențial de creație.

Patriotismul socialist, revoluționar se exprimă, totodată, prin încredere în forțele proprii, în capacitatea poporului, condus de partid, de a înainta neabătut pe drumul progresului și civilizației, de a da viață obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului.

Pornind de la asemenea adevăruri, documentele partidului nostru subliniază cu consecvență cerința ca toți factorii educaționali

ai societății să-și sporească eforturile în vederea formării și dezvoltării unor puternice și profunde simțăminte, convingeri și atitudini patriotice, pentru înțelegerea deplină a îndatoririlor ce revin astăzi tuturor oamenilor muncii, tinerei generații. Și tocmai pentru că patriotismul socialist, revoluționar este un patriotism al faptei, el ilustrîndu-se, înainte de toate, prin atitudine înaintată în muncă, activitatea politico-educativă trebuie să determine înțelegerea profundă a adevărului că progresul multilateral al societății noastre își are izvorul în munca desfășurată cu înaltă eficiență de întregul popor, în gospodărirea cu maximum de randament a avuției obștești, în apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste. Sînt toate acestea direcții de acțiune în care elanul generos al tinerei generații, adîncă sa iubire de țară, spiritul său de răspundere își află un larg cîmp de afirmare, dînd certitudine că ștafeta muncii și a creației pentru țară va fi preluată mîine de brațe puternice, de inimi însuflețite de vibrant patriotism.

**Hărnicia, îndeminarea
și pasiunea cu care fiecare pionier
participă la activitățile practice
din atelierele școlare și cercurile tehnico-aplicative
constituie o garanție a reușitei în alegerea meseriilor viitoare.**

**„ORA EXACTĂ”
LA ȘCOALA NR. 1
ARAD**

Alexandru și Cătălin așteaptă cu emoție stabilirea calificativului. „Nota” pe care o primeau astăzi era de fapt o apreciere pentru priceperea întregului lor colectiv, un stimulent ce avea să ridice și mai sus ștacheta întrecerii. Totul este verificat cu atenție, cu multă exigență chiar. Nici nu se poate altfel, aici unde cotele pregătirii, ale însușirii cunoștințelor, mai ales, practice se măsoară în microni. Finețea execuției presupune, deopotrivă, dimensiuni exacte și norme de calitate perfecte. Nu, nu poate să fie greșit ceva. Alexandru și Cătălin, la fel ca Iulia și Emese sau ca Rafael și Gabor, și-au dat toată silința. S-au străduit, și astăzi ca întotdeauna, să fie la „înălțime”. Și, într-adevăr, totul a fost „foarte bine”.

Un calificativ pentru viitor

Acum, pentru că emoțiile au trecut, putem să vă spunem că acest „strop-cadru” l-am realizat nu de mult la întreprinderea de ceasuri „Victoria” din Arad. Mai precis, în secția subansamble, acolo unde, în fiecare miercuri, vîrsta medie a colectivului „coboară” cu mult față de celelalte zile ale săptămînii. O infuzie de tinerețe care se explică prin aceea că Alexandru Botoc, Cătălin Avel, Iulia Maghera, Gabor Marvai și alți 16 colegi ai lor, care fac parte din „echipa” pionierilor vin să lucreze alături de muncitori. Săptămîna de săptămînă, în aceeași zi, pionierii clasei a VIII-a de la Școala nr. 1 Arad se integrează, pentru cîteva ore, în rîndul celor ce au adus faimă mărcii de cea-

suri „Aradora”. Sînt, cu toții, membri ai cercului de mecanică fină, cunoscuți, la rîndul lor, în școală și întreprindere pentru priceperea și seriozitatea cu care caută să pătrundă în universul atît de complex al unui ceasornic și să-și îndeplinească îndatoririle. Da, pentru că, în fiecare miercuri, banda de montaj a „deșteptătoarelor” fabricate la Arad încorporează și o parte din munca, din performanțele „echipei” de pionieri. Zeci de piese, din cele peste o sută, cîte numără mecanismele unui ceasornic, sînt executate cu mare finețe de membrii cercului de mecanică fină.

Întîlnire cu specialistul de mîine

— Astăzi, Cătălin s-a întrecut pe sine. A lucrat mult și fără greșală.

Afirmatia aparține lui Gheorghe Maier, specialist în operațiile de alezare (netezirea interiorului unui corp gol), dar și în... formarea viitorilor muncitori. Despre „elevul” său are numai cuvinte de laudă: Cătălin e destoinic, priceput și deosebit de atent. Sînt calități fără de care nu te poți afirma în această profesie de mare precizie și finețe în execuție. Aici, la alezaj, începe, am putea spune, ora exactă a ceasornicelor fabricate la Arad. De felul în care axul minutarului încapă în roata orară depinde, în bună măsură, funcționarea celorlalte mecanisme. Pentru aceasta dimensiunile fiecărei piese trebuie să fie la fel, totdeauna atît cît cere tehnologia de lucru. Este o operație migăloasă, pe care elevul lui Gheorghe Maier o execută acum ireproșabil. În plus, Cătălin Avel este înzestrat cu o îndeminare deosebită, reușind să realizeze, într-o singură oră, 500 de piese. „Îmi place foarte mult ce fac aici — ne spune Cătălin — și mă străduiesc să cunosc fiecare amănunt ce-mi poate folosi pentru a deveni un bun specialist, la fel ca toți cei care ne îndrumă pașii în profesia de mîine”.

O echipă fruntașă

Programul de lucru al zilei nu s-a terminat, dar maestrul Tiberiu Ștefan, șeful secției, are destule argumente să fie încrezător într-o nouă izbîndă a colectivului pe care îl conduce. La fiecare loc de muncă s-a lucrat cu spor, s-au realizat numai produse de bună calitate. Îl însoțim în hala de fabricație, un adevărat laborator, unde ordinea și curătenia dau strălucire hărniciei și priceperii, dăruirii cu care se împlinea, rodnică, o nouă zi de muncă. O zi în care „echipa” pionierilor urma îndeaproape exemplul fruntașilor în producție. Rafael și Gabor deprinseseră mai bine „secretele” nituirii pen-

tru piesele modelelor T 105 și T 180. Iulia și Emese știau acum că debavurarea (adică îndepărtarea „asperităților” de pe o piesă) este o operație fără prea mari „probleme”, dacă, bineînțeles, ești atent. Alexandru a căutat să fie mai rapid în mișcări pentru a ține pasul alături de Cătălin. Așa se face că atunci cînd au ieșit pe poarta întreprinderii, pe chipul fiecăruia se putea citi bucuria că și în acea zi, ca într-atîtea altele, reușiseră să mai afle cîte ceva din secretele meseriei și că munca lor se dovedise deosebit de utilă.

Da, „ora exactă” a muncii și învățaturii la Școala nr. 1, Arad, ne arată multe preocupări pe care elevii și cadrele didactice le au în acest trimestru. Notele bune din cataloage sînt o dovadă că fiecare detașament este gata să-și respecte angajamentul de a se autodepăși. Primele succese la concursurile pe obiecte de studiu lasă se se întrevadă o competiție strînsă la fazele municipală și pe județ. Cercul de informatică este „asaltat” de tot mai mulți prieteni ai calculatorului. Dar, între marile împliniri înscrise în „Cartea de onoare” a unității, cercul de mecanică fină ocupă un loc

deosebit. Coordonat de un om mereu tînăr, pasionat de munca pe care o face, așa cum este maestrul instructor Ladislav Krujici, cercul uzinal de mecanică fină a reușit, cu ajutorul apropiat al conducerii școlii și al întreprinderii de ceasuri „Victoria”, să formeze, de-alungul anilor săi de existență, o nouă generație de muncitori. Mulți dintre specialiștii de astăzi ai întreprinderii au deprins tainele meseriei în cercul de mecanică fină, adevărată școală a muncii, în care se descoperă și se dezvoltă aptitudini și deprinderi necesare viitoarei profesii și în care, deopotrivă, se cultivă spiritul muncii de calitate, al ordinii și disciplinei.

CONSTANTIN RĂDUȚ

După cum știm bine, pionierii fotoreporteri sînt întotdeauna în pas cu actualitatea. Și cum în actualitate se află și multiplele activități desfășurate de colegii lor prieteni ai naturii, iată una dintre ele:

„Aceste căsuțe pentru păsările din pădure fac parte din cea de-a doua serie, construite de către membrii echipajului ieșean „Emil Racoviță”. (Imagine: cercul foto al Casei pionierilor și șoimilor patriei, Iași.)

În acest an al aniversării a 45 de ani de la revoluția de eliberare națională și socială de la 23 August 1944, al desfășurării celui de-al XIV-lea Congres al partidului, pionierii din întreaga țară desfășoară o amplă suită de acțiuni politico-educative dedicate acestor evenimente. O sărbătoare dragă tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, pe care ei se pregătesc s-o întâmpine cu noi fapte de muncă și învățură, o constituie și împlinirea a 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor • „Tineretul constănțean omagiază marile evenimente ale anului”, iată o acțiune de mare amploare care a luat startul cu vizitarea Muzeului de istorie națională și arheologie de către pionierii din 15 școli ale orașului • În județul Teleorman a

fost organizată o gala specială de filme documentare avînd ca temă „Ani de glorie, ani de mărețe împliniri revoluționare”, precum și o suită de expoziții purtînd genericul „Copiii Epocii de aur” • Membrii cercurilor și cluburilor de dezbateri politico-ideologice din școlile localităților Plenița, Călărași, Daneți, Segarcea și Leu au inițiat întîlniri și dialoguri cu activiști de partid în care au fost evocate pagini glorioase din istoria Partidului Comunist Român • Un eveniment emoționant, devenit tradițional în cel de-al II-lea trimestru al anului școlar, îl reprezintă rostirea și semnarea „Legămîntului pionierului” de către purtătorii cravatei roșii cu tricolor din clasele a V-a. Iată, de curînd, Casa pionierilor și șoimilor patriei din Fetești, județul Ialomița, a găzduit o astfel de adunare sub genericul „Voi fi credincios poporului și Partidului Comunist Român” • Pionierii școlilor nr. 1 și 2 din Luduș ne anunță că o nouă săptămînă-record pentru colectarea materialelor refozabile i-a reunit în amfiteatrele hărniciei • Și acum o știre despre competițiile pionierești ale anotimpului alb: la Merești și-au disputat Cupa

UN ZÎMBET PRIETENESC PENTRU

Tesătoarele din DOLHEȘTII MARI

Un frumos cîntec străvechi prinde contur din glasurile limpezi, în timp ce mîinile harnice mînuiesc cu dibăcie acul și ața ori împletesc firele de lînă printre cele ale urzelii de la războiul de țesut. Mihaela Apetroaie, Daniela Damian, Vasilica Ștefan, Maria Baba, Silvica Mitruț și alte pioniere de la Școala Dolheștii Mari din județul Suceava, membre ale cercului de cusături și țesături populare, sînt nu numai autoarele unor frumoase obiecte de port popular, ori ale ștergarelor și carpetelor ce decorează interiorul școlii, ci și ale unui studiu privind bogăția zonei lor etnografice, studiu distins cu premiul I în cadrul Festivalului muncii și creației „Cîntarea României”.

Un zîmbet prietenesc și felicitări acestor iscusite păstrătoare ale milenarelor tradiții și meșteșuguri, adevărate comori ale sufletului românesc.

C. CRĂCIUN

„Tot înainte!” la schi alpin pionierii din clasele I—IV din Harghita, iar la Ditrău, aceeași cupă și-au disputat-o hocheiștii din grupa B — la care au participat reprezentativele din Cîrța, Mădărau, Dănești și din localitatea-gazdă • Membrii cercului de informatică de la C.P.S.P. din Pitești au fost invitați să participe la un schimb de experiență cu colegii lor uteciști din liceele municipiului. Cu acest prilej și-au propus să facă

un schimb de programe, iar în perspectivă preconizează și organizarea unei...expoziții de grafică pe calculator! • Acum... 15 ani, pionierii Școlii nr. 4 din Cîmpulung Moldovenesc au inițiat o acțiune sportivă de iarnă intitulată „Feerie pe gheață”. Ulterior, acțiunea a fost preluată de către toate școlile din oraș, amplificîndu-se și devenind astfel tradiționalul „Festival al sporturilor de iarnă cîmpulungene”.

I. PIȚA

Silviu Sava, pionier în clasa a VII-a la Școala nr. 2 din Vaslui pleacă bucuros la bunici pentru a-și petrece mai multe zile frumoase de vacanță în mijlocul naturii minunate de la Negrești - Vaslui. Una dintre bucurii: pescuitul în lacul Căzănești.

— Bine ai venit, nepoate!
— Bine v-am găsit! Ce dor mi-a fost să vă văd!

— N-am mai văzut așa ceva decît prin muzee! Ce-ar fi dacă...?

— Nu, nu greșești! Această ceașcă aparține culturii Cucuteni. Te felicităm. Obiectele găsite de tine vor deveni exponate de mare valoare!

N.R. Pentru descoperirea sa, pentru felul în care a procedat — păstrînd și predînd în cea mai bună stare obiectele găsite — Silviu Sava a fost distins cu „Meritul pionieresc”.

Silviu, împreună cu alți colegi, deținători ai „Meritului pionieresc”.

CUTEZĂTORII
PRINTRE NOI

TEATRUL PIONIERESC DIN JIBOU

Vrînd parcă să sfideze iarna, Soarele își trimite razele aproape primăvăratice prin fereastra încăperii, iluminînd chipurile copiilor așezați roată în jurul unei mese mari. Cu toții erau numai ochi și urechi la povestitorul al cărui glas lua, rînd pe rînd, inflexiunile vocilor tuturor personajelor, încît ai fi zis că mai mulți actori interpretează rolul fiecărui erou al povestirii „Soarele din casă”. Dar iată, povestea, ca orice poveste, are și-un sfîrșit. Numai că pentru toți acești copii (școlari în clasele a II-a) care o ascultaseră atît de captivați ea de abia începe! Căci după o lungă pauză, o roată de mîini s-a ridicat — semn că fiecare a cumpănit pe care personaj l-ar putea intruchipa.

Ați înțeles, firește, că asistăm la cele dintîi faze ale punerii în scenă a unei piese: prima lectură la masă și distribuirea

rolurilor potrivit calității interpretative ale fiecărui copil-actor.

Un teatru

Ne aflăm în micul, dar foarte funcționalul studioul de teatru al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Jibou. Aici se desfășoară doar primele etape ale montării unor reprezentații dramatice, pentru că alăturat se află și o sală cu scenă adecvată repetițiilor și chiar unor microspectacole. E, cum s-ar spune, un fel de teatru... foarte, foarte mic, unde pionierii-artiști învață să se deprindă cu jocul de scenă. Acum, cînd se apropie etapa județeană a Festivalului Național „Cîntarea României”, dar și tradiționalul Festival interjudețean „Primăvara pionierescă jibouană”, membrii celor cinci echipe de teatru, ca și ceilalți copii artiști, sînt cuprinși de febra pregătirilor și, bineînțeles, a emoțiilor care preced noile premiere.

Repertoriul

Repertoriul este foarte bogat, conținînd reprezentările dramatice „Povestea fluierului” de Ion Vlasiu, „Trei iezi și lupul”, „Prințesele alintate” de Al. Mitru, „Alegere de împărat” de Victor Eftimiu, „Concursul” de Viorel Tăutan, „Buclucașul”, „Tigrul purpuriu căruia îi plăceau plăcintele”, „Unde sînt galbenii mei?” de Ruth Beyers, „Soarele din casă” de Maria Radu Ene și „A pierdut cineva ceva?” de Titel Constantinescu. Ca de obicei, colectivul de satiră și umor și-a compus singur scenele-surpriză care vor aduce, sub lumina reflectoarelor, noi aspecte din viața cotidiană școlară.

Actorii

Pe afișul spectacolelor vor figura numele binecunoscutelor surori Mona și Diana Crăciun, dar și unul nou — cel al micuței Domnița Păscut (elevă în clasa a II-a), care anul trecut a uimit publicul ca recitatoare și interpretă de brigadă artistică, iar

acum va debuta și ca actriță. Spre bucuria lor, spectatorii vor revedea pe scenă două interprete întotdeauna impresionante prin jocul lor atît de interiorizat, de sensibil: Codruța Grigoreț și Eva Muntean. Ei vor avea prilejul s-o aplaude din nou pe Claudia Revnic, meruș spontană și plină de aplomb, în ce le privește pe Alina Sarca și Mihaela Drăjan, ele dețin... recordul pentru imaginația și verva scenică debordante.

Echipa

Și pentru că am pomenit de imaginație, trebuie să vă spunem că alături de munca plină de seriozitate, de talent, ea reprezintă un atribut al tuturor membrilor acestui cerc de teatru, fiindcă nu numai ca actori, ci și ca regizori și scenografi ei se dovedesc extraordinar de inventivi, plini de fantezie. De fapt, singuri își realizează și decorurile, și costumele, și păpușile — adică tot ce ține de recuzita scenică a fiecărei piese. Toți lucrează cu o inepuizabilă fervoare, sub bagheta profesorului Viorel Tăutan, un pasionat om de teatru. De altfel, așa se și explică numeroasele lor succese, palmaresul atît de bogat în premii și trofee cucerite în confruntările artistice interjudețene și mai ales pe scenele Festivalului Național „Cîntarea României”, ai cărei laureați au fost la ultimele patru ediții. Sîntem convinși că vor reuși să recîștige același loc I pentru a cincea oară. Dar pentru ei un mare cîștig îl reprezintă această muncă de veritabil atelier de teatru unde își fructifică resursele interpretative și creative.

ILEANA PIȚA

Un spectacol pentru voi

Despre copii s-a spus adesea că formează o categorie de spectatori dintre cei mai exigenți și sinceri. Așa se explică strădania tot mai multor colective teatrale, în afara teatrelor pentru copii și tineret, de a include în repertoriul lor spectacole care să vă atragă în rîndurile spectatorilor. Teatrul Național din București a înscris pe afișele sale spectacolul cu piesa „Hagi Tudose”, după scenariul cu același titlu de Barbu Ștefănescu Delavrancea. Spectacolul, în regia lui Ion Cojar, avîndu-l în rolul principal pe actorul Constantin Dînulescu impresionează și prin decoruri, minunate picturi semnate de unul dintre maestrul artei contemporane, Constantin Piliuță.

Cartea, acest prieten minunat

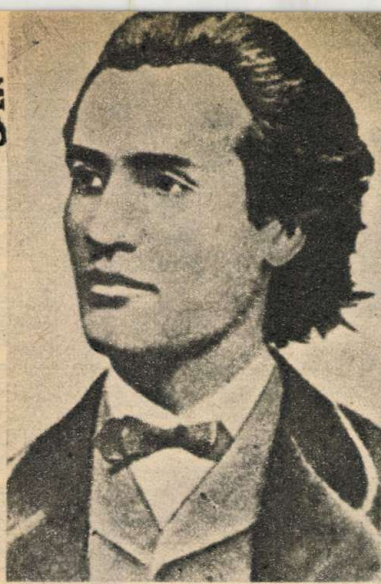
Dintre ultimele apariții ale Editurii „Ion Creangă” vă semnalăm cîteva cărți a căror lectură vă va prilejui reîntîlnirea cu cîteva dintre autorii voștri preferați, îmbogățirea cunoștințelor în cele mai diverse domenii și, sperăm, un mod plăcut de a vă petrece timpul liber. „Domnul Vucea”, de Barbu Ștefănescu Delavrancea, „Vacanța”, de Costache Anton, „Întîmplări dintr-o vacanță” de Petru Idriceanu, „Echipa de aur” de Ion Crînguleanu sînt cîteva din titlurile de beletristică pe care le veți putea întîlni în librării și biblioteci. Pasionaților de istorie le este destinat volumul lui Alexandru Mitru „Cîntecul Columnei”, bogat ilustrat, iar prietenilor adevăratului științific, cartea lui Dan Apostol, „Neștiuta natură”, despre enigmele dezlegate și nedezlegate ale Pămîntului. (c. CRĂCIUN)

ATELIER PLASTIC

Aceste desene pe care vi le prezentăm sînt realizate de cititorul nostru de numai opt ani și jumătate, Vlad Popescu, elev în clasa a III-a E la Școala nr. 197 din București. La învățătură are zece la toate materiile și este comandant de detașament.

Vlăduț reușește în frumoasele lui desene să surprindă mișcări și atitudini caracteristice unor personaje, cum ar fi, de exemplu, artiști pe scenă, oameni pe o bancă în parc, un portret gingaș de copil încadrat într-un peisaj etc. El simte, gîndește și apreciază de pe acum ce este cel mai important într-un desen. Acel ceva cum ar fi expresia, atitudinea subiectului sînt scoase în evidență cu deosebire. Celelalte detalii, mai puțin importante, cum ar fi peisajul din

MIHAI EMINESCU:

„Limba și legile ei dezvoltă cugetarea”.

Istoria unui cuvânt

BUN

Adjectivul **bun** este de origine latină (**bonus**), ca aproape toate adjectivele noastre care exprimă însușiri foarte importante. El apare adesea în structura unor cuvinte compuse: E un om de **bună-credință** (=sincer). M-a întâmpinat cu **bunăvoință** (= amabil). Certificat de **bună purtare**. A făcut-o cu **bunăștiință** (= intenționat, delibe-

rat). E modest și cu **bun-simț**. Are **bun gust** în alegerea culorilor. Făcea totul după **bunul plac** al Mariei. Nu l-a obligat nimeni, a venit de **bunăvoie**. Dorește **bunăstarea** tuturor. **Bunăoară**, elevii dintr-a șaptea (=de exemplu) etc. Am integrat exemplele în contexte mai largi pentru a se desprinde mai ușor înțelesurile lor exacte. La toate cuvintele compuse citate mai sus, unele mai vechi, altele mai noi, se observă că adjectivul se află înaintea substantivului. Știm că, de regulă, în românește adjectivul stă în urma substantivului. Dar în cazul discutat aici, din inversarea ordinii ne dăm seama că avem de-a face cu cuvinte compuse.

Bun poate fi întâlnit și pe lângă nume de rudenie, având sensuri afective. Astfel, **frate bun**, sinonim cu **frate dulce**, **frate drept**, se opune lui **frate vitreg** (adjectiv tot de origine latină). **Văr bun** este sinonim cu **văr primar**, **văr dulce**, **văr de gradul întâi**.

De la îmbinările **tată bun** și **mamă bună**, în care **bun**, **bună** înseamnă și „blând”, „iubitor”, „iertător”, s-au format, prin eliminarea substantivelor, cuvintele **bunul** și **buna**, folosite mai ales cu un sufix diminutival: **bunicul** și **bunica**. Se vede că cele două cuvinte poartă o amprentă care ne duce, pentru originea lor, în graiul plin de miracole al copiilor.

Cu prefixul **stră-**, din latinescul **extra**, s-au format **străbun**, **străbunic**, cuvinte prin care exprimăm originea îndepărtată a familiei, a neamului. E plină de culoare perechea: **bunil** și **străbunil**, care se află în raport de

sinonimie cu **moșii** și **strămoșii** — mijloc de exprimare intensivă și afectivă a descendenței de neam.

Reamintim, în treacăt, că numeroși scriitori ne-au lăsat pagini de rară frumusețe cu chipuri luminoase de bunici: Ion Creangă, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Mihail Sadoveanu, Ionel Teodoreanu etc.

Din mulțimea de derivate constituite pe baza adjectivului **bun**, reținem aici verbul **a (se) răzbuna**, care înseamnă nu numai „a pedepsi pe cineva pentru o nedreptate”, ci și „a se îmbunătăți vremea, a se însenina, a se risipi norii”. Ilustrăm acest al doilea sens cu un citat din atît de cunoscuta poezie **luna pe uliță** de George Coșbuc: „A-nceput de ieri să cadă/ Cite-un fulg, acum a stat/ Norii s-au mai răzbunat/ Spre apus, dar stau grămadă/ Peste sat”.

GR. BRÂNCUȘ

Cum vorbim? Cum scriem?

VA APĂREA

Cum se anunță faptul că o carte urmează să apară: cartea va apare, va apărea, v-a apare s-au v-a apărea? N-ar trebui să vă îndoiiți de răspunsul corect: va apărea. În limba vorbită se poate face aici o singură greșală, pur gramaticală, la forma de infinitiv din structura timpului viitor a verbului în cauză: apare, în loc de apărea. În limba

scrisă, pe lângă această greșală morfologică, se poate greși și la notarea verbului auxiliar din structura timpului viitor: v-a, în loc de va.

1. De ce apărea și nu apare? Răspunsul cel mai la îndemână este: pentru că verbul (a) apărea este format, cu prefix, de la (a) părea și trebuie să aibă aceeași finală, specifică verbelor de conjugarea a doua; la fel celălalt verb din familie, (a) dispărea. Acest răspuns, simplu și justificat, este neconvingător pentru cei care spun și a pare în loc de a părea, mai ales în formele de condițional-optativ: mi-ar pare bine, în loc de mi-ar părea bine. Ca să-l convingem și pe ei că verbul de bază părea este corect de conjugarea a doua (ca a avea, a bea, a cădea, a vrea) și nu de a treia (ca a arde, a bate, a merge, a spune) trebuie să ne referim la infinitivul lung devenit substantiv, care este părere, și la formele de indicativ prezent, persoana 1 și a 2-a plural, părem, păreți (identice cu cădere, cădem, cădeți și diferite, prin accent și prin vocala a/ă, față de bătere, bătem, băteți). Forma incorectă de infinitiv apare se întâlnește atît în forme verbale compuse — la toate persoanele timpului viitor (Cum voi apare în fața clasei!, Cînd vei apare din nou pe scenă?, Miine vor apare listele etc.) și la toate persoanele modului condițional-optativ (Cum aș mai apare acolo?, Dacă anunț ar apare la timp, ar veni și ea) —, cît și în înțelegințarea de sine stătătoare a modului infinitiv (de exemplu, în construcția pentru a apare în bune condiții); în toate aceste situații corectă este forma apărea.

2. De ce va și nu v-a? Pentru că avem a face numai cu verbul auxiliar din structura timpului viitor (persoana 1 sg. voi, 2 sg. vei, 3 sg. va, 1 pl. vom, 2 pl. veți, 3 pl. vor) și nu cu pronumele vă + auxiliarul a din structura perfectului compus. Se scrie corect: V-a apărut articolul (pentru „a apărut articolul vostru sau al dumneavoastră”), dar Continuarea va apărea miine (cu pronumele vă viitorul ar fi vă va apărea).

Amîndouă greșelile discutate nu se limitează la viitorul verbului a apărea. Confuzii cu formele conjugării a treia se produc și la alte verbe de conjugarea a doua (de exemplu, la a plăcea, a tăcea, a zăcea, modificate de unii în a place, a tace, a zace). Distincția între va și v-a interesează scrierea corectă a oricărui verb la viitor sau la perfectul compus însoțit de pronumele vă (fie în cazul dativ, fie în acuzativ).

Portret de copil.

nele care-mi plac cel mai mult le reproduc.

Dar din albume și cărți de artă mai aflu și cum au gândit marii pictori despre desen, despre lumină și umbră, despre culori și altele.

— Să înțelegem că o astfel de pasiune și perseverență în desen duc în mod firesc la asemenea rezultate frumoase?

— Cred că da.

IOAN DONCA

MIOARA AVRAM

jur și ambianța, în general, le redă cu multă economie de mijloace, așa cum ar face un ade-vărat artist. Dar Vlad scrie și versuri, la fel de reușite ca desenele.

— Dragă Vlăduț, după ce ne-ai recitat versurile tale, te-am întreba cum ai început să desenezi?

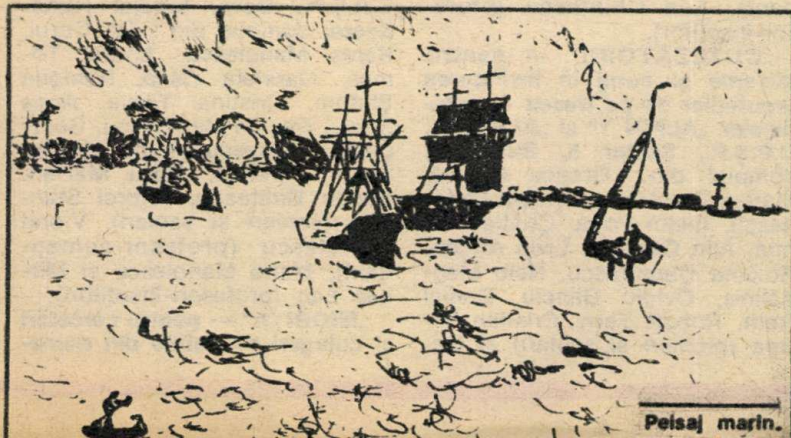
— Mai întîi am învățat să citesc. Era cu mult înainte să merg la școală. Dar citeam la început numai pe litere. Mama îmi adu-

cea tot felul de cărți și albume de artă, îmi arăta ce să citesc.

— Cam cît timp pe zi desenezi?

— O oră, două. Poate chiar mai mult. La noi în clasă toți copiii desenează. Unii dintre ei chiar foarte frumos. De mic mama mă ducea la muzeu, unde mă uitam la picturi pînă le știam pe dinafară. Pe unele le reproduc din memorie.

La fel procedează și cu albumele de artă. Picturile și dese-

Peisaj marin.

Căpitanii echipajelor distinsc cu tradiționalele trofee ale concursului în ediția 1988.

Și-n vara anului trecut, mii de pionieri și școlari din întreaga țară au străbătut, ca expediționari, cărările patriei, escaladând înălțimile munților sau plutind, la bordul unor ambarcații (multe dintre acestea fiind, ca de obicei, de construcție proprie), pe apele unor riuri sau ale Deltei Dunării. Conform statisticii oficiale, la ediția 1988 a marelui nostru concurs pionieresc de turism și cercetare științifică Expedițiile „Cutezătorii” au luat parte mai bine de 2 400 de echipaje, totalizând peste 27 000 de expediționari. Toate expedițiile echipajelor, desfășurate cu acest prilej, au fost deosebit de reușite și de utile, atingând, după părerea autorizată a membrilor juriului republican, cel mai înalt nivel calitativ din toată istoria concursului. Tocmai de aceea, departajarea celor mai bune echipaje care au participat la faza națională a fost, de această dată, mai dificilă decât oricând. Acționând însă cu obiectivitatea deosebită care-l caracterizează, după o lună și jumătate de intensă și competentă activitate de studiere a jurnalelor de bord și a celorlalte documente, juriul republican a acordat tradiționalele trofee, premii speciale și mențiuni după cum urmează :

TROFEE

MARELE TROFEU TRANSMISIBIL „BUSOLA DE AUR” — pentru cea mai complexă și mai reușită expediție — echipajului „COCOȘII DE MUNTE”, C.P.Ș.P., Baia Mare, județul Maramureș, compus din : Călin Babiciu, Stelian Pop, Ștefan Dărăbuș, Flaviu Năprădean, Ovidiu Danciu, Cristian Bălănean, Ciprian Mihală, Eduard Morar, Traian Gavril Olteanu, Florin Morar, Elena Hrihor, Camelia Costin (pionieri și școlari), Adrian Oțoiu (profesor-comandant) și Ștefan Sainelik (profesor-însoțitor).

„BUSOLA DE ARGINT” — pentru locul doi la secțiunea marelui trofeu — echipajului

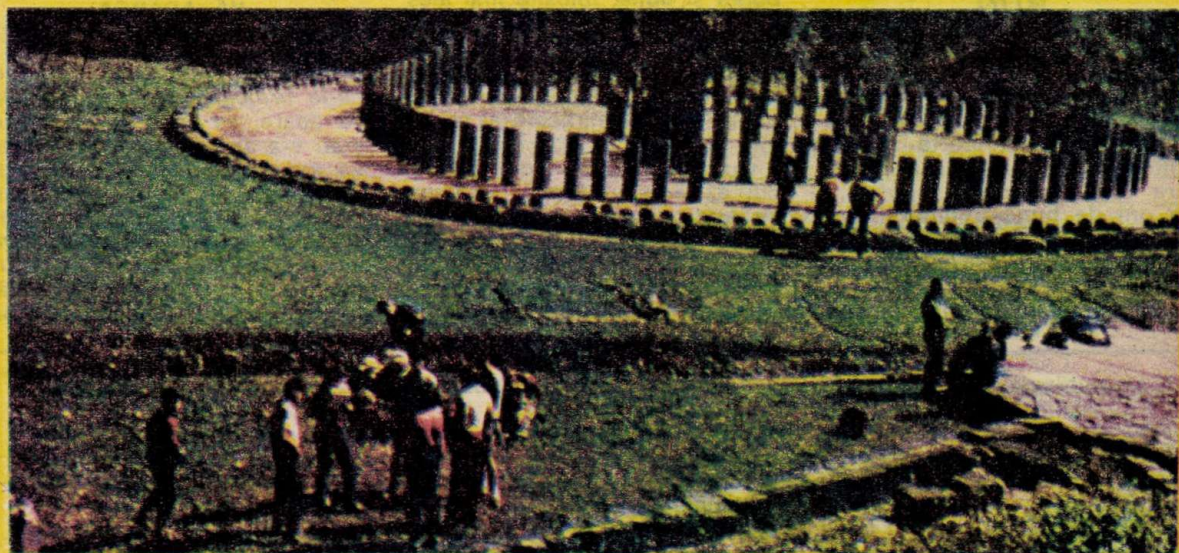
„DANUBIUS”, Școala nr. 33, Galați, județul Galați, compus din : Cosmina Berbecel, Elisabeta Slabu, Iulia Costescu, Oana Sandu, Carmen Haleschi, Mirela Pîrlitu, Carmen Tănascu, Mihaela Cioca, Iuliana Dănilă, Mihaela Balaban, Angela Șerban, Corina Mușat, Adriana Ursoiu, Daniela Stoica (pionieri și școlari), Vasile Cioca (profesor-comandant) și Costică Bujenița (învățător-însoțitor).

„BUSOLA DE BRONZ — pentru locul trei la secțiunea marelui trofeu — echipajului „SA-

EXPEDIȚIILE

„Cutezătorii”

Rezultatele celei de-a XIX-a ediții, 1988

Cetățile dacice din Munții Orăștelor sunt locuri istorice pe care numeroase echipaje le includ pe itinerarele lor.

MUS 2000”, Școala Năpradea, județul Sălaj, compus din : Sorin Birta, Crina Damșa, Alexandru Cupșa, Dan Rodina, Teodor Mare, Aurelian Silaghi, Cristian Becea, Ioana Vasoc, Sorina Birta, Ana Cupșa, Loredana Rodina, Octavian Jurcău, Traian Feder, Ionuț Jurcău, Claudiu Feder (pionieri și școlari), Aurel Medve (profesor-comandant) și Maria Medve (profesor-însoțitor).

„CHEMAREA MUNȚILOR” — pentru activități deosebite de ocrotire a naturii — echipajului „RODODENDRON”, Școala nr. 10, Slatina, județul Olt, compus din : Emil Albotă, Carmen Tase, Carla Ciani, Bogdan Niță, Tibi Lixandru, Alina Iliescu, Dana

Mărginean, Camelia Petcu, Angela Vărzaru, Eleodor Nicolescu, Cătălin Vasilescu, Ion Bărbulescu, Doina Roibu, Maria Chintescu (pionieri și școlari), Florin Chintescu (profesor-comandant), Ana Chintescu (profesor-însoțitor).

„CUTEZĂTORII” — pentru dirzenie și curaj în învingerea greutăților de pe traseu — echipajelor „ALPIN 1” și „ALPIN 2”, C.P.Ș.P., Sector 5, București, compus din : Dragoș Bănică, Marian Paraschiv, Daniela Ștefănescu, Iustin Popa, Cristian Ioniță, Alin Caracaș, Liviu Andrei, Roxana Dumitrașcu, Nelu Măgdăliniș, Ovidiu Danciu, Daniel Rath, Robert Tern, Cristian Mitrea (pionieri și școlari) și Ga-

briel Silvășanu (profesor-comandant).

„SCUTUL DACIC” — pentru cercetări și descoperiri deosebite din domeniul istoriei patriei — echipajului „SARGEDAVA '88”, C.P.Ș.P., Deva, județul Hunedoara, compus din : Tia Corul, Rareș Manolescu, Andrei Tomuș, Gabriela Csep, Ramona Ștefom, Cristina Teșila, Anca Suciu, Dacian Manolescu, Georgiana Costescu, Mihai Suciu, Sever Ferencz, Doru Marian, Sandu Birlițeanu, Andrei Stanciu (pionieri și școlari), Viorel Manolescu (profesor-comandant), Maria Manolescu și Mircea Lac (profesori-însoțitori).

„MIORIȚA” — pentru cercetări și culegeri deosebite din dome-

niul etnografiliei și folclorului — echipajului „DACIA FELIX”, Școala Chendrea, județul Sălaj, compus din : Lucia Brăglezan, Angela Pinte, Diana Damsa, Iulia Popescu, Silvia Domsa, Amalia Popescu, Aurelia Sîia, Lucia Porfire, Camelia Gog, Claudia Maghiar, Aurelia Pinte, Sorina Ianchiș, Voicița Morar, Valeria Farcaș, Valeria Păușan (pionieri și școlari), Ilie Popescu (profesor-comandant).

„CASETA DE CRISTAL” — pentru cercetări și colecții deosebite din domeniile geografiei, geologiei și științelor naturii — echipajului „FREEMAT 2”, Școala nr. 142, Sector 6, București, compus din : M. Muscaliu, S. Rudeanu, P. Nottingher, F. Iordache, D. Dumitrescu, C. Bobacea, M. Tudose, I. Isaia, M. Benea, A. Nottingher, D. Someșan, C. Sirbei, M. Dumitru, S. Iliuță, O. Caragancev (pionieri și școlari) S. Iliuță (profesor-comandant), Aurelian Agapie (profesor-însotitor).

„SFINXUL CARPAȚILOR” — pentru marcări și remarcări de trasee turistice — echipajului „MONTANA III”, Școala Verești, județul Suceava, compus din : Dan Munteanu, Eduard Rușet, Constantin Dănilă, Radu Costescu, Gabriel Goras, Vicu Meșinschi, Aurelian Dănilă, Giani Gogolincă, Daniel Miron, Ionuț Ciobanu (pionieri și școlari) și Pavel Gavriluc (profesor-comandant).

„EGRETA DE FILDEȘ” — pentru cea mai reușită expediție nautică — echipajului „PERI-PLOCA '88”, C.P.Ș.P., Tulcea, județul Tulcea, compus din : Simona Silion, Anemarie Gasser, Manuela Dorosencu, Irina Gavrilă, Alexandru Dorosencu, Daniel Soroceanu, Adrian Tudor, Roxana Petriman, Dacian Marian, Adina Cosma, Marian Tanasov, Laurentin Dumitru, Bogdan Anghel, Cornel Tanasov (pionieri și școlari), Gabriela Dorosencu (profesor-comandant) și Aurel Dorosencu (profesor-însotitor).

„GENTIANA” — pentru cea mai reușită expediție a unui echipaj compus numai din fete — echipajului „DOR DE MUNTE”, C.P.Ș.P., Rimnicu-Vilcea, județul Vilcea, compus din :

Rodica Tama, Gabriela Vișan, Denisa Poenaru, Elena Diță, Natalia Moran, Victoria Doviecioaica, Adrian Amărăscu, Eugenia Ivan, Florica Vilcea, Mariela Tudor, Ileana Ocroteală, Maria Brădeanu, Maria Ioniceș (pionieri și școlari), Alexandru Poenaru (profesor-comandant) și Ioana Poenaru (profesor-însotitor).

„JÓBARÁT” („PRIETEN BUN”) — pentru cea mai reușită expediție a unui echipaj format din citori ai revistei cu același nume — echipajului „FLOARE DE COLT”, Școala nr. 1, Lupeni, județul Hunedoara, compus din Mashek Robert, Csáki Francisc, Bonivarth Peter, Bodá Cristina, Gal Robert, Vécsci Tibor, Süle István, Vas Hajnal, Kiss Francisc, Gál Alpál, Boros László, Matyas Róbert (pionieri și școlari), Bodo Iosif (profesor-comandant).

„CORTUL DE MĂTASE” — pentru romantism și voie bună — echipajului „ALEXANDRU BORZA”, C.P.Ș.P., Cluj-Napoca, județul Cluj, compus din : Alin Blaga, Andreea Șerbănescu, Adriana Jebeleanu, Diana Cristea, Anca Atanasiu, Mihaela Solomon, Vasile Varga, Rodica Silaghi, Meda Mărgineanu, Radu Silaghi, Valentin Stuparu, Cristian Munteanu (pionieri și școlari) și Alexandru Marcu (profesor-comandant).

„TERMOSUL DE ARGINT” — pentru activități deosebite de autofinanțare și autogospodărire — echipajului „MUȘATINII”, Școala nr. 1, Letcani, județul Iași, compus din : Narcis Irimița, Doina Gheorghiu, Ionela Tănase, Cristian Buștiuc, Mirela Baba, Catalin Maciornea, Nicoleta Buștiuc, Liliana Irimița, Raluca Rusu, Florin Tănase, Ciprian Irimița, Paul Adam, Cristina Onofrei (pionieri și școlari) și Elena Rusu (profesor-comandant).

„PANA DE AUR” (trofeu individual) — pentru jurnalul cu cea mai mare valoare literară și documentară — pionierei IULIA COSTESCU, cronicara echipajului „DANUBIUS”, Școala nr. 33, Galați, județul Galați.

„PANA DE ARGINT” (trofeu individual) — pentru locul doi la secțiunea „Penei de aur” — pionierului ȘTEFAN DĂRĂBAȘ, cronicarul echipajului „COCOȘII DE MUNTE”, C.P.Ș.P., Baia-Mare, județul Maramureș.

„PANA DE BRONZ” (trofeu individual) — pentru locul trei la secțiunea „Penei de aur” — pionierei DIANA LEONTINA DAMȘA, cronicara echipajului „DACIA FELIX”, Școala Chendrea, județul Sălaj.

PREMIILE SPECIALE

Premiul special al Ministerului Educației și Învățământului — echipajului „FII MUNTILOR”,

Școala Ponoarele, județul Mehedint.

Premiul special al revistei „România pitorească”, echipajului „SPERANȚA”, comuna Drăgușeni, județul Suceava;

Premiul special al juriului — echipajelor „DONARIS”, Școala nr. 8, Călărași, și „SUNET DE TULNIC”, C.P.Ș.P., Brad, județul Hunedoara.

Premiul special „Sănătate, dirigenie, umanitate” al Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie din R.S.R. — echipajului „GLORIS '88”, Școala nr. 5, Oltenița, județul Călărași.

Premiul special al revistei „Cutezătorii” — echipajului „ULPIA '88”, C.P.Ș.P., Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin.

Premiul special al revistei „Start spre viitor”, echipajului „TEMERARII BĂRĂGANULUI”,

urmele lui Horea și Iancu”, C.P.Ș.P., Sibiu, județul Sibiu; „Izvorul”, C.P.Ș.P., Tîrgu-Jiu, județul Gorj; „Armonia '88”, Școala Aninoasa, județul Dimbovița.

— La „Sfinxul Carpaților” — echipajelor „Indagatores”, Școala Bôrca, județul Neamț; „Temerarii”, Școala Dîrmănești, județul Argeș; „Retezat”, C.P.Ș.P., Deva, județul Hunedoara.

— La „Caseta de cristal” — echipajelor „Luceferii de pe Olt”, C.P.Ș.P., Brezoi, județul Vilcea; „Romanticii”, Școala nr. 4 și Școala nr. 6, Săcele, județul Brașov; „Terra '88”, Școala nr. 26, Timișoara, județul Timiș; „Prietenii naturii”, Liceul pedagogic Suceava, județul Suceava; „Temerarii”, C.P.Ș.P., Tândărei, județul Ialomița.

Popas la o gospodărie țărănească din munți.

C.P.Ș.P., Brăila, județul Brăila.

MENȚIUNI

— La „Chemarea munților” — echipajelor „Vulturii 6”, C.P.Ș.P., Sadu, județul Gorj; „Investigatorii”, C.P.Ș.P., Neamț, județul Neamț; „Vulturii Carpaților”, Școala nr. 18, Bacău, județul Bacău.

— La „Cutezătorii” — echipajelor „Garofița Pietrii Craiului”, Școala 5, Zărnești, județul Brașov; „Prietenii munților”, Școala nr. 2, Timișoara, județul Timiș; „Cristal”, C.P.Ș.P., Timișoara, județul Timiș.

— La „Scutul dacic” — echipajelor „Orizont 20”, Școala nr. 8, Deva, județul Hunedoara; „Păunașii”, Școala Salva, județul Bistrița-Năsăud.

La „Miorița” — echipajelor „Vulturii Retezatului”, C.P.Ș.P., Uricani, județul Hunedoara; „Pe

— La „Egreta de fildeș” — echipajelor „Plutașii de pe Dunăre”, Școala „Nicolae Balcescu”, județul Bacău; „Orizont-Delta”, Școala Mahmudia, județul Tulcea; „Solaris VI”, Școala nr. 142, București.

— La „Jóbarát” — echipajului „Salutaris”, Școala nr. 5, Ditrău, județul Harghita.

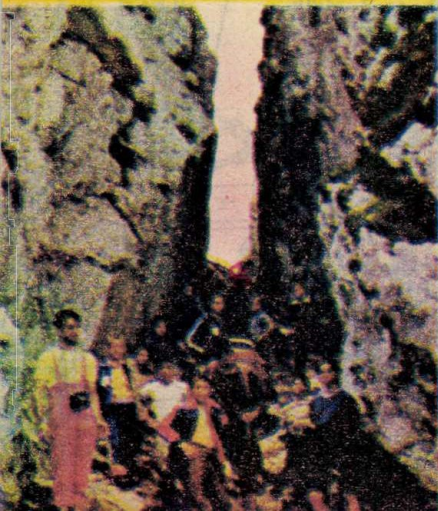
— La „Gentianele” — echipajelor „Silva '88”, Școala nr. 1, Roman, județul Neamț; „Tage-tus”, C.P.Ș.P., Caracal, județul Olt.

— La „Termosul de argint” — echipajelor „Șoimii Carpaților”, C.P.Ș.P., Birlad, județul Vaslui; „Vatră străbună”, Școala nr. 6, Curtea de Argeș; „Temerarii 45”, Școala nr. 45, București.

— La „Cortul de mătase” — echipajelor „Venii cu noi”, Școala nr. 1, Onești, județul Bacău; „Sempervivum”, Școala nr. 15, Oradea, județul Bihor.

Toate echipajele distinse cu trofee vor primi, din partea Consiliului Național al Organizației Pionierilor, premii constând în materiale necesare desfășurării activităților sportiv-turistice, iar fiecare din membrii acestora i se vor acorda diploma și medalia Expedițiile „Cutezătorii”. Membrii echipajelor câștigătoare ale celor trei „buse”, precum și ai echipajului distins cu Premiul special al Ministerului Educației și Învățământului vor beneficia, în vara acestui an, de o tabără oferită de M.E.I. Echipajelor distinse cu premiile speciale li se vor acorda diploma și o medalie Expedițiile „Cutezătorii”, iar celor distinse cu mențiuni, diploma concursului.

„CUTEZĂTORII”

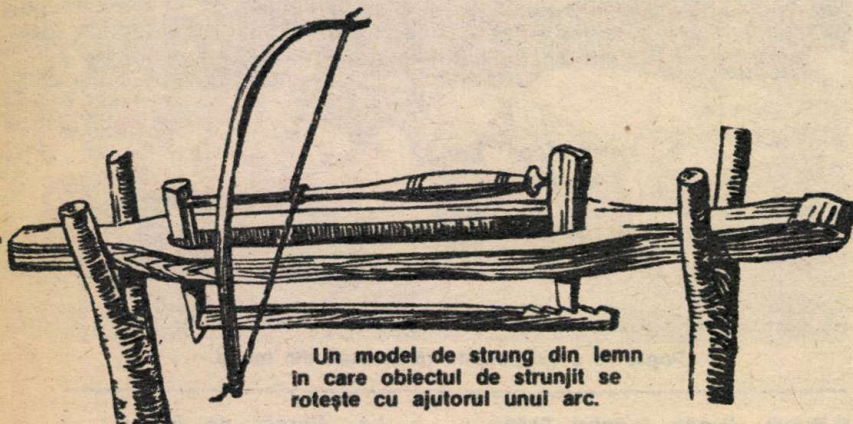

Istorie, cultură, civilizație

MAȘINILE-UNELTE ȘI PERFECTIONAREA MUNCII OMULUI

La începutul muncii omeneste au fost uneltele. Acele obiecte pe care omul le-a făurit treptat, cu inteligență și abilitate și le-a folosit — acționate cu mîna sau cu piciorul —, pentru prelucrarea mecanică a unor materiale solide (lemn, rocă, metal etc.), în scopul schimbării formei, di-

În evul mediu, meșteșugarii satelor românești inventează și folosesc activ unelte și mașini-unelte construite îndeosebi din lemn, printre care **strunjița** (strungul de lemn). Unele modele ale acestei mașini erau acționate cu piciorul, prin intermediul unui călcător, altele cu

Un model de strung din lemn în care obiectul de strunjit se rotește cu ajutorul unui arc.

menșiunilor sau a proprietăților lor.

Inventatorii multor unelte importante au rămas anonimi, doar despre unii din ei avem cunoștință. Astfel se spune că vestitul mecanic care a fost Dedal din Atena (constructorul legendarului labirint din Creta) a inventat, în jurul anului 250 î.e.n., sfredelul (strămoșul burghiului mașinilor de perforat), ferăstrăul, toporul, securea (barda), nivela cu apă... Prin anul 250 î.e.n., Arhimede a construit roata dințată, scripetele mobil, macaraua, șurubul fără sfârșit...

mîna, folosind o manivelă. Cu ajutorul lor erau realizate produse necesare gospodăriei, cum ar fi fusele de tors sau butucii roților de căruță. Mai târziu (date sigure sînt de la începutul secolului al XIII-lea) pe teritoriul țării noastre va fi folosită energia apei în cădere pentru a acționa diferite mecanisme, mașini și instalații: joagăre, șteampuri pentru sfărîmat minereuri, foale de fierărie, mori, piua pentru bătut postav etc. Roțile de apă au constituit pînă în secolul al XVIII-lea baza energetică a producției.

Mașinile de lucru, pentru a deveni mai productive, aveau însă nevoie de energie sporită. Pretutindeni minți cercetătoare caută, gîdesc și experimentează primele motoare de antrenare. Printre cele reușite este modelul lui Cristian Huyghens, fizician, matematician și astronom care a construit numeroase dispozitive mecanice (mașini cu pendul, printre care primul ceas cu pendul, în 1657). În anul 1660, el realizează un motor cu explozie, avînd — ca și cel de azi, un cilindru în interiorul căruia se mișcă un piston. Cilindrului îi erau atașate două tuburi de piele care acționau ca niște supape, închizîndu-se în urma ar-

derii gazelor și împiedicînd pătrunderea aerului în cilindru.

Apar motoarele de forță...

Interesant de știut este că printre pionierii motorului cu abur se înscriu: Arhimede, care a inventat un motor, descris mai târziu de către Leonardo da Vinci, și Heron din Alexandria, inventatorul eolipilului (un dispozitiv ce folosea forța aburului, la fel ca turbinele cu abur de mai târziu). Fizicianul Denis Papin a inventat în 1680 cazanul cu abur, prevăzut cu supapă de siguranță și a dovedit că temperatura de fierbere a apei depinde de presiune. În 1690 a apreciat, primul, proprietățile energetice ale aburului și a descris ciclul termodinamic închis al motorului cu abur.

Pe baza lucrărilor lui Papin, englezul Thomas Newcomen a construit, în 1705, una din primele mașini cu abur pentru antrenarea pompelor, iar în 1711 un motor cu abur. James Watt a conceput și construit (în 1776—1782) mașina cu abur cu dublu efect, destinată obținerii unei mișcări de rotație continuă a arborelui. În 1784 a brevetat o mașină cu abur universală prevăzută cu regulator centrifugal, care a cunoscut o largă utilizare, avînd un rol important în dezvoltarea producției industriale. Insistăm asupra evoluției motoarelor căci, se știe, principalele elemente ale unei mașini-unelte sînt: **mecanismul de antrenare**, care transmite cuplul motor de la sursa de energie la mecanismul organic și care constă din una sau mai multe roți de transmisie, ambreiaj, cutie de viteze; **mecanismul organic**, care realizează operațiile de prelucrare, dispozitivele auxiliare, care realizează sau reglează legăturile mecanice dintre mașină, sculă și obiectul de prelucrat; **echipamentul de comandă**, care cuprinde organele sau aparatele de pornire-oprire a mașinii, schimbarea vitezei, inversarea sensului de mers etc.

Energie și productivitate sporite

Progresele motoarelor devin apoi mai repezi, odată cu apariția mașinilor electrice. La noi în

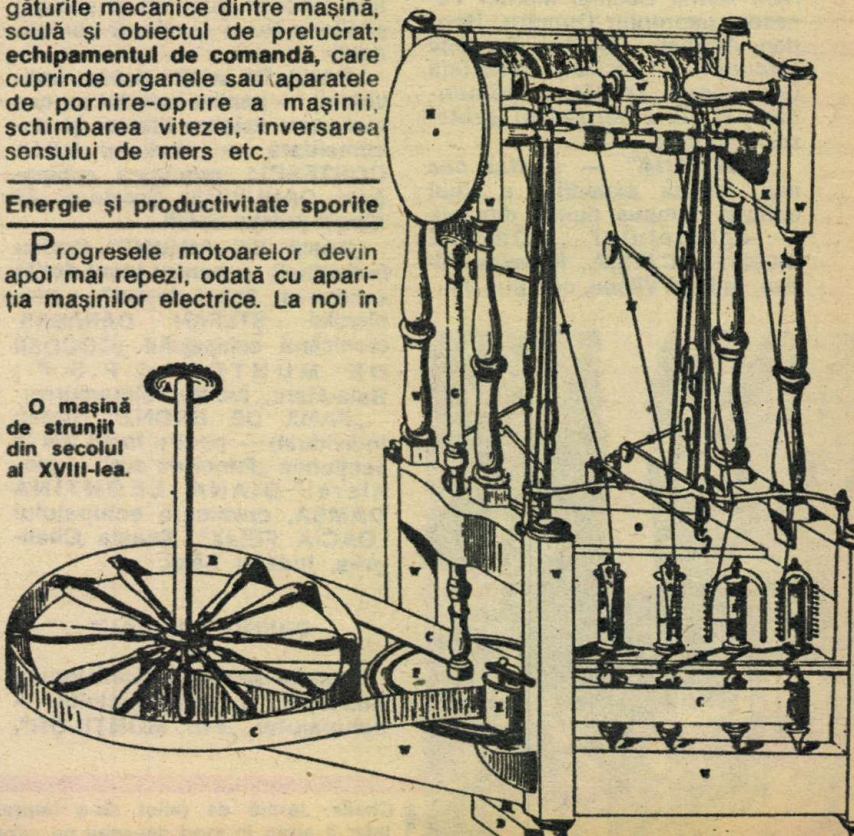
țară, din 1919, începe, la Reșița, fabricarea mașinilor electrice. Mecanicul francez E. Lenoir a inventat motorul termic cu ardere internă (1860). În 1876 N. Otto și E. Langen construiesc un motor cu ardere internă cu piston în patru timpi, cu combustibil gazos, iar doi ani mai târziu, tot ei realizează un motor mai perfecționat, folosind benzină. Rudolf Diesel a patentat în 1897 primul motor cu ardere internă cu aprindere prin compresie. Anul 1959 aduce realizarea de către Wankel a motorului cu ardere internă în patru timpi cu rotor-piston (piston rotativ) cu multiple aplicații.

Toate aceste cuceriri ale tehnicii motoarelor au sporit considerabil capacitatea de acționare directă, îndeosebi cu motoare electrice (într-o vreme acestea se făceau printr-o curea de transmisie fixată pe un ax ce antrena mai multe mașini simultan) a mașinilor-unelte industriale care, echipate cu scule speciale, sînt folosite pentru efectuarea operațiilor de așchiere, forfecare sau deformare plastică a unor piese sau obiecte din lemn, metal, mase plastice, rocă (de pildă, marmură) etc.

După felul operațiilor pe care le execută, mașinile-unelte pot fi: mașini de strunjit (strunguri), mașini de găurit și alezat, mașini de frezat, mașini de rabotat, mașini de tăiat, mașini de forfecat, mașini de prelucrare prin deformare plastică etc. Există și mașini-unelte complexe, capabile să execute — simultan sau separat — două sau mai multe asemenea operații.

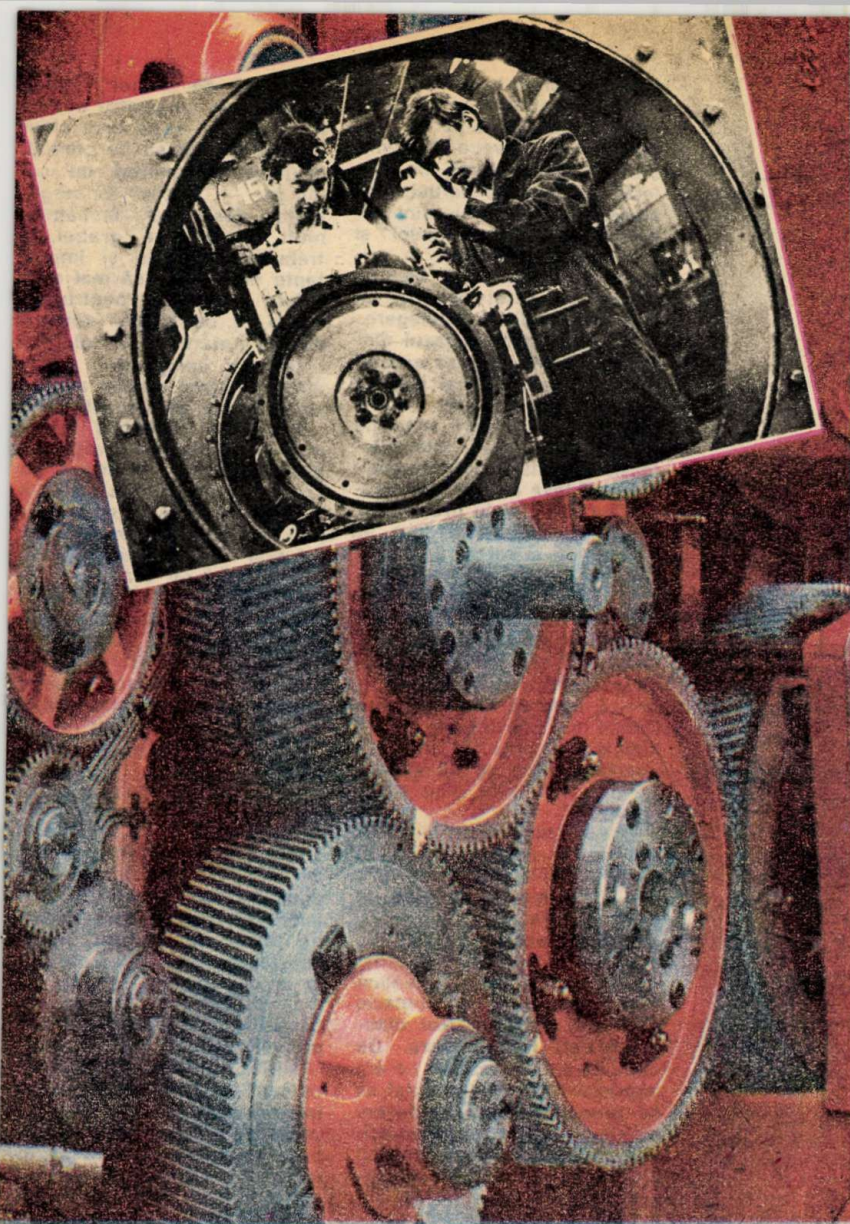
Inventarea și perfecționarea acestor mașini-unelte s-au realizat prin acumularea unor contribuții colective și interdisciplinare la care, pe lângă forța motoarelor și a sursei de energie,

O mașină de strunjit din secolul al XVIII-lea.

Acest strung, creație a tehnicii populare, este acționat cu piciorul.

s-au adăugat calitatea metalelor, forma și rezistența sculelor, crearea de agregate complexe etc.

Aceste mașini uimitoare — roboții

În ultimii ani, roboții industriali s-au afirmat ca unele dintre cele mai perfecționate mașini-unelte. Un precursor al acestora, care avea înfățișarea unui om mecanic, a fost realizat în 1929 de către inginerul Wembley. Însă robotica modernă s-a dezvoltat mai ales în ultimele decenii.

Astăzi, cu ajutorul roboților industriali se execută cele mai diverse operațiuni tehnice, mecanice, de sudură, asamblare, vopsire etc. Au apărut fabrici în care fiecare produs este realizat în întregime într-un singur loc de către sisteme automatizate de o mare eficiență și finețe, dotate cu cele mai noi cuceriri ale microelectronicii și instalațiilor laser. Iar, nu de mult, într-o localitate din Japonia a intrat în funcțiune prima fabrică în care roboții produc... roboți.

Așadar, viitorul mașinii-unelte trece pe seama roboților care vor lucra neobosiți, perfect, repede, economic, sesizând instantaneu orice eroare, revoluționând tehnologiile și ridicând coeficientul de productivitate a muncii până la culmi încă greu de precizat. Ceea ce în urmă cu doar cincizeci de ani ținea de domeniul literaturii științifico-fantastice, astăzi, în bună parte, a devenit realitate.

CLAUDIU VODĂ

DICȚIONARUL RUBRICII

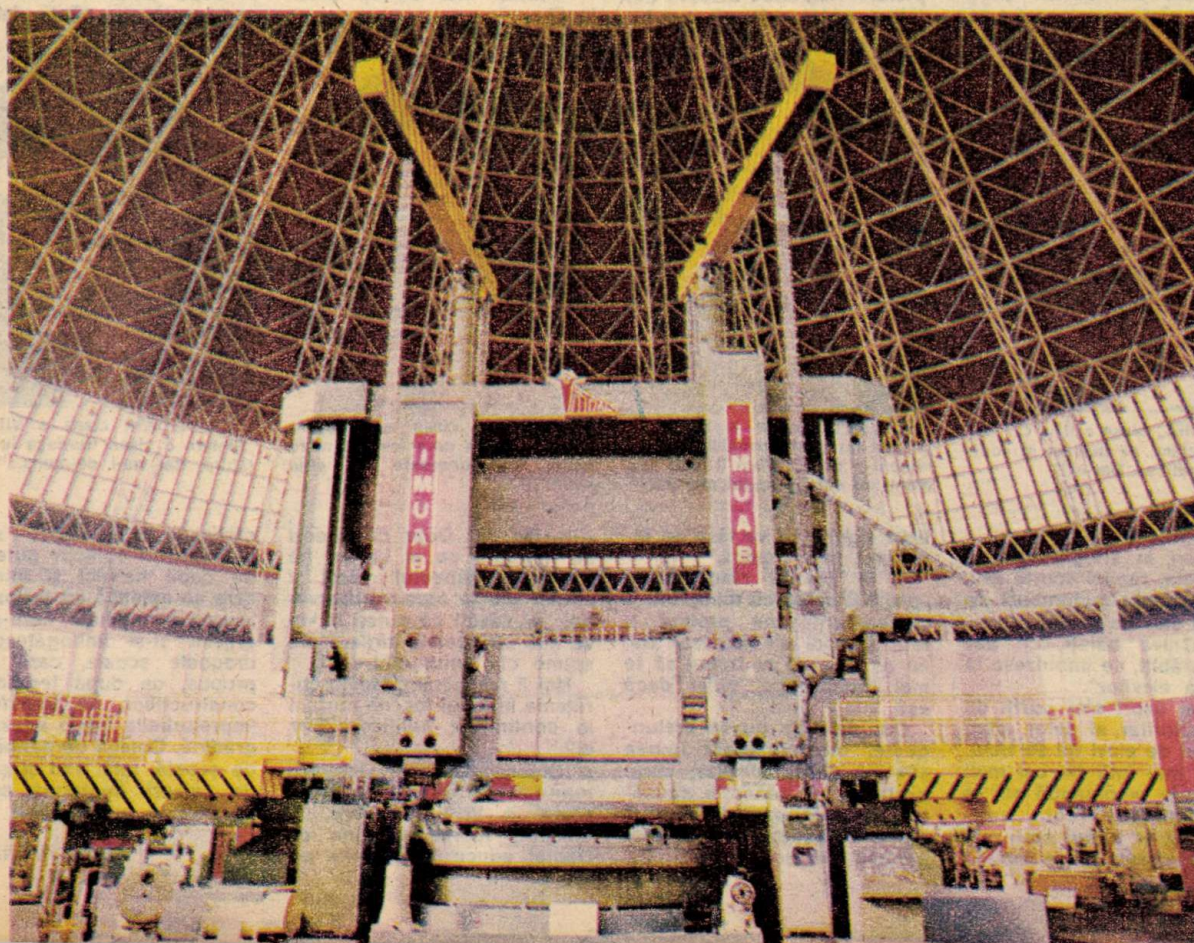
- **Alezare:** operația de prelucrare fină a interiorului unui corp gol în interior.
- **Așchiere:** prelucrare prin desprindere de așchii, pentru modificarea formei sau dimensiunilor unui obiect.
- **Frezare:** operație de prelucrare ce se execută cu ajutorul unei freze (unealtă cu unul sau mai multe tăișuri dispuse simetric față de axa sa).
- **Rabotare:** prelucrarea unei piese pentru a se obține o suprafață plană, în care unealta, de forma unui cuțit sau, uneori, piesa are o mișcare rectilinie alternativă.
- **Mortezare:** operație asemănătoare rabotării, dar la care mișcarea unelei de prelucrat se face de obicei vertical.
- **Strunjire:** operație de prelucrare la strung a suprafeței exterioare sau interioare a unei piese, prin așchiere, cu ajutorul unui cuțit de strung.
- **Strung carusel:** strung special cu ax de rotație verticală, folosit la prelucrarea pieselor grele și cu înălțime mică.
- **Strung revolver:** strung cu mai multe unelte (montate într-un suport rotitor) care acționează succesiv.
- **Strung paralel:** strung la care prinderea piesei de prelucrat se face între două virfuri.

MICRODOCUMENTAR: Din istoria strungului

● **Strungul**, această unealtă fără de care industria constructoare de mașini nu putea să înregistreze progresele de astăzi, a fost inventat acum... 3 500 de ani. Desigur, era vorba de un instrument rudimentar, folosit mai ales pentru prelucrarea lemnului, asemănător cu „strunjița” românească ● Pe la 1400 î.e.n. se aduc unele îmbunătățiri, mai ales datorită acționării cu ajutorul unei manivele sau cu piciorul ● Noutățile pe care le aduce antichitatea în acest domeniu sînt restrinse. Mult mai târziu, cunoștințele acumulate vor determina creații deosebite în proiectarea de mașini-unelte ● În 1561, francezul Jacques Besson construiește un strung bazîndu-se pe anumite demonstrații matematice ● Mai practic, A. Plumier descrie un strung pentru prelucrarea metalelor, al cărui batiu (bloc de susținere) era realizat din lemn ● 20 de ani mai târziu, strungarul rus A. Nartov face un strung dotat cu cărucior suport pentru unealta de așchiere ● În 1769 a fost realizată și prima mașină de gaurit piese metalice ● Prima revoluție industrială aduce mari noutăți și în domeniul mașinilor-unelte: în 1814 se construiește strungul paralel, apoi strungul carusel (1839), strungul revolver (1845) și strungul automat (1870).

Una dintre realizările de prestigiu ale industriei românești este și acest modern și uriaș strung — adevărată „uzină” de prelucrare a metalelor.

Cind vorbim despre colegialitate, ne gândim, de fapt, la acel frumos sentiment care se infiripă și se cultivă încă din primii ani de școală. El înseamnă grijă față de colegi, înțelegere, prietenie, respect față de cei de lângă tine, dorință de a realiza împreună țelurile propuse și de a trăi alături de colegi bucuria succesului. Astăzi vă prezentăm o secvență a modului cum este înțeleasă colegialitatea de cîțiva elevi dintr-o școală bucareșteană.

E ora cînd „cel de dimineață” — care tocmai au terminat orele de curs — se întâlnește cu „cel de după-a-

miază” — care abia le vor începe. În acest vesel du-te-vino din curtea Școlii nr. 128, sînt acum exact 1 222

unui dintre ei.

— Hai, nu te mai da mare, picule! răspunde băiatul. Sînt într-a opta! adaugă mindru,

• DANIEL, clasa a III-a C: „Noi îl respectăm, ne purtăm în continuare politicos. Dar ei?”

• IONEL, clasa a VII-a C: „Graba nu poate constitui pentru nimeni o scuză. Vom fi mult mai atenți cu colegii noștri mai mici!”

Pe culoarele luminoase, curate, împodobite cu tablouri, desene, gazete de perete, suporturi cu ghivece de flori, are loc un „schimb de ștafetă” cu sute de participanți: clasele, laboratoarele sînt eliberate de către „cei mici” și în același timp luate în primire de către elevii ciclului gimnazial. Totul decurge în cea mai perfectă înțelegere.

Ne folosim de răgazul dintre ore și încercăm să organizăm, cu școlarii mai mari și mai mici ai Școlii nr. 128 din Capitală, o scurtă discuție despre felul cum este înțeleasă în unitatea lor colegialitatea. Cîteva dintre răspunsurile lor, iată, vi le prezentăm, așteptînd, în același timp, să vă spunem și voi părerea despre cele puse în discuție.

DANIEL PERȘUNARU, un băiat blond cu privire vioale, își aduce aminte despre vremea cînd era în... primul an de școală.

— E bine să fii mic, spune Daniel cu convingere. Toată lumea are grijă de tine, se poartă frumos, îți dă sfaturi.

— Și... nu este bine să fii mare?

— Este bine să fii și mare. Dar mare de tot, adică în clasa a VII-a sau a VIII-a.

— Deci nu așa ca tine, în clasa a III-a...

— Cam așa.

— De ce?

— Încă din clasa I învățăm în aceeași sală cu elevii clasei a VII-a C de acum. Noi, dimineață; ei, după-amiază. De cum ne-am cunoscut, ne-am împrietenit. Ei ne-au ajutat să ne pregătim pentru a deveni pionieri, apoi tot ei ne-au primit în cadrul detașamentului lor, ne-au ajutat să ne organizăm activitatea, cînd ne-am constituit noi detașamentul.

— ...Nu mai sînteți prieteni?

lucru atît de „minor”. Își dă seama însă că pentru colegii lui mai mici — pe care chiar el i-au învățat să fie corecți, exigenți, prevenitori cu cei din jur — „micile” lor neglijențe, deși rare, înseamnă mult. „Invocarea grabei, a treburilor urgente și importante nu trebuie să mai constituie argumente pentru nimeni”, e de părere comandantul, hotărît să nu tolereze astfel de comportări, să le atragă tuturor atenția asupra celor spuse de Daniel.

BOGDAN DRAGU: „Nu, nu-i vorba despre învățătură. Sîntem o clasă frunțasă pe școală. Una este clasa a VII-a B! Ne tulbură însă „spectacolul” de teatru la care asistăm tot mai des în recreații...”

— Ce fel de teatru?

— O piesă cu Eugen și Silviu în rolurile principale. Ei și-au luat prostul obicei de a se lua la harță. Își pun piedici, se imbrîncesc, iar noi alergăm prin toată clasa după ei să-i liniștim.

— Și totuși cum se explică situația?

— Și noi ne-am pus întrebară. Greșeala a pornit, bineînțeles, de la ei, avem însă și noi o vină. Eugen este mic de stat, iar Silviu mult mai înalt. De aici, glume fără rost între cei doi, de care uneori ne amuzăm. Acum, felul acesta de a se purta a devenit la ei o obișnuință... care nu mai distrează pe nimeni. Și căreia trebuie să-i punem capăt. Neapărat!

MIRELA PUPEZA, pionieră comandant de unitate, ține însă să adauge că astfel de... „scăpări” sînt întotdeauna repede înlăturate. Pentru că în unitatea lor opinia, spiritul de colegialitate sînt permanent prezente. Astfel au reușit, ca, în scurt timp, în școala lor cea nouă — aflată într-un

• MIRELA, clasa a VII-a A: „Colegialitatea ne-a fost de mare ajutor în succesele de pînă acum”.

• BOGDAN, clasa a VII-a B: „Sîntem o clasă frunțasă la învățătură, dar nu-i de ajuns...”

de elevi...

Saluturi în stînga, saluturi în dreapta, replici scurte sau, pur și simplu, schimburi de zîmbete sau de priviri prietenești. Cîțiva băieți, ce par foarte grăbiți, se îmbrîzesc la „intrarea elevilor”.

— Mai ușor! sînt opriți de tonul autoritar al celor aflați în postul de elevi de serviciu. Lăsați-i mai întîi pe cei mici să lase, le recomandă el. Să vă vedem matricola, uniformă. Tu ar trebui să-ți mai aranjezi părul, i se spune

fiind sigur că-l va lăsa pe îndrăzneț fără replică.

— În primul rînd, nu e „pic!” E coleg cu mine, într-a cincea. Intervine prompt o fată. Și apoi are dreptate. Ba, eu aș zice că ar trebui să te mai tunzi puțin, chiar dacă ești într-a opta...

Dar discuția nu se prelungește, intrucît toată lumea știe că ținuta elevilor, comportarea lor generală constituie o preocupare de capetenie a comandamentelor pionierești din școală.

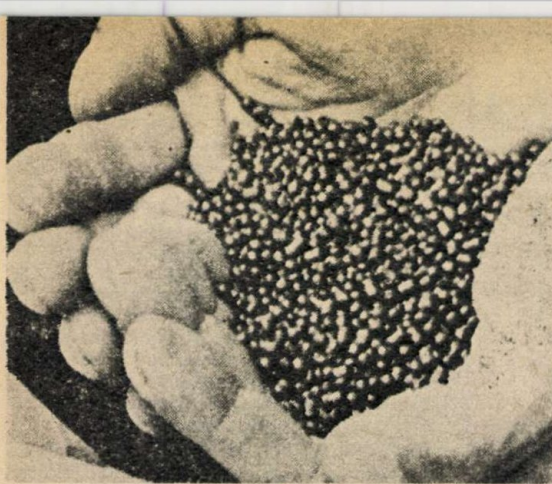
— Ba da! Doar că uneori se împlină ca ei să nu fie atenți cu aspectul clasei și atunci noi le facem observație. „Ei, lăsați că puteți și voi să mai strîngeți o hirtie...” ne spune cîte unul dintre ei.

Noi îl respectăm, facem curățenie în locul lor, ne purtăm în continuare politicos. Dar ei?

IONEL CONSTANTIN, comandantul detașamentului clasei a VII-a C, pare, la început, foarte surprins că Daniel aduce în discuție un

cartier la fel de nou —, să se închege un colectiv puternic, de copii harnici și înmoși, care se apleacă cu seriozitate asupra manualului, care-și îngrijesc și-și îmbogățesc cu dragoste școala, care și-au propus, ca după terminarea construcțiilor, să transforme împrejurimile într-o adevărată grădină. Colegii de bancă sau de școală, iată, sînt și colegi de... visuri. Împreună, cu siguranță le pot împlini!

ELENA MĂNESCU

Rulmenți din material plastic

• „Există rulmenți din material plastic?” — vrea să știe VASILE ENACHE din SLATINA.

Există, într-adevăr, un material plastic care s-a dovedit a fi apt în fabricarea rulmenților, cuzinetelor, roților dințate și a altor piese pretențioase, supuse la intense solicitări fizice și mecanice. Materialul suportă temperaturi și presiuni înalte fiind, în același timp, foarte rezistent la acțiunea substanțelor chimice. Specialiștii studiază în continuare posibilitățile de folosire a noului produs și în alte domenii ale construcțiilor de mașini și utilaje, în vederea realizării de economii de metal. (M.D.)

Cît cîntărește aerul?

• „Cît este de greu aerul ce înconjoară Pămîntul?” — vrea să știe ADINA CÎRSTEA din SLOBOZIA.

Pe fiecare centimetru pătrat din suprafața Pămîntului, aerul apasă cu o forță de cca. 1 kg. Aceasta înseamnă că greutatea întregii coloane de aer care se sprijină pe 1 cm² din suprafața Pămîntului este egală cu 1 kg. Atmosfera care înconjoară Pămîntul poate fi considerată ca fiind compusă din asemenea coloane de aer; există, așadar, atîtea coloane cîți centimetri pătrați are suprafața globului. Pămîntul are 510 000 000 kmp, adică 51 x 10⁷ kmp, ceea ce, transformat în cmp, echivalează cu 51 x 10¹⁷ cmp. Tot atîtea kilograme cîntărește și întreaga atmosferă. Transformînd în tone, obținem 51 x 10¹⁴ t. Deci atmosfera are o greutate de 51 x 10¹⁴ tone. (C.V.)

Vulpea cu urechi de liliac

LILIANA GRIGORE din FETEȘTI, județul Iași, dorește să afle unde trăiește vulpea cu urechi de liliac.

În partea de sud-est a continentului african, îndeosebi în bazinul craterului Ngorongoro și în cîmpiile apropiate din Tanzania — alături de șacali, servali, pisici sălbatice, manguste și hiene, trăiește din abundență vulpea cu urechi de liliac (*Octoyon megalotis*), mai mică decît vulpea obișnuită. Este un animal carnivor care se hrănește cu insecte și vînat mic. Vulpile cu urechi de liliac trăiesc în viziuni săpate în pămînt, grupate pe familii. Sînt animale jucăușe, tandre între ele, care-și petrec mult timp hîrjonindu-se.

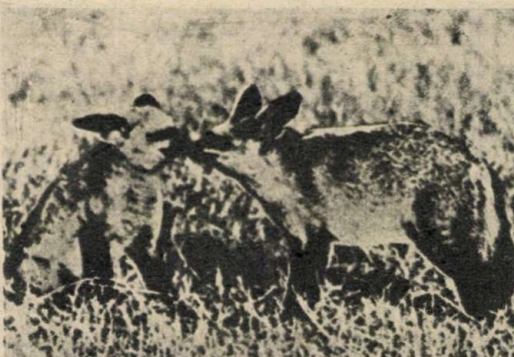
• „Aș vrea să știu ce contribuții au avut specialiștii din țara noastră la realizarea primelor elicoptere în lume”, ne-a întrebat IONEL MITRAN din BUCUREȘTI.

La soluționarea zborului cu aparate mai grele decît aerul și avînd aripi rotative, ingineri și tehnicieni români au adus o valoroasă contribuție afirmată și pe plan internațional. Astfel, printre precursori se numără mecanicul Ioan Grigore care, în 1909, concepe și construiește un elicopter, iar inginerul Ioan Nicolae Vasiliu brevetează, încă din 1907, „helicoidul aero-Nicolae”, pe care-l experimentează în 1910. Inventatorul Grigore Brișcu realizează, în 1911, prima machetă a unui elicopter avînd două elice coaxiale și contrarotative și un platou pentru variația ciclică a pasului elicei prin variația unghiului de incidență a palelor acesteia. Între anii 1919 și 1922, Traian Vuia realizează în Franța elicopterele Vuia-1 și Vuia-2, la care experimentează rotoarele portante și stabilitatea acestor aparate. In-

ginerul George de Bothezat construiește în S.U.A., între anii 1921 și 1923, un elicopter cu patru rotoare portante, avînd fiecare cîte șase elice. Aparatul, experimentat cu succes, putea transporta două persoane. În 1934, inginerul de aviație Cristian Constantinescu proiectează cel din-

tîi autogir românesc Co-1, pe care, prin aplicarea sistemului monorotor cu elice anticuplu, îl transformă, în 1938, în elicopterul CO-2. În imagine, decolarea unui elicopter (noaptea), care are montate lumini la extremitățile ariilor. (C.V.)

Interesant este faptul că atunci cînd se găsesc în stare de stres se strîng colac și adorm profund. Au culoarea brună, urechile și picioarele avînd o nuanță mai închisă, cu pete negre pe bot și pe coadă. Își datorează numele formei neobișnuite a urechilor pentru un animal carnivor. (C.V.)

Pe scurt

• Laurențiu Gârban — București. Girafele sînt mamifere rumegătoare care trăiesc în Africa, la sud de Sahara, în cete mici. Corpul lor are o lungime de circa 2,25 m, iar înălțimea, pînă la creștetul capului, de 5—6 m. Pe cap prezintă niște cornițe scurte, boante, acoperite cu blană, în număr de 2—3 pînă la 5 • Viorica Sulian — Cluj-Napoca. Masa soarelui este de circa 2,10⁸⁰ kg • Marius Stoichițoiu — Tg. Jiu. Termitele nu prezintă înrudiri cu furnicile, ci mai mult, cu ortopterele, din care fac parte gîndacii de bucătărie. Mușuroaiele lor sînt ridicături de înălțimi și forme diferite: unele sînt adînci, altele se înalță, la suprafață, pînă la 5 m (în Australia), iar ca formă sînt cilindrice, ascuțite, turtite etc. În interiorul acestor „construcții de beton” trăiesc aceste insecte de 7—20 mm lungime (depinde de specii), care se hrănesc în special cu lemn. (N.P.)

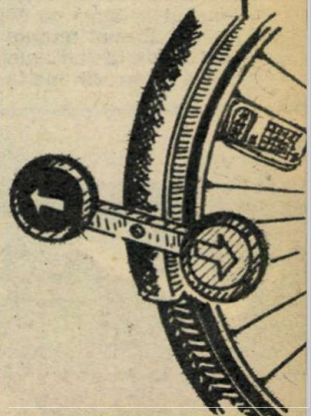
ATELIER PRACTIC:

Semnalizator de direcție pentru bicicletă

Pe aripa din spate a roții unei biciclete puteți monta un foarte util semnalizator electric pentru schimbările direcției de mers, așa cum vedeți în desen. Culiile necesare pot fi recuperate de la ambalajele de conserve (taiate cu bomfaierul la lungimea de 25 mm). Le veți monta (cu șuruburi și piulițe) pe o bandă de tablă cu dimensiunile de 250 x 30 x 1 mm. Pentru ca-

pacele rotunde (pe care desenați cu tuș ori decupați săgețile) care indică intenția schimbării de direcție, folosiți folie transparentă de material plastic. Montați în fiecare cutie cîte un bec de lanternă de 3,5 V. Alimentarea lor o veți face dintr-un grupaj de 2 baterii electrice de 4,5 V montate în paralel, ori 3 baterii rotunde a cîte 1,5 V, montate în serie. Cablul de legătură (fixat cu coliere de sîrmă sau tablă pe cadrul bicicletei) îl veți duce pînă la un întrerupător, montat pe ghidon. Datorită acestui dispozitiv simplu veți semnaliza la depășiri sau schimbări de direcție asemănător autovehiculelor, păstrînd ambele mîini pe ghidon.

(Șt. V.)

În America de Sud, pe coasta vestică a continentului, de la țărmul Mării Caraibilor și până la Capul Horn, în Țara de Foc se întinde cel mai lung sistem muntos de pe planetă. Avind o lungime de 7 600 km și o suprafață de cca 2 milioane km², această „coloană vertebrală” a continentului sud-american este formată în cea mai mare parte a sa din munți vulcanici, ce veghează parcă întreaga coastă pacifică, constituind unul dintre cele mai impresionante lanțuri muntoase ale lumii. Denumirea le-a fost dată de către conchistadorii spanioli și a fost menționată prima dată de Garcilaso de la Vega într-o lucrare despre incași, publicată în 1609. El este de părere că numele Munților Anzi ar deriva de la numele unui trib, „Antis”, care locuia pe platourile înalte, în apropiere de Cuzco. Alții consideră că numele marelui sistem muntos ar proveni de la cuvântul „anti” care în limba quechua înseamnă „est” (lanțul situat la est de Cuzco) sau de la „Antasuyo” care înseamnă „zona metalelor”. Multă vreme denumirea de Anzi a fost folosită doar pentru zona sudică a sistemului, întrucât configurația și întinderea acestor munți nu erau suficient cunoscute. Ea s-a extins la întregul sistem muntos abia după călătoria omului de știință german A. Humboldt în America de Sud și după apariția în Europa a lucrărilor sale, în care sintetizează materialul științific cules și observațiile făcute în calitate de geograf și naturalist.

Anzii Cordilieri sînt rezultatul frământărilor scoarței terestre care au început în urmă cu 500 de milioane de ani. Ei sînt formați din unul sau mai multe lanțuri muntoase paralele ce se unesc din loc în loc în noduri

orografice (precum Nudo de Pasto sau Nudo de Vilcanota în Anzii Columbieni; Nudo de Pasco în Peru) sau se depărtează închizînd între ele platouri înalte, de la 3 000 la 4 000 m altitudine. Doar în Țara de Foc ei se fărîmîțează într-o puzderie de insule și insulițe. Anzii sînt munți cu creste zimțuite pe mii de kilometri, cu virfuri incununate de zăpezi eterne și cu abisuri profunde, cu mlaștini înfricoșătoare acoperite de cețuri dense și permanente, cu platouri înalte, cu cer senin și aer de o puritate uluitoare, cu țărmuri fărîștuite de fiorduri și cu lacuri cărora nu li se zăresc malurile.

La nord de ecuator, lanțul muntos al Anzilor se împarte în trei catene clare delimitate: una occidentală, spre Pacific; una orientală, spre Interiorul continentului, și una centrală, situată între primele două. Înălțimea medie a teritoriului ocupat de Anzi este de peste 3 000 m; 57 de virfuri au peste 5 300 m altitudine, iar majoritatea suprafețelor cultivabile se află între 2 100 și 3 900 m. Există unele chiar și peste această altitudine.

Pe aproape toată lungimea lor, Anzii se mențin foarte aproape de țărmul Oceanului Pacific, mai ales în partea lor meridională. Un aspect specific al legăturii catenei andine cu Oceanul Pacific îl constituie contrastul dintre marile sale înălțimi și adîncurile oceanului. În dreptul paralelei de 25° latitudine sudică, de pildă, la circa 100 km de țărm se găsește groapa Atacama, cu adîncimea de 8 060 m, care corespunde, pe continent, unei înălțimi de 6 723 m (virful Llullaillaco). Scoarța terestră prezintă aici o denivelare de aproape 15 km, fiind a doua ca mărime după cea formată din fosa Fili-

pinelor și Muntele Everest.

Primii europeni care au aflat despre marele lanț al acestor munți au fost navigatorul spaniol Vasco Nuñez Balboa și cîțiva oameni din echipajul său care, la 29 septembrie 1513, au ajuns într-un golf de unde se zăresc, în depărtare, Anzii Columbieni. Explorarea pentru cunoașterea Anzilor începe abia în 1524, cînd conchistadorul spaniol Francisco Pizarro întreprinde cucerirea părții de vest a Americii de Sud. Despre o expediție științifică în Anzi nu se poate vorbi însă decît în secolul al XVIII-lea, cînd, în 1735, geograful și exploratorul francez Ch. M. de la Condamine, împreună cu alți oameni de știință primesc misiunea de a măsura un arc de meridian de 3 grade în apropierea ecuatorului. Timp de 10 ani, expediția își desfășoară lucrările în apropierea orașului Quito, întocmind prima hartă a regiunii. Dar explorarea științifică propriu-zisă a celei mai înalte zone din Anzi are loc abia în secolul al XIX-lea, cînd naturalistul german Alexander von Humboldt, împreună cu un medic și botanist francez, întreprinde o călătorie de 6 ani în vestul continentului. Reîntors în Europa, Humboldt aduce un material științific extrem de bogat — 6 000 de plante, din care 3 000 de specii necunoscute în acel timp.

În ansamblul lui, sistemul muntos al Anzilor, care străbate șase state (Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru, Bolivia și Chile) este clasificat, după arhipelagul japonez, drept cea mai seismică regiune a globului, în acești munți aflîndu-se 30,9% din vulcanii activi ai lumii.

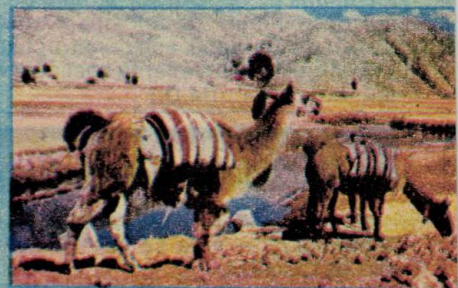
Între lanțurile muntoase se întind faimoasele platouri înalte — altipiano — care în Bolivia și Peru ating

o lățime de peste 200 km. La 3 812 m se întinde lacul Titicaca — cel mai mare lac al platourilor înalte din lume.

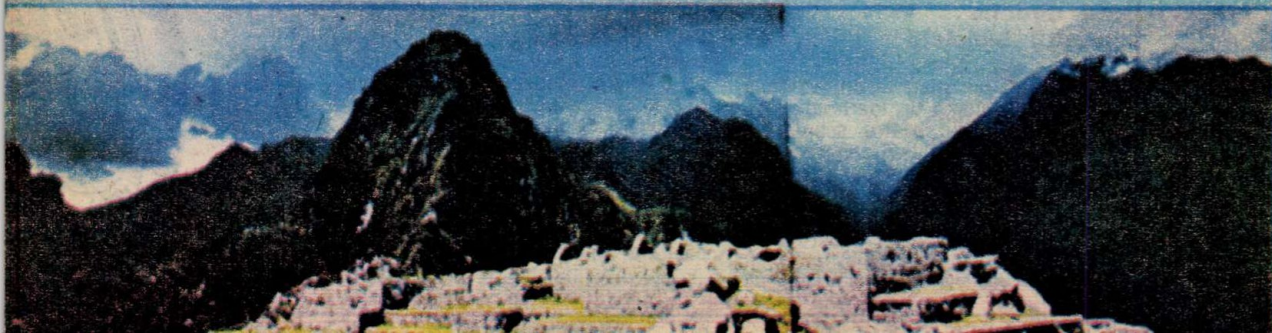
În această lume cocoțată sub cer și soare, pe care o reprezintă înălțimile andine, s-au dezvoltat civilizații care au strălucit timp îndelungat. Între acestea un loc important ocupă civilizația incașilor. Aceștia au reușit să adapteze la mari înălțimi plante precum cartoful și porumbul. Pentru a obține recolte de pe terenurile cultivate, incașii au folosit irigațiile. În nici o altă regiune aflată la altitudine ca aceea locuită de incași n-au fost practicate irigațiile cu asemenea succes, ca în imperiul „fiilor soarelui”.

Urișele întinderi ale Anzilor cunosc aproape toate tipurile de climă și au o mare diversitate de faună și floră ce se dezvoltă atît pe orizontală cît și pe verticală. Chiar și în „puna brava”, zona apropiată de ghețarii eterni, ierburile cresc pe tot parcursul anului.

Curajoși și demni, oamenii înălțimilor andine s-au adaptat la condițiile de climă și de relief. Nimic nu i-a speriat de-alungul timpului nici aerul rarefiat al altitudinilor, care le îngreunează respirația, nici frigul nopților senine, nici lipsa ploilor din zonele deșertice de la înălțimi. Printr-o muncă tenace, ei au alăturat recordurilor pe care le-a înregistrat aici natura recordurile minții și brațelor omenești. Între victoriile raportate de oamenii Anzilor se în-

scriu minele de extracție și laboratorul de cercetări științifice de la cea mai mare altitudine din lume. Iar ca să se poată deplasa și comunica între ei, oamenii au dus trenul și telefonul la peste 4 000 m altitudine.

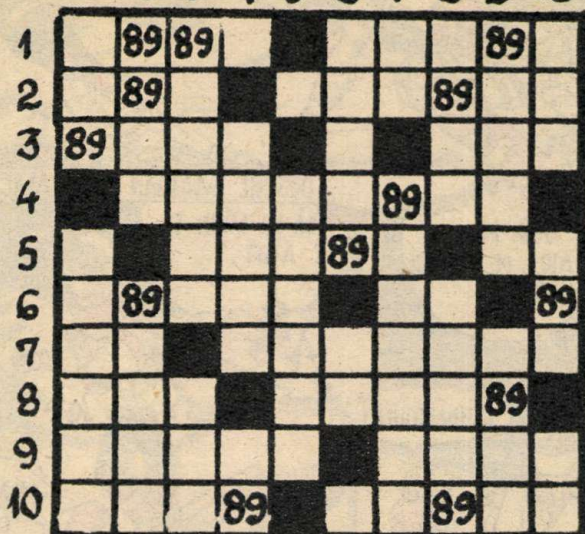
CALEIDOSCOP

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Dezvoltă-ți atenția!

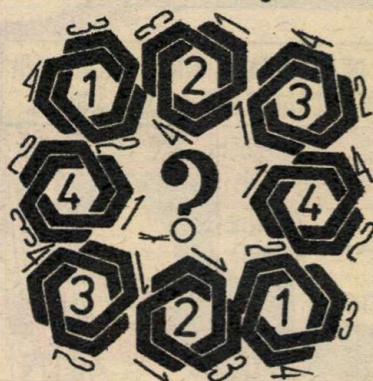
ORA DE CHIMIE

66+
99
66

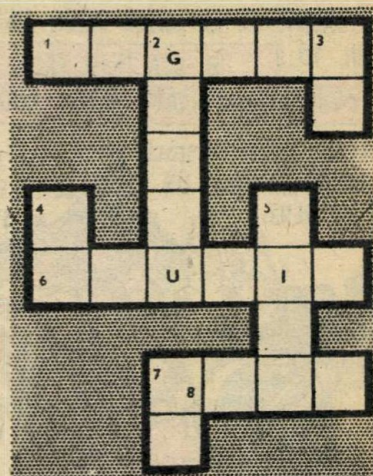
FIECARE DINTRE DESENELE CARE COMPUN IMAGINEA NOASTRĂ CONȚINE CIFRELE 1, 2, 3, 4. ÎN CARE DINTRE DESENE FAC EXCEPȚIE DE LA ACEASTĂ REGULĂ?

Virgil Tomuleț

Completați careurile libere potrivit definițiilor: 1) metal cu numărul atomic 47; 2) element metalic cu numărul atomic 31, folosit la termometrele de cuarț; 3) telur; 4) 1 pe scurt; 5) „pi-neă” industriei grele; 6) hidrat de carbon; 7) osmiu; 8) argila ce conține oxid de fier.

Claudiu Vodă

1989!

Pentru a dezlega jocul acesta, considerați numărul 89 drept exact ceea ce reprezintă, adică denumirea prescurtată a anului în curs. Așadar, în locul numărului veți introduce în cuvântul-soluție, atât pe orizontal cât și pe vertical, cuvântul (silaba) an.

ORIZONTAL: 1) Fruct exotic de culoare galbenă, cu miez făinos și aromat (pl.). Mic „hotel” montan pentru excursioniști. 2) Leziune. Erudit care creează în domeniul științei (pl.). 3) Scrieri istorice care înregistrează anual evenimentele. A brăzda terenul. 4) Dispozitive de protecție într-un circuit electric. 5) Masiv muntos în Munții Apuseni. Flancul drept! 6) Lipsite de originalitate. Primele egrete! 7) Olteanu Traian. Artistă care interpretează roluri în teatru sau film. 8) Piesă metalică ce servește la îmbinări. „Pașa...”, cu-

noscută poezie de George Coșbuc. 9) Cu gust acru (fem. pl.). Sector central! 10) Lucrător al ogoarelor. Acord general.

VERTICAL: 1) Partenerul lui Stan Primește „Cutezătorii”. 2) Fruct exotic foarte aromat. Din trecutul îndepărtat (fem.). 3) A examina. Sportul tragerii la țintă. 4) Uniformă. Cunoscut căpitan de plai. 5) Organ al auzului. 6) Suprafață circulară gradată la aparatele de măsură. Intrare în tabără. 7) Aurel Vlaicu. Scriitor danez, autorul unor nemuritoare povești pentru copii. 8) Veche provincie istorică românească din sud-vestul țării. Gînsac. 9) Bună dispoziție. Mătușă. 10) Aceea (pop.). Ceașcă. Ființă superioară.

Dicționar: ECTO.

Ioan Maier
Tirgu-Mureș

„CORECTORII”

Pentru acest joc aveți nevoie de reviste și creioane (pixuri). Din reviste se aleg paragrafe de 30-40 de rînduri. Jucătorii, cu multă atenție, trebuie să sublinieze, de exemplu, cu o linie O-urile, să pună un punct sub M-uri, să taie cu o linie P-urile, să încercuiască G-urile etc.

La semnalul dat de cel care dirijează jocul, „corectorii” încep să opereze în text, fiind cronometrați. Pe măsură ce termină, ei predau textele pentru a se nota timpul realizat de fiecare.

Pentru orice greșală (literă sărită sau notată greșit) se adaugă cinci secunde penalizare la timpul realizat.

M. Mitrea

VESTIMENTARĂ

(Triverb: 7, 2, 4)

F^NE^DA:L

Radu Stoianov,
Fundulea-Călărași

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

LA SĂNIUȘ: 1) Turnante. As. 2) Iarnă. Apa. 3) Manșe. Lapon. 4) Pp. Urcușuri. 5) Error. Oze. Tu. 6) Remiză. Nt. 7) Ate. Asv. Re. 8) Tana. Toiu. 9) Înțelepți. 10) Rural. Au. Ol. 11) Alecsandri.

ȘAH: 1... f4 2. g:f4 g:f4 3. Rd4 e3 4. f:e3 f3 5. g:f3 h4 și negrul câștigă.

LA MUNTE: Stîncă înaltă.

FANTEZIE: 1) Ema. 2) Dira. 3) Bicaz. 4) Creată. 5) Parcare. 6) Înțelept. 7) Maramureș. 8) Alebardier. 9) Accelerando.

SaH

CONTROLUL POZITIEI:

ALB — Rh1, Dd1, Ta1, Nc1, Nc4, Cg5; pioni: a2, b2, c2, d4, d5; NEGRU — Re8, Dd8, Ta8, Th8, Nc8, Nf6, Cb8, Ce7; pioni: a7, b7, c7, f7, g7, h6, h2.

Albul începe și face mat la a șasea mutare. Soluția în numărul următor.

ARENA MATEMATICIENILOR

NUMERE UTILE PENTRU CALCULATOARE

Se cunosc cel puțin 11 numere ale căror pătrate sînt formate din cele 10 cifre semnificative, folosite câte o singură dată, dar nu în ordinea succesiunii lor. Iată care sînt aceste numere: 32 043², 32 286², 33 144², 39 147², 45 624², 55 446², 65 634², 65 637², 68 763², 83 919², 99 066².

Dar știți de ce sînt utile aceste numere din domeniul calculatoarelor?

99 066² = 9 814 072 356
83 919² = 7 042 398 561
68 763² = 4 728 350 166
65 637² = 4 308 215 766
65 634² = 4 307 821 956
55 446² = 3 074 258 916
45 624² = 2 081 549 376
39 147² = 1 532 487 609
33 144² = 1 098 524 736
32 286² = 1 042 385 796
32 043² = 1 026 753 849

se mai pot strecura și erori.
lelor efectuate de ei, în care uneori
exacte ale pătratelor în cauză, spre
interesat, vom da aici valorile
Spre a veni totuși în ajutorul celor
corecte!
efectuate anterior pe hirtie... să fie
gura condiție: se cere ca înmulțirile
permis verificări fără erori, cu o sin-
ele, neconținând cifre care se repetă,
rii corecte a calculatoarelor, întrucît
folosite pentru verificarea funcționa-
Numerele prezentate anterior sînt

Răspuns:

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚA A PRIMIT ÎN DAR UN FRUMOS MINICALCULATOR. VRÎND SĂ-L FOLOSEASCĂ LA REZOLVAREA UNOR PROBLEME DE MATEMATICĂ NU L-A MAI GASIT. L-A UITAT PE UNDEVA, PRIN PAGINILE REVISTEI. UNDE ESTE?

FOTO: T. CRISTEA

COPERT/NOASTRĂ

Instantaneu la cercul „Prietenii naturii”, C.P.S.P. — Buzău.

CUTEZĂTORII 6

Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU

SECREȚAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ION CRÎNGULEANU; PREZENTAREA ARTISTICĂ:

POMPILIU DUMITRESCU; PREZENTAREA TEHNICĂ: VIOREL SÂMPETREAN

Redacția Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRATIA, Editura „Știința. TIPĂRII C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cîtorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsh București, Calea Gîrbei nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 16 pagini 1,50 lei

5

SCENARIU: SEVER NORAN

DESENE: MARIAN AVRAMESCU

REZUMATUL EPISODULUI 4: ÎN PROBA DE ORIENTARE, MIHAI AJUTĂ DOI CONCURENȚI DE LA GRUPE GELOR MICI ȘI PIERDE TIMP, AJUNGÎND DE LOGUL 15. ÎN GEA DE-A TREIA ZI A CONCURSULUI ARE LOG PROBA DE BIATLON, REZERVATĂ NUMAI GRUPEI 12-14 ANI.

PENTRU ORICE GREȘALĂ ÎN OGHIRE, SE FACE UN TUR ÎN PLUS.

ATENȚIE! START!

LAUDĂROSULĂ!

VOM FI, ȘI AICI, PE PRIMUL LOG!

DĂ-MI MÎNA SĂ TE AJUT.

CREDEAM CĂ GHEATA VA TINE...

BRAVO, ALBĂCENII!

A PIERDUT-O... VA FI DESCALIFICAT...

A INTRAT NORDI DE ȚEAVĂ...

POFTIM VERGEAUA...

VOM CISTIGA IARĂȘI! HA! HA!

POFTIM! MIHAI ȘI-A PRIMIT PLATA...

AM PIERDUT ȘTAFETA.

NU CUMVA E ACEASTA?

CE FACI, MIHAI? PIERZI TIMPUL!

AM FI FOST PE PRIMUL LOC DACĂ „SEVIȘUL” ERA DESCALIFICAT.

DAR ÎN OCHII TUTUROR AM FI FOST ULTIMII.

BRĂVO, ALBĂCENILOR! FRUMOS! MÎINE LA SLALOM SE VA VEDEA CINE...

SEVIȘUL VA FI DESCALIFICAT...

SOSIRE

În acest număr:

- Campioni în competiție cu... ei înșiși!
- Să descoperim împreună
- Semafor
- Olgața vă sfătuiește
- Prietenii adevărului științific

9

JOI, 16 FEBRUARIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1114)

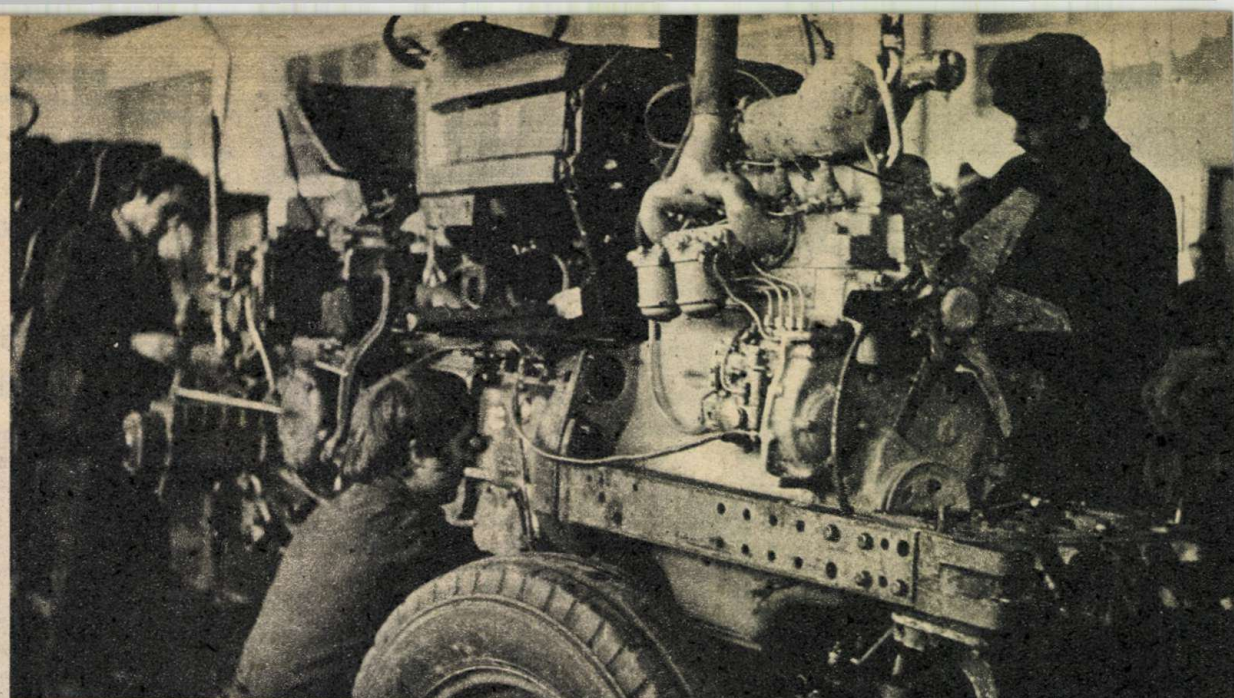
7

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Acționind în spiritul indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comuniștii, toți oamenii muncii din patria noastră deslășoară o intensă activitate pentru realizarea cu succes a planului pe această lună și pe întreg trimestrul I al anului. Bogatul raport muncitoresc al acestei perioade ilustrează cu pregnanță puternica angajare revoluționară a clasei muncitoare – clasă conducătoare a societății noastre – de a valorifica superior toate resursele necesare îndeplinirii exemplare a prevederilor de plan pe 1989, an hotărâtor al actualului cincinal. De altfel, în cadrul dezbaterilor din adunările generale ale oamenilor muncii, colectivele din toate ramurile și sectoarele vieții economico-sociale au analizat și adoptat noi măsuri pentru organizarea temeinică a producției, ridicarea continuă a calității și eficienței, înaltele forumuri democratice prilejuind afirmarea puternică a conștiinței de proprietari, producători și beneficiari a oamenilor muncii. În agricultură, acum, în preajma împlinirii a 40 de ani de la începerea cooperativizării, toate forțele sînt îndreptate spre pregătirea temeinică a campaniei

de primăvară, pentru obținerea în acest an a celei mai înalte producții agricole din istoria patriei. Un puternic stimulent pentru realizarea producțiilor stabilite, pentru îndeplinirea cerințelor noii revoluții agrare îl reprezintă măsurile aprobate recent, la propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. privind retribuirea în natură și perfecționarea sistemului de retribuire în acord global în cooperativele agricole de producție. Noile măsuri au găsit un larg ecou în rîndul țărănimii cooperatiste, determinînd, în toate unitățile, întărirea spiritului de ordine și disciplină, angajarea tuturor forțelor satelor pentru sporirea continuă a producțiilor vegetale și animale, creșterea contribuției agriculturii noastre socialiste la progresul multilateral al patriei.

Așa cum a subliniat secretarul general al partidului, în toate ramurile și sectoarele de activitate o importanță deosebită pentru realizarea ritmică, integrală a producției fizice și a celei destinate exportului o are aplicarea fermă a programelor privind perfecționarea organizării și modernizarea proceselor de producție, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor. Experiența de pînă acum demonstrează că în toate unitățile economice există mari resurse creative, precum și tehnico-materiale, care să contribuie la creșterea performanțelor și competitivității mașinilor, utilajelor, la ridicarea calității și productivității întregii activități desfășurate în diferite sectoare ale economiei naționale.

Remarcabilele succese înscrise în bilanțul perioadei care a trecut de

la începutul anului constituie o grăitoare dovadă a abnegației și dăruirii cu care întregul nostru popor răspunde, prin fapte exemplare de muncă, preocupării statonice a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru creșterea permanentă a nivelului de trai.

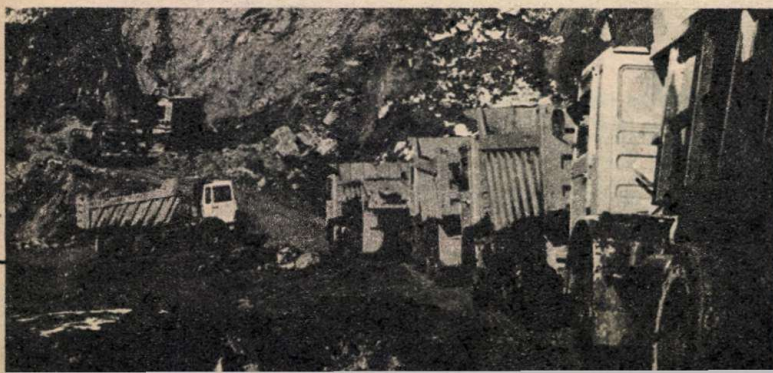
Mindri de îndeplinirile obținute, de mărețele perspective ce se deschid dezvoltării patriei, oamenii muncii din toate domeniile de activitate acționează cu înalt spirit revoluționar pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan pe acest an și pe întregul cincinal, pentru a întâmpina cu noi și semnificative succese cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIV-lea Congres al partidului.

Orizont românesc

- Sondorii unităților aparținînd Truștii de foraj extracție Tîrgu Jiu au finalizat peste plan, de la începutul anului, lucrările la cinci sonde și au început în devans forajul la alte șapte noi capacități.
- Un succes deosebit au înregistrat în aceste zile muncitorii întreprinderii „Electromotor” din Timișoara: livrarea motorului electric cu numărul 1 000 000 către parteneri din Republica Arabă Egipt, țară în care întreprinderea timișoreană a exportat de cinci ori mai multe produse decît în anul 1980.
- Pe platforma industrială a mu-

nicipiului Botoșani au început lucrările la un nou obiectiv de investiții: întreprinderea de tricotate tip lînă.

- Pe șantierul viitorului port București-Glina, zi și noapte se înregistrează ritm intens de lucru. În zona Glina, pînă unde albia Dîmboviței va avea aceeași înfățișare ca pe parcursul urban al râului, urmează să prindă contur un port cu o radă de 350 metri lungime și 160 metri lățime. Lucrările începute în martie 1988 se află în stadii avansate de execuție, constructorii angajîndu-se să finalizeze acest important obiectiv în acest an.

Dicționar

NOUA REVOLUȚIE AGRARĂ

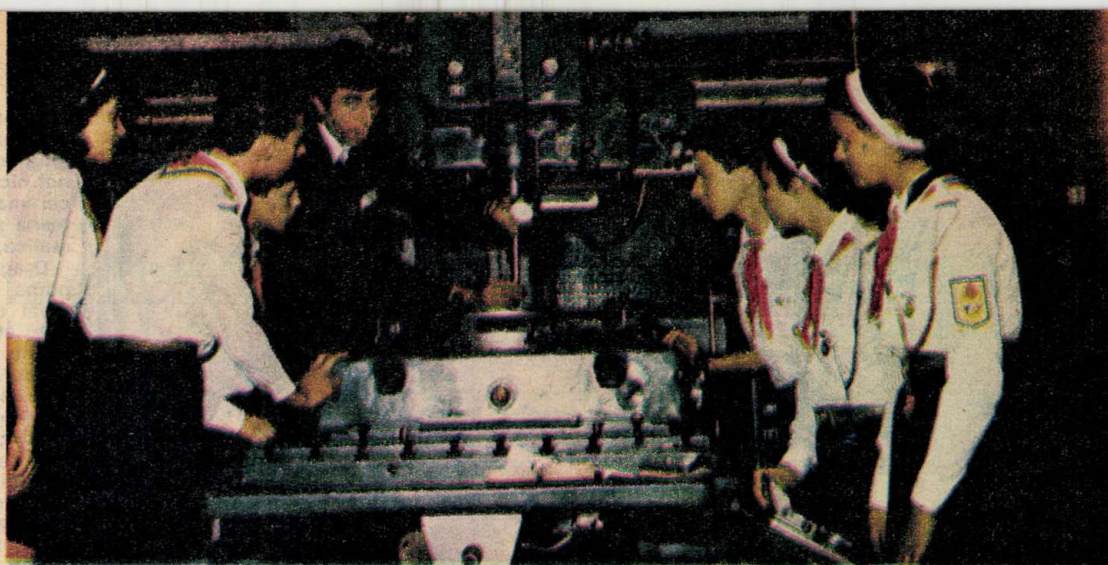
În etapa actuală a procesului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, problemele calitativ noi care se ridică în fața agriculturii au fost magistral sintetizate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în orientarea spre îndeplinirea unei noi revoluții agrare. Subliniind că agricultura va fi, în continuare, a doua ramură de bază a economiei naționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta, în Raportul la Congresul al XIII-lea al partidului, că în această ramură „obiectivul fundamental îl va constitui realizarea unei noi revoluții agrare, ce presupune transformarea generală a felului de muncă, de viață și de gîndire al țărănimii noastre cooperatiste, realizarea unei producții agricole care să satisfacă din plin necesitățile de consum ale întregului popor, precum și alte cerințe ale dezvoltării economiei naționale”.

Potrivit hotărîrilor Congresului al XIII-lea, noua revoluție agrară are în centrul preocupărilor realizarea unei însemnate creșteri a producției de cereale, dezvoltarea puternică a sectorului legumiculturii, pomiculturii și viticulturii, creșterea continuă a efectivelor de animale și, mai cu seamă, a producției animale. Realizarea acestor importante obiective impune aplicarea cu fermitate a rezultatelor cercetării științifice în agricultură, folosirea în cele mai bune condiții a bazei materiale de care dispune agricultura noastră, realizarea integrală a programului de îmbunătățiri funciare și de utilizare eficientă a tuturor lucrărilor de irigații.

Realizarea noii revoluții agrare se înscrie organic în programul amplu și complex, elaborat de partidul nostru, de secretarul său general, de trecere a României, pînă în 1990, la un nou stadiu, cel de țară socialistă cu nivel mediu de dezvoltare. În perspectiva anului 2000, România va deveni o țară socialistă multilateral dezvoltată, agricultura, cea de-a doua ramură de bază a economiei naționale, fiind chemată să-și aducă și ea, alături de industrie, o contribuție substanțială la realizarea acestui important obiectiv.

„După cum a demonstrat cu putere viața — adevăratul judecător — clasa muncitoare și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinste rolul de clasă socială conducătoare a întregii societăți. Ea reprezintă astăzi cea mai puternică forță socială — și, în perspectiva anilor 2000, ea va continua să se dezvolte atât numeric, dar mai cu seamă din punct de vedere al pregătirii generale”.

NICOLAE CEAUȘESCU

CLASA MUNCITOARE—

FORȚA HOTĂRÎTOARE A PROGRESULUI MULTILATERAL AL SOCIETĂȚII NOASTRE

De mai bine de un veac, tot ceea ce s-a înfăptuit în țara noastră pe calea progresului economic și social, a împlinirii dezideratelor de dreptate socială, de unitate și independență națională este strâns legat de activitatea și lupta clasei muncitoare, fiecare moment al istoriei moderne a țării încorporând la loc de seamă contribuția sa decisivă, prezența sa în primele rânduri. De la apariția sa pe scena istoriei, muncitorimea română s-a afirmat drept forța socială cea mai înaintată, promotor consecvent al intereselor și aspirațiilor supreme ale oamenilor muncii, aducând în neconținutul efort de propagare a națiunii o impresionantă energie revoluționară, o puternică hotărâre de luptă, clarviziune și fermitate în acțiune. Pe măsura creșterii numerice a rîndurilor sale, a dezvoltării conștiinței de sine, clasa muncitoare a desfășurat ample și viguroase bătălii sociale împotriva exploatarei și asupririi, pentru o viață mai bună și mai demnă, pentru independență și unitate națională. Dînd strălucire unor îndelungate tradiții de luptă, atașamentului său nestrămutat față de idealurile socialismului, clasa noastră muncitoare a avut rolul determinant în înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, în asigurarea continuității și ascendenței procesului revoluționar, declanșat în August 1944, de edificare a noii orînduirii pe pămîntul patriei. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, bogata experiență politică, capacitatea de mobilizare, spiritul de ordine, disciplină și organizare care îi sînt proprii — și pe care le imprimă întregului popor — consecvența și fermitatea revoluționară ce o caracterizează, au situat și situează clasa noastră muncitoare pe pozițiile cele mai înaintate ale luptei pentru construirea societății socialiste.

În anii edificării noii orînduirii și cu deosebire în perioada inaugurată de istoricul Congres al IX-lea al partidului, clasa muncitoare din țara noastră a cunoscut profunde prefaceri structurale. Urmare nemijlocită a politicii de industrializare socialistă, de dezvoltare multilaterală a țării, rîndurile clasei muncitoare au crescut neconținut, astăzi ea devenind și din punct de vedere numeric

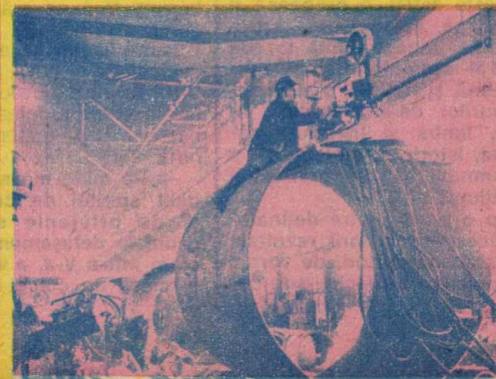
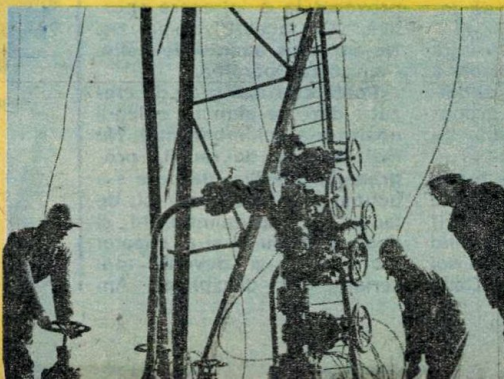
principală clasă a societății românești. Astfel, numărul muncitorilor a sporit în economia națională de la 1 229 000 în anul 1950 la 3 109 000 în 1965 și la peste 6 100 000 în prezent. Aceasta înseamnă că în anii construcției socialiste numărul muncitorilor a sporit practic de circa 5 ori, cele mai spectaculoase creșteri fiind înregistrate în anii Epocii Nicolae Ceaușescu. Totodată, politica de dezvoltare și repartizare echilibrată a forțelor de producție pe întreg cuprinsul patriei — politică urmată cu neabătută consecvență de partidul nostru — a determinat importante modificări în structura în profil teritorial a clasei noastre muncitoare.

În același timp, orientarea fermă a politicii partidului înspre făurirea unei baze tehnico-materiale moderne, înspre dezvoltarea prioritară a ramurilor de vîrf, purtătoare ale progresului tehnic, a avut drept consecință nemijlocită forjarea unui nou profil spiritual al clasei noastre muncitoare. El este definit prin neconținutul ridicare a nivelului profesional, a pregătirii de specialitate, tehnice, științifice, economice, prin permanenta largire a culturii politice, a cunoștințelor ideologice, prin continua îmbogățire a orizontului general de cunoaștere. Complexitatea proceselor de producție moderne, profunzimea și anvergura mutațiilor generate de revoluția tehnico-științifică actuală au determinat o impresionantă creștere a calificării profesionale a muncitorilor, o tot mai mare apropiere a muncii fizice de cea intelectuală. Aceste procese înnoitoare au avut drept urmare faptul că astăzi muncitorimea din România se apropie, tot mai mult, așa cum sublinia secretarul general al partidului în

Expunerea rostită la marele forum democratic din noiembrie 1988, de o clasă muncitoare intelectuală.

Profundele mutații produse în structura clasei muncitoare, pe măsura dezvoltării economice multilaterale a țării, rolul său hotărîtor în asigurarea progresului neîntrerupt al patriei se împletesc nemijlocit cu creșterea continuă a rolului său de clasă conducătoare în societate. În acest sens, din inițiativa și cu contribuția hotărîtoare ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în ultimele două decenii s-a acționat pentru instituirea și perfecționarea permanentă a cadrului politico-organizatoric menit să asigure exercitarea pleneră a acestui rol, făurindu-se un sistem profund original de participare efectivă și nemijlocită a clasei muncitoare, a celorlalți oameni ai muncii la conducerea întregii activități economico-sociale, la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului nostru. La nivelul unităților economice au fost instituționalizate adunările generale și consiliile oamenilor muncii, ca foruri de analiză și decizie colective asupra întregii activități consacrate îndeplinirii exemplare a sarcinilor ce revin fiecărei unități. Au fost instituite congrese ale oamenilor muncii din diferite sectoare de activitate, acestea reprezentînd ample forumuri de dezbateri a programelor de activitate din sectoarele respective, de sporire a aportului oamenilor muncii din aceste domenii la dezvoltarea generală a patriei.

Depozitară a unor glorioase tradiții de luptă, însuflețită de profund spirit revoluționar, de înaltă răspundere față de prezentul și viitorul patriei, clasa muncitoare din țara noastră este hotărîită să-și amplifice contribuția la înfăptuirea politicii partidului, asigurînd împlinirea cutezătoarelor obiective pe care poporul și le propune în etapa actuală — trecerea țării, la finele actualului cincinal, într-un nou stadiu, mai înalt, de dezvoltare, înălțarea ei pe noi trepte de progres, spre viitorul de aur, comunist.

Campioni în competiție cu ei... înșiși!

Carterulul „Aleea trandafirilor” i s-a dat acest frumos nume numai după ce copiii Școlii nr. 3 — școală construită odată cu blocurile din jur — au sădit mii de flori și au plantat de-a lungul aleilor, începând chiar din poarta școlii lor, trandafiri de toate culorile. De-atunci, în noul cartier al Tirgoviștei au crescut mai multe generații de copii, fiecare dintre ele vădind aceeași hărnicie, aceeași dragoste pentru școală, pentru tot ce-i inconjoară. Sunt, aceste sentimente, un fel de moștenire care se transmite, an după an, cu multă grijă, asemeni unei prețioase ștafete...

De la o vreme, zestrea „moștenirii” copiilor care trăiesc și învață în cartierul cu nume de flori a devenit tot mai bogată, tot mai prețioasă: i se adaugă caratele învățării perseverente, temelnic! Că este astfel, o probează și faptul că, în anul care a trecut, de pildă, recolta lor de lauri — obținută în etapele județeană și națională ale concursurilor de matematică, fizică, limba și literatura română, istorie și biologie — a însemnat 93 de premii și mențiuni!

Cu o parte dintre deținătorii acestor meritorii rezultate am stat, de curind, de vorbă.

Romanița Iordache este co-

mandanta unității și pionieră în clasa a VII-a. În clasa a IV-a a avut prima oară „curajul” să se prezinte la concursul de matematică. Și... s-a remarcat! De atunci, în fiecare an, munca și ambiția ei îi sînt răsplătite cu premii. Niciodată n-a luat note mai mici de 9.

— „Secretul” dintotdeauna al bunelor rezultate este, firește, munca. Dar nu-i de-a-juns atît. În detașamentul nostru, de pildă, există în permanență spiritul de competiție. Nu numai la învățatură, ci în orice! De pildă, dacă unul dintre noi realizează, să zicem, un mic aparat de radio, imediat se găsesc încă alți citiva care vor să realizeze ceva și mai... perfecționat. De ce să nu încercăm? De ce n-aș putea și eu să fac ce reușește prietenul meu? Și atunci ne ambiționăm. Niciodată nu trebuie să spui „nu pot să fac acest lucru”, fără ca măcar să încerci.

Laura Iacob se află printre cei mai buni elevi ai clasei a VII-a A, a obținut locul al doilea la etapa județeană a concursului de matematică cu nota 9,45.

— Pe mine mă ajută foarte mult spiritul de colegialitate și de prietenie statornicî acum în detașament. Pe cînd eram într-a V-a, a venit la noi în clasă un coleg nou, Călin

constatat că... are „stofă” de matematician! Vine cu soluții originale, îndrăznește la care noi nici nu ne gîndim. Printre cei mai buni, la etapa județeană a concursului de matematică, s-a aflat și Călin!

Dragoș Oprea, deși este numai în clasa a V-a, și-a creat o interesantă popularitate: stringe material — probleme, exerciții — pentru a alcătui, el singur, o culegere care să conțină și lucruri... originale, inventate de el. Nimeni nu-l privește cu îngăduință că „e mai mic”, ci îl iau în serios pentru că Dragoș, se pare, este mult avansat în privința cunoștințelor de matematică: rezolvă unele probleme la nivelul claselor liceale!

— Mie imi place cum învață Claudia Niculescu, colega mea. Deși susține că eu aș fi cel mai bun din clasă, ea mă poate întrece ușor, pentru că este mai organizată în gîndire și lucrul acesta o ajută și în

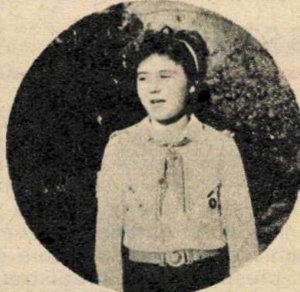
harnică elevă. Are numai note de 9 și 10.

— Niciodată sportul nu m-a stîngerit la învățatură. Simt că mă ajută să fiu mai dirză, mai perseverentă.

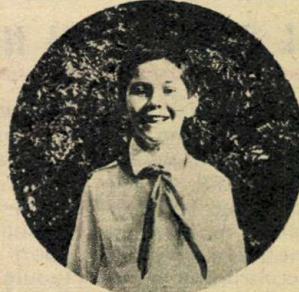
Sebastian Voicu, un băiat înalt, cu ochi albaștri, mereu cu zîmbetul pe față, este unul dintre matematicienii clasei a V-a B. Pînă acum, întotdeauna, la acest obiect a obținut nota maximă.

— M-am simțit grozav de mîndru cînd am fost toți „olimpicii” într-o excursie prin țară!

Dar, oare, cite n-ar avea încă de povestit acești harnici și ambițioși copii? Poate despre ajutorul dat la construirea a încă două ateliere școlare, poate despre cîștigarea trofeului „Gențianele” sau cucerirea „Busolei de aur”? Și încă altele, și altele... Pentru că aici, în școala din „Aleea trandafirilor”, cei peste o mie trei sute de copii au o deosebit de bogată și de frumoasă

SORANA

DRAGOȘ

SEBASTIAN

OANA

IONUȚ ȘI VALERIU

ROMANIȚA

Anca. L-am întîmpinat cu indiferență și chiar cu... neîncredere. Aflasem că nu-i dintre cei mai buni la învățatură. Ne părea rău că o să ne „strice” situația foarte bună pe detașament. Îl știam pe Călin bun sportiv, dar pe noi — preocupați mai ales de învățatură — lucrul acesta nu ne prea interesa. Călin rămînea la nivelul lui mediocru de a se descurca. La un moment dat, colegii de la „B” ne-au provocat la o întrecere sportivă. „Ce facem?” ne-am zis. Ne-am adus aminte de Călin. I-am cerut părerea...

Poate că-l mai greu de crezut, dar de-atunci, colegul nostru s-a schimbat mult. Nu mai vorbesc de reușita programului sportiv, de care s-a ocupat cu pricepere, ci de faptul că, apropiindu-ni-l și apoi ajutîndu-l, și-a căpătat încrederea, a devenit mai serios, mai disciplinat. Am

folosirea din plin a timpului. O să încerc să-i urmez exemplul.

Sorana Corneanu, cea mai bună sportivă a școlii, a adus multe trofee din competițiile de tenis de cîmp, iar de la ultimele întreceri republicane s-a întors cu locul al treilea. Dar Sorana este și o foarte

viață de elevi. Sînt ani minunați ai copilăriei, de modelare a unora dintre cele mai prețioase trăsături umane — cinstea, hărnicia, dirzenia, altruismul, hotărîrea și ambiția de a fi învingător.

ELENA MĂNESCU

Fotoreporter „Cutezătorii“

O temă atât de generoasă — pionieri în Festivalul Național „Cîntarea României” — îi inspiră, desigur, și pe prietenii noștri fotoreporteri. Iată câteva dintre realizările lor fotografice înfățișînd succesele artistice ale colegilor lor.

● „Membrii unui cor distins cu titlul de laureat al Festivalului Național „Cîntarea României” în ediția trecută.” Fotografia este primită din partea subredacției „Cutezătorii” de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Focșani, care ne precizează că în imagine sînt prezenți cei mai buni coriști de la Școala nr. 9 din localitate (foto 1).

● La Dorna Candrenilor din județul Suceava, copiii sînt nu numai foarte harnici, ci și excelenți dansatori. În imagine: ansamblul folcloric „Miorița”. Fotografia este semnată de pioniera Laura Pui (foto 2).

● La Casa pionierilor și șoimilor patriei din Cluj-Napoca se pune la punct un nou număr de gimnastică artistică pentru a fi prezentat în Festivalul Național „Cîntarea României” (foto 3).

POST-SCRIPTUM LA UN REPORTAJ

Vă mai amintiți? Într-unul din reportajele noastre vi-i prezentăm pe harnicii pionieri ai Școlii Stroiești-Vilcea, care, anul trecut, au obținut rezultate deosebite atât la învățătură cît și într-o mulțime de activități gospodărești inițiate de comandamentul unității. Aminteam atunci că printre frumoasele lor împliniri se numără și baza sportivă, amenajată prin munca tuturor celor 207 copii din școală, care le-a adus locul întâi în concursul pe țară.

De curînd, aceeași Daciana Stoica, pioniera inimoasă care ne vorbise despre hărnicia colegilor ei, ne-a trimis o scrisoare prin care ne anunța că pionierii din Stroiești dispun de 2 terenuri de fotbal, 4 terenuri de handbal și 3 de baschet, 7 terenuri de badminton, 7 terenuri de volei, teren de tenis de cîmp, teren de oină, gropi de sărituri, portic de gimnastică și numeroase alte amenajări. Gîndindu-se și la prietenii lor de la grădiniță, pionierii au amenajat și pentru ei un teren de joacă.

Daciana ne mai scrie cu bucurie că experiența lor a fost preluată și de către colegii de la școlile Dianu și Cireșu, care și-au amenajat și ei baze sportive deosebite de frumoase și funcționale, aspirînd la locul întâi pe țară în concursul „Pentru cea mai frumoasă bază sportivă”.

Un zîmbet prietenesc pentru pionierii din MĂNECIU

Trecînd pragul unui muzeu de istorie, fiecare dintre noi trăiește o firească emoție. Iar emoția este cu atât mai mare cu cît piesele expuse sînt mărturii ale existenței multimilenare a poporului nostru pe acest pămînt. Piesele de ceramică dacică, ceramică de Monteoru și ceramică romană purtînd ștampila Legiunii I Dacica; piese numismatice antice — între care cea mai prețioasă este denarul roman emis în vremea împăratului Hadrianus — și monede medievale; strălucitoare medalii între care și „Virtutea militară”, obținută de cîțiva localnici în Războiul pentru independență de la 1877. Un spațiu amplu este rezervat etnografiei, în care sînt reunite obiecte de port popular și de uz gospodăresc din secolul trecut. Astfel se prezintă vizitatorilor Muzeul Școlii nr. 1 din comuna Măneciu, județul Prahova. Printre pionierii care sporesc mereu zestrea acestui muzeu se numără și Silviu Chiriac, Ioanid Apostol, Ana Maria Manițu, Anca Dănilă, Isabela Dușa și Costel Sofronie, pasionați cercetători ai istoriei și etnografiei.

Ritm

● Sub genericul „Ștafeta generațiilor” din cadrul acțiunii „Tot înainte!”, pionierii Școlii Buhalnița,

județul Iași, și-au propus ca în această primăvară să planteze pe lotul lor școlar 150 de cireși. Dar și membrii cercului „Prietenii culorilor” din această școală vor finaliza un proiect înscris sub același generic: realizarea unor fresce cu tema „Universul copilăriei în țara păcii”, care vor înfrumuseța sediul Consiliului popular și Dispensarului comunal ● Tot din acest județ ni se anunță desfășurarea tradiționalului spectacol „Omagiu patriei și partidului”, în Sala Voievozilor de la Complexul muzeistic Iași, la care au participat 150 de pionieri membri ai cercurilor de creație literară din școlile municipiului, precum și din localitățile Pașcani, Lețcani, Lunca Cătăluiei-Ciurea, Tîrgu Frumos. Și-au dat concursul și formații artistice pionierești din orașul Iași ● În sîla manifestărilor dedicate centenarului „Mihai Eminescu” la Școala Horodnic de Sus, județul Suceava, a avut loc recent simpozionul „Viața și ac-

tivitatea literară a Luceafărului poeziei românești”, urmat de un recital de versuri din lirica eminesciană ● Pionierii-artiști de la Școala nr. 7 din Caransebeș, județul Caraș-Severin, ne scriu că reușitul lor montaj literar-muzical intitulat „Dor de Eminescu” va fi prezentat și pe scena etapei județene a Festivalului Național „Cîntarea României”. Noi le urăm să urce și pe scena etapei republicane a acestei ample competiții artistice ● Membrii cercului de agrobiologie de la C.P.S.P. Cudalbi, județul Galați, au lansat o frumoasă acțiune — „Fiecare pionier, o floare pentru Casa pionierilor și șoimilor patriei”. Mulți colegi s-au grăbit să răspundă acestei chemări, dovadă că pînă acum au apărut 70 de ghi-vece cu flori care împodobesc ferestrele atelierelor și laboratoarelor casei ● Putem spera ca această fetiță, în vîrstă de numai 6 ani, să devină o viitoare campioană? Se pare că da, de vreme ce la recente semifinale ale Campionatului național de șah, desfășurate la Eforie Nord, Iulia Draica, membră a Clubului sportiv școlar „Viitorul” din Pitești, a reușit să obțină (la categoria de vîrstă sub 10 ani), 4 1/2 puncte.

ILEANA PIȚA

De obicei răspunsurile la întrebări nasc alte și alte întrebări. Colegii voștri Doina Bălan, Emil Vilcea și Cristina Iorga, trei dintre „campionii” cercului de chimie, de la Școala nr. 175 din București, voiau să afle care este cel mai mare laborator de chimie. Răspunsul: cele mai mari laboratoare de chimie ar fi, desigur, combinatele chimice! Întrebare: „Dar acolo sînt utilaje uriașe! Cine le realizează?” Răspuns: de pildă, muncitorii și tehnicienii Întreprinderii de Utilaj Chimic „Grivița Roșie” din București. Iată-i deci pe cei trei pionieri chimiști, de la Școala nr. 175 pătrunzînd în această cetate a creației și științei moderne. Prin dimensiuni și mai ales prin mașinile-unelte ultramoderne întreprinderea îți dă senzația că te afli într-un mediu științifico-fantastic.

Oricine știe că cei peste 5 000 de oameni ai muncii de la „Grivița Roșie” sînt și ai creației, ai hărniciei și științei românești. Dar să pătrundem împreună cu grupul de pionieri de mai sus în „întimitatea” unor procese de realizare a utilajului chimic. Cine sînt acești oameni? Cum produc utilajele?

Pătrundem în secția a III-a de cazangerie ca într-un univers industrial captivant nu numai prin dimensiuni, ci și, mai ales, prin ceea ce se produce aici. Este vorba de punerea la punct a pieselor destinate diverselor utilaje, cum ar fi cazanele sau recipientele necesare în industria chimică. Strungarul Gheorghe Alexandru coboară de pe partea superioară a unui tub uriaș de metal și, pe scurt, ne spune:

— Totuși nu sînt un cascador; într-adevăr, echipamentul cu care sînt dotat și modul „suspendat” în care execut adesea unele lucrări speciale vă poate duce cu gîndul că aș putea fi un cascador în filme de mare atracție. La noi în secție însă, mai mult decît în filme, se cere o atenție atît de încordată și sigură încît oțelul să nu crînească, executarea marilor piese necesare realizării unor ansamble să aibă loc în condiții de exactitate cu care bate inima din om. Privirea, mintea, sănătatea și siguranța fizică intră în „priză” imediat ce strungul produce prima așchie — șpanul.

Minuit de la tabloul de comandă, strungul „carusel”, aflat sub privirea lui Gheorghe Alexandru, strunjește în secunde, în clipe, piese de mare tonaj, cum sînt cazanele chimice din combinate. Din toate părțile sălii de cazangerie vin sunete și semnale, raze de toate culorile, semnale ultracurte, un fel de limbaj terestru special, aproape cosmic dacă te gîndești sau ai avantajul să fii martor măcar o clipă la modul cum începe să ia ființă o „eprubetă” de metal, un tub uriaș de zeci de tone care joia

viitoare va pleca la Brazi ori în... Canada! Văzuți de jos cum aleargă de-a lungul tubului uriaș, sudorii par un fel de marțieni, niște omuleți la un pas de brațele podurilor rulante, degajînd cu aparatele de sudat adevărate constelații de scînteii — căi lactee de stele minuscule într-un ritm dinamic, aproape imposibil de urmărit, pînă cînd gigantul iese din proiecte și devine element, utilaj, parte

Unul din marile utilaje construite de eroii reportajului nostru — în drum spre un combinat chimic unde va fi instalat.

dintr-un combinat chimic. Iată-l că începe încă de jos, de la crearea capacului. E un fel de tunel gigant, prin care poți face alergări — sută de metri! — sau, dacă-i așezat peste un râu, treci prin el ușor, sigur cu automobilul pe care îl conduci. Și cînd te gîndești că metalul din care ia ființă vine de la Galați sau de la

SĂ
DESCOPERIM
ÎMPREUNĂ:

PREMIERELE DE LA ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJ CHIMIC

„GRIVITA ROSIE”

Călărași... acolo unde flăcările vetrelor siderurgice ard continuu! Dar să revenim în hala de siderurgie de la Grivița Roșie peste care strungarul Alexandru saltă suspendat ca un zburător de la un tub uriaș la un capac uriaș la altul. Strungul lui e o adevărată „ființă” tehnică gigantică. Dintr-o dată ești pus în fața unei situații de neimaginat: un om de sus conduce prin apăsări de butoane învîrtirea unei planete! Închipuiți-vă un pick-up pe care se fixează o placă cu un diametru în jur de... 4—5 metri. Cam

de ani, șeful laboratorului, încearcă să explice unele amănunte. Intenția lui este ajutată de intervenția pionierului Ioan Horia din clasa a VII-a B.

— Îmi cer scuze, tovarășe Tiț, că mă bag în vorbă neinvitat...

— Chiar te rog, năzdrăvanule, e încîntat să accepte meșterul. — ...mă tot mistuie o întrebare...

— la, s-o auzim!

— Anul acesta voi împlini 12 ani...

— Mulți înaintel!

— ...mulțumesc. Aș vrea să știu... Aș vrea să aflu și eu ce

s-a întîmplat aici de cînd m-am născut eu și pînă azi?

Meșterul Tiț privește o clipă într-un fel de depărtare, privește în oameni, privește în timp. Apoi suride și...

— Cu 12 ani în urmă, cînd tu vedeai lumina soarelui, la „Grivița Roșie” colectivul de muncitori se împlinea cu un număr mare de tineri care, cu timpul, au devenit specialiști de renume. În acești 12 ani, odată cu tine a crescut, s-a modernizat întreaga întreprindere de utilaj chimic, deci și laboratorul în care te afli, ajungînd azi să lucreăm cu tehnologii și utilaje realizate de noi, care rivalizează cu cele de nivel mondial.

— Dar în ce constau performanțele dumneavoastră?

— În primul rînd, sudarea țevii cu placa tubulară; acoperirea anticorozivă cu electrodul-bandă; sudarea țevilor cap la cap prin procedee automate; altele sînt în curs de realizare. Să vă fie clar: așa cum copiii cresc, în tehnică se nasc și cresc noi și noi tehnologii, utilaje și metode care duc numai spre progres. Concret: construcția de utilaj este testată și avizată de specialiști în domeniul sudurii, cum ar fi tinerii Ion Geană sau Gheorghe Daniel. Un colectiv format din 14 oameni, în laboratorul de sudură, a reușit, în ultimii ani, să rezolve probleme a căror valoare se ridică la 90 milioane de lei. Noutăți în laborator: rezistența electrică, montatul substratului de flux, mediul de gaz protector — toate acestea poartă cu muncitorii un dialog de ultimă oră al tehnicii și științei.

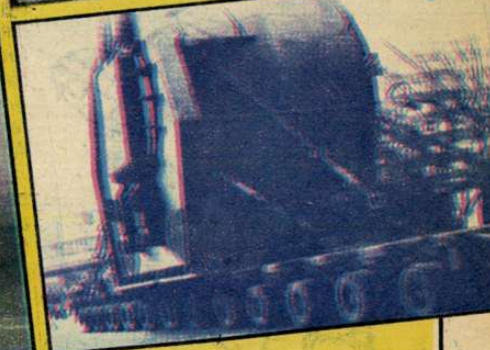
Priviți combinatele chimice din țară. Arată ca niște miraculoase, dăr elegante laboratoare strălucind fie că-i soare, fie că-i viscol. Oare vă aduceți aminte în acele clipe de admirație că aproape întreaga lor alcătuire, înfățișare se datorează acelor „cascadori” de felul lui Alexandru? La rîndul lor, lăcătușii sau electricienii, sudorii și inginerii de la „Grivița Roșie” pot fi asemuți cu constructorii de nave cosmice. E bine să rețineți că un combinat chimic, în toată alcătuirea lui pașnică, științifică și terestră e cu mult mai complex decît o „platformă” zburătoare în Cosmos.

Reținem imediat cuvintele tehnicianului Elena Daniela Vișoiu, un fel de suflet în sufletul întreprinderii „Grivița Roșie”, anume

că: „Noul utilaj de nivel tehnic mondial se compune la noi, azi, din reactoare de proces, autoclave, recipiente de înaltă presiune, prese de reșapat anvelope și de vulcanizat, baterii de răcire etc. O mare parte din producția fizică, dacă vreți să vă faceți o imagine, se exportă în peste 25 de țări din toată lumea, participînd la un dialog internațional științific viu. În țară, utilajele produse la noi sînt folosite la toate combinatele chimice începînd cu Midia, Teleajen, Brazi, Ploiești și terminînd cu cele de la Borzești, Craiova, Drobeta Turnu-Severin sau Victoria-Florești și Caracal. Iată, un front activ, modern, eroic și muncitoresc”.

Cînd să ieșim din întreprindere, doi... uriași în fața noastră! E vorba de maistrul Vasile Maxim — 2 metri și ceva înălțime — și Ion Cristina, maistrul tot la secția a II-a la hala a VII-a, cam la fel de înalt! Maxim are ideea de-a ridica patru pionieri pe un braț și patru pe altul; lui Ion Cristina îi mai rămîn tot pe-atît. Parcă erau doi arbori, două monumente uriașe încărcate de copii — viitorii muncitori de la Întreprinderea de utilaj chimic „Grivița Roșie”. Doi uriași îndrăgostiți de viitor. Cine trece prin Întreprinderea de utilaj chimic „Grivița Roșie” trece, de fapt, prin toate laboratoarele din școli, dar trece mai ales prin combinatele chimice din țară și din lume, utilate eroic, exemplar, muncitorește, revoluționar de făuritorii muncitori de aici.

ION CRÎNGULEANU
Foto: TUDOR CRISTEA

SEMAFOR!

Faceți cunoștință în imagine: Ana-Maria Ivănescu și bunicul, într-o nouă anchetă care, de data aceasta, a fost consemnată pe peliculă de către foto-reporterul rubricii „Semafor”.

Dezbateră noastră „BUNĂ ZIUA, POLITETE!” Ana-Maria și Bunicul DOI REPORTERI PE TEREN!

Deși e numai în clasa IV-a, Ana Maria Ivănescu (str. Reconstrucției nr. 4, bloc 27, sc. III, ap. 126) încearcă — ajutată cu succes de bunicul ei — să fie un bun reporter. Interesați de dezbateră noastră „Bună ziua, politete!”, s-au gândit împreună să realizeze în acest sens câteva mici anchete.

Ancheta nr. 1: Ana-Maria împreună cu bunicul au constatat, stînd cîteva minute în librăria din cartier, că din cei 16 elevi care au intrat în acest timp în librărie, nici unul nu a spus „Bună ziua”.

Ana-Maria vă întreabă: Dragi prieteni cititori, voi ce părere aveți, la intrarea într-un magazin trebuie sau nu să dăm „Bună ziua”?

Ancheta nr. 2: Ana-Maria și bunicul, călătorind cu troleibuzul, au observat că jumătate din locuri erau ocupate de elevi, în timp ce mulți oameni în vîrstă stăteau în picioare. La întrebarea „De ce n-o invitați pe tovarăsa să stea în locul tău?”, unul dintre elevi a răspuns, zîmbind larg:

„Păi nu se supără. E bunica!”. Și nu era singurul care, așezat comod, era străjuit chiar de tata sau de mama, aflați în picioare.

Ana-Maria vă întreabă: „Cum trebuie să comentăm acest lucru? Eu nu știu, sînt prea mică... Voi însă, cititorii mai mari, ați putea încerca?”

Ancheta nr. 3: Ana-Maria și bunicul, coborînd la stația „Universității”, au fost curioși să afle cîți dintre pasagerii care se așteptau jos din acel troleibuz aveau să arunce biletele nu pe jos, ci în cutia specială instalată pentru așa ceva. Rezultat: din cei 20 de pasageri, numai 4 n-au azvîrlit biletele pe trotuar.

Ana-Maria vă întreabă: „Fiți sinceri, voi cum procedați?”

...Noii noștri corespondenți, Ana-Maria și bunicul, își continuă cu sîrg activitatea jurnalistică... Fiți atenți cum vă purtați: s-ar putea să-i întîlniți! Pînă atunci, scrieți-ne și nouă ce părere aveți despre constatările lor. Și adăugați, firește, propriile voastre constatări și opinii.

Întîmplări de la ora 10

Grăbește-te, Octaviene, e tirziu, e trecut de 9,30. Punctualul tău coleg, Cercel Ilie, dragul de el, va fi aici fix la 10. Trebuie să-l întîmpini cum se cuvine. Așa ai făcut întotdeauna, așa trebuie să fie și acum. Cercel e cu ochii pe tine. De la cine altul să învețe?

Cînd ai coborît, dis-de-dimineață, după lapte, el tocmai cumpăra „Sportul”. Ți-a spus, ca întotdeauna, „Bună dimineață, timonierule!”. Adică voi doi sînteți pe o corabie, el fiind căpitanul, iar tu, cîrmaciul. Frumos din partea lui. Romantic.

A citit „Sportul” în parc, im-

preună cu prietenii lui, exact atîta timp cît ți-a trebuit ție să citești la română și să-ți scrii lecția.

Cînd ai ajuns la fizică, el tocmai executa o lovitură liberă directă de la 16 m și te-a strigat să ieși în balcon, să vezi și tu cum înscrie golul. A făcut-o cu o dibăcie de invidiat.

Adevărul este că reușește tot ce-și pune în gînd, e foarte îndemînic. În vreme ce tu repetai la geografie, el transpira adunînd ciîinii de pe stradă ca să-i înhame la trotineta nu știu cui.

Ai terminat, Octaviene? Cercel poate urca dintr-o clipă într-alta. Mai uită-te o dată pe lecții. Poate n-ai reținut toate datele. Poate s-o fi strecurat o greșală de punctuație într-o temă. Verifică totul. Așa e bine. Ai terminat?

Stai! Nu uita că mai ai de dat cu mătura prin cameră. Și de aerisit. Scutură fața de masă. Să fie ordine. Vine Cercel. Oaspete, nu-i așa? De peste o lună, în fiecare zi. Să-l ajuți la lecții. Ai făcut-o întotdeauna fără reporș. Așază caietele cum trebuie. Cărțile. Iată-l. Se îndreaptă spre in-

Surpriza

Într-o zi ne-am hotărît să-i dăm vîrstnicei noastre consătențe, Anișoara Bularca, o mină de ajutor la îngrijirea curții și a animalelor. Ajungînd acolo, nu mică ne-a fost surpriza să vedem curtea vecinei noastre stîlucind de curățenie!

Am dorit să știm cine au fost harnicii gospodari care ne-o luaseră înainte! I-am găsit: erau cîțiva pionieri din clasa a III-a, frunțași la învățătură și în activitățile gospodărești: Gheorghe Burguș, Săndel Stroe, Mario Bularca, Petruța Șerban.

Împreună cu tovarăsa învățătoare Eleonora Burguș se gîndiseră înaintea noastră să o ajute în gospodărie pe matusa Anișoara.

Iată că și de la colegii din clasele mai mici ai ce să înveți! Nu ne-a fost de loc rușine să le spunem: „Ne primiți să lucrăm alături de voi?”

Nicoleta Marin

clasa a V-a, Școala Lădăuți, jud. Covasna

trarea blocului. Îți strigă de-acolo: „Ancora sus!” E obosit, gloriosul. Cîte n-a făcut de dimineață pînă acum? O să șadă cuminte în fotoliu, acolo-i place lui, și o să se uite cu prietenie în ochii tăi, ascultînd ce mai este nou prin vastul domeniu al fizicii, prin pădurile sintaxei, prin palatul matematicii.

Dar ce faci, Octaviene? Încotro?! E posibil să treci așa, ca o furtună, pe lîngă Cercel și să alergi în parc unde cineva tocmai întinde plasa de tenis? Tu nici măcar nu știi să joci ca lumea. Tu ai alte treburi. Oprește-te, întoarce-te! A venit Cercel. Îl lași singur? Trebuie să-l ajuți la lecții. Ca de obicei. Ești oare capabil să-ți părăsești colegul la nevoie de dragul unei zbengu-

ieli cu mingea? Dacă îl ascultă tocmai azi? N-o să știe nimic și toată clasa va privi spre tine cu dezaprobare. Nu cumva ești egoist?

Nu. Toată povestea cu tenisul a fost o închipuire. Nimic real. Adevărat este doar Cercel care s-a și tolănit surîzător și ostent în fotoliu. E numai ochi și urechi.

Dă-i drumul, Octaviene. Ca de obicei. De fapt, situația are și părțile ei bune. E măgulitor să-i explici lui Cercel lecțiile. Să i te adresezi pe ton de profesor. Să-l pui să repete după tine. Să-l muștruluiești. De necrezut: se face mititel în fața ta, tocmai el, cel mai temut băiat de pe stradă. E bine. Dar nu foarte bine...
OVIDIU ZOTTA

Ce se înțelege prin „paradox”

• „Am întâlnit adesea prin lecturile literare și științifice cuvântul «paradox». Ce se înțelege prin acest termen?” — vrea să știe **MIRELA POPA din BUCUREȘTI**.

„Paradox” este un cuvânt care are mai multe înțelesuri, semnificații. Una dintre ele este aceea de opinie contrară opiniei comune, iar prin extensie se înțelege ca fiind o ciudățenie, o nepotrivire față de o idee sau un lucru obișnuit. Iată, de pildă, în știință, paradoxul hidrostatic — faptul, ciudat, în aparență, că presiunea unui lichid exercitată

pe toată suprafața hîrtiei, ajungînd la punctul de plecare, fără a trece peste muchie, ca în figura alăturată. Taiți banda de-a lungul liniei de creion și veți avea surpriza de a obține nu două cercuri, ci... unul singur, dar dublu de lung. (C.V.)

Plante în... Antarctica

• „Aș dori să aflu dacă pe continentul antarctic sînt condiții prielnice pentru creșterea plantelor”, ne scrie **OANA INSUMBEILI din HUEDIN**.

Antarctica este singurul continent al planetei fără... păduri. Nu numai că n-are păduri, dar nici măcar vreun arbust cît de mic. Mai mult, pe cei în jur de 1,4 milioane km² ai săi, continentul antarctic înregistrează numai trei plante cu flori și acestea doar în Peninsula Antarctică, partea cea mai îndepărtată de Polul Sud al planetei. Acestea sînt următoarele: o plantă ierboasă (*Deschampsia antarctica*), o varietate de garioasă (*Colobomthus quitensis*) și o mică graminee (*Aira antarctica*), pe care a descoperit-o și, totodată, a descris-o în premieră marele savant și explorator român Emil Racoviță, cu prilejul participării la expediția antarctică „Belgica” (1897—1899). În rest există doar plante inferioare, respectiv vreo 70 specii de mușchi, puține bacterii și ciuperci, circa 400

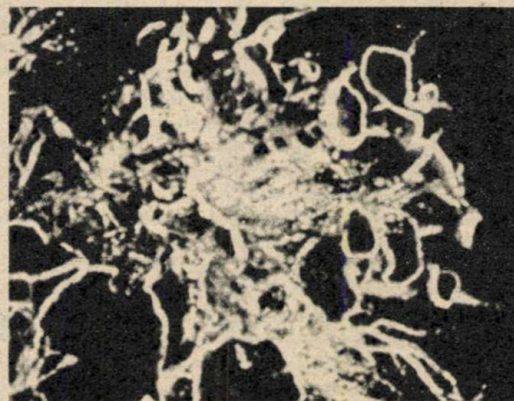
specii de licheni, cîteva sute de specii de alge, din care se remarcă algele de zăpadă, care răsar ca niște pete roșii, galbene sau verzi din imaculata zăpadă. (Dr. **Silviu Neagu**)

Zebra

• „Ce sînt de fapt și unde trăiesc zebrele?”, ne-a întrebat **MIHAELA RADOF din TÎRGOVIȘTE**.

Numele care ilustrează de obicei litera Z a alfabetului din abecedare este un nume generic dat speciilor de cai sălbatici cu blană dungată în benzi alternative, deschise și închise, care viețuiesc în Africa. Fiind ierbivore, pot fi întâlnite în savană, în herghelii mici. Specia *Equus grevyi*, cea mai cunoscută, atinge înălțimea de 1,50 m. Herghelia e constituită din părinți și cîteva descendenți. Masculul este curajos și încearcă să-și apere grupul, azvîrlind cu copitele din spate și mușcînd, cînd este atacat de cîini sălbatici, șacali și hiene. Mai mult, el își conduce grupul urmărit către alte grupuri, alcătuiind astfel o mare herghelie de pînă la 200 de zebre. Noaptea, o parte din membrii unei familii dorm profund, în timp ce alta stă de pază și dă alarma dacă apare vreun animal de pradă. Dungile lor le servesc bine drept camuflaj la lumina lunii. (**Claudiu Vodă**)

pe fundul unui vas nu depinde de forma vasului, ci doar de înălțimea coloanei lichidului și de densitatea lui. Dintre cele mai cunoscute paradoxuri matematice, pe care îl puteți demonstra și singuri, vă prezentăm „panglica lui Möbius”. Luați o bandă de hîrtie lată de circa 20 mm și lungă de 200 mm. Răsuciți-i unul din capete cu 180° și lipiți-i capetele. Va rezulta o suprafață... unilateră. Convingeți-vă astfel: trasați cu creionul o linie continuă de-a lungul și prin mijlocul benzii (fără a-l ridica deloc), începînd cu oricare punct. Observați că veți parcurge

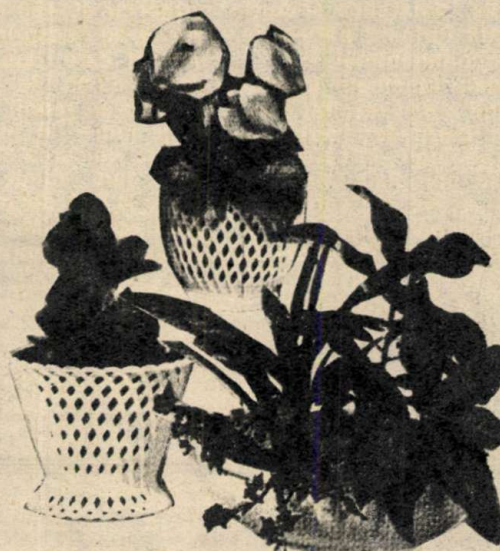

Olga

VĂ SFĂTUIEȘTE

Florile de apartament, cu gingășia și bogăția lor de forme și culori, cu liniile lor delicate și grațioase înviorează și înfrumusețează încăperile. Și pentru ca să arate întru totul bihe, o atenție deosebită trebuie acordată și vaselor în care sînt ținute. Cum puteți face acest lucru? Simplu. Fie așezînd ghivecele în vase suport, din plastic sau porțelan, fie confecționînd voi înșivă huse din resturi de melanj, lînă cu fir neted sau buclat, bumbac răsucit ori garofiță, din fire obținute din desirarea tricotelor (căciulițe, fulare, mănuși) care au rămas mici.

O pată de culoare vie sau mai stinsă, un curcubeu într-o revărsare de culori minunat echilibrată, o paletă presărată cu flori, iată cum pot fi aceste huse care „îmbracă” ghivecele. Pe cît sînt de frumoase, pe atît de ușor de croșetat și de întreținut. Mai întîi

alegeți firele cu care vreți să lucrați. După grosimea acestora alegeți și croșeta. Cele cu numere mai mici sînt potrivite pentru firele groase, pline, iar cele cu numere mai mari pentru firele subțiri. Grosimea firului de croșetat trebuie să fie o dată, pînă la cel mult de două ori mai mare față de adîncimea ciocului croșetei.

Măsurați partea de jos a ghiveciului pentru a ști cîți centimetri trebuie să aibă lanțul de bază, închis în cerc, cu care se începe lucrul. Numărul de ochiuri va fi variabil, în funcție de circumferința vasului, de grosimea firului și de modul de lucru al fiecăreia dintre voi (mai strîns sau mai lejer). După lanțul de bază, lucrîndu-se tubular, se croșetează două-trei rînduri de piciorușe simple sau duble etc., apoi puteți alterna, pentru a întrerupe monotonia, și cu rînduri alcătuite din căsuțe simple (libere) ori căsuțe bătute (pline). Dragi prietene, dacă aveți experiență în arta croșetatului, puteți să alegeți modele mai complicate, cu motive florale, geometrice etc.

Urmărind forma ghiveciului, la anumite intervale trebuie să creșteți egal și ordonat numărul piciorușelor pentru ca husa să se muleze pe vas. Cum se înmulțește? Simplu! Veți lucra două ochiuri într-un singur ochi al rîndului precedent, în trei-patru puncte dinainte stabilite. Cînd lucrul este gata, se încheie cu un rînd croșetat în punct de picioruș mic.

MARIA MITREA

1

2

3

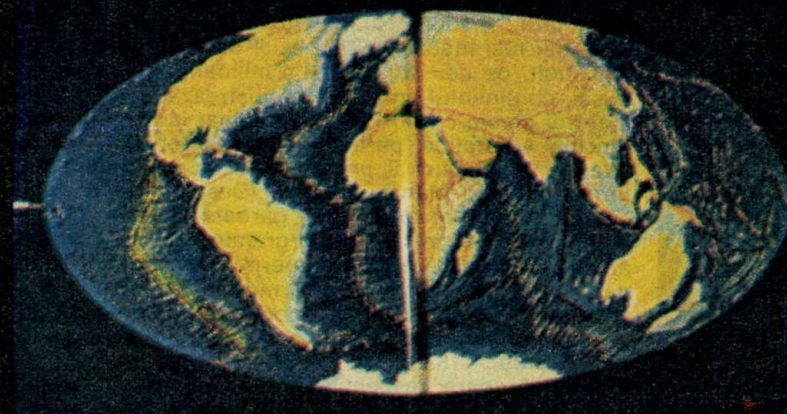
**PRIETENII
ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC**

A FOST ODATĂ... PANGEEA

În urmă cu 200 de milioane de ani, deci la începutul erei secundare, pe Pământ exista un singur continent, pe care oamenii de știință contemporani cu noi l-au numit Pangeea, adică „întreg pământul”. Suprafața lui atingea aproximativ 201 milioane de kilometri pătrați. (Azi, uscatul de pe întregul glob cuprinde aproape 150 de milioane de kilometri pătrați.) Pangeea era înconjurată de un singur ocean, cărui i s-a dat numele de Panthalassa, ceea ce ar însemna „marea întreagă” (fig. 1).

Ipoteza conform căreia continentele provin dintr-un continent primitiv unic a fost avansată de paleontologi și geologi pornind de la asemănarea faunei și florei fosile descoperite de ambele părți ale Oceanului Atlantic, precum și de la faptul că marginile continentului african, ale Americii de Sud și Australiei se îmbină atât de bine.

În urmă cu 200 de milioane de ani, polul magnetismului se afla între insula Sahalin și peninsula Kamciatka, pe marele cerc periferic al Pangeei. Se pare că pe atunci acest pol corespundea unuia dintre poli de rotație ai Pământului. Paleomagnetismul, adică urmele magnetismului de odinioară, furnizează date extrem de prețioase referitor la formarea rocilor. Cristalele acestora prezintă o polaritate magnetică diferită de aceea a rocilor mai recente, ale căror cristale sunt orientate în direcția cimpului magnetic actual al Pământului. Această adevărată „memorie magnetică” imprimată în structura cristalină a rocilor fierbinți se păstrează și atunci

când materia se răcește.

De-a lungul milioanei de ani ai existenței sale, Pangeea a cunoscut o interesantă evoluție. Treptat, în inima continentului unic s-a înclinat Oceanul Tethys, în formă de unghi. Situat cam în dreptul Strimtorii Gibraltar de astăzi, el păstra legătura cu oceanul planetar Panthalassa. Tethys a separat, încetul cu încetul, Pangeea în două vaste întinderi de uscat: Laurasia la nord, compusă din vlttoarele continente Europa, Asia și America de Nord, și Gondwana la sud, alcătuite din ceea ce va deveni treptat America de Sud, Africa, India, Antarctica și Australia, ultima formind partea de est a supercontinentului.

Din studiile efectuate în ultimele decenii a mai rezultat existența unor perioade alternative de „calm” geologic, în care continentele se apropiau unele de altele, sau „active”, în care continentele se depărtau. Într-o asemenea fază, care durează de

aproximativ 80 de milioane de ani, ne aflăm și în prezent. Mai trebuie să amintim că, aproximativ cu 160—170 de milioane de ani în urmă, a început separarea celor două Americi de Laurasia și Gondwana, de-a lungul unei mari falii în scoarța terestră. Concomitent debuta formarea actualului Ocean Atlantic. După un alt timp, din Gondwana s-au desprins Africa, India și Insula Madagascar, care începeau o „călătorie” spre nord-est (fig. 2). La sfârșitul Cretacicului, adică în urmă cu circa 70 de milioane de ani, India se afla încă la sud de Ecuator și abia în urmă cu 40—50 de milioane de ani s-au desprins mai multe blocuri care, după un drum de peste 6 000 de kilometri spre nord, s-au reunit. Șocul pătrunderii Indiei în masivul Asiei a dus la ridicarea Tibetului de astăzi, care atinge o medie de peste 4 000 de metri altitudine, și la apariția Munților Himalaia, care de fapt reprezintă încrețiturile

rile plăcii tectonice indiene (fig. 3).

Deriva continentelor, denumirea sub care sînt cunoscute aceste mișcări, se produce și în prezent, sub ochii noștri. America de Nord se îndepărtează de Europa cu aproximativ cinci centimetri pe an, în vreme ce Africa se apropie imperceptibil de bătrîna noastră Europă. Subcontinentul indian avansează și astăzi către nord, spre inima Asiei.

Așadar, continentele se mișcă. De ce? Învelișul rigid al Terrei, litosfera, are o grosime de aproximativ 100 de kilometri. Această scoarță nu este însă la fel de groasă pretutindeni. De exemplu, pe fundul unor oceane ea nu atinge decât 5—10 kilometri. Sub scoarță se află manta, care coboară în adîncul globului pămîntesc pînă la 2 800 de kilometri. În primii 400 de kilometri materia acestui strat are un aspect viscos. Pe ea plutesc plăci mai mari (continentele) sau mai mici (ca, de exemplu, din Marea Caraibilor) din litosferă. Plăcile, care formează un fel de sferă neregulată cuprinzînd atît continentele cît și fundul oceanelor, sînt limitate de dorsalele oceanice, cum sînt numite zonele de contact dintre ele. (O fotografie luată la mare adîncime în ocean înfățișează un asemenea punct — fig. 4.) Prin fisurile din aceste zone, materia magmei terestre atinge litosfera. Materia mantalei este pusă în mișcare de adevărați „curenți” de materie circulînd cu viteze de 2 pînă la 16 centimetri pe an. Aceasta determină ca fragmentele de scoarță numite plăci să se deplaseze, imperceptibil, la rîndul lor.

Plecîndu-se de la datele cercetate, oamenii de știință au ajuns la concluzia că în următorii 50 de milioane de ani Oceanul Atlantic și cel Indian își vor mări progresiv suprafața, în vreme ce Oceanul Pacific și-o va reduce. Marea Mediterană se va îngusta, iar America de Nord se va despărți de America de Sud. Peninsula California, desprinsă de continentul nord-american, se va deplasa spre Insulele Aleutine.

Geografia Pământului este, așadar, și ea un fenomen în continuă mișcare.

AUREL DIANU

mar

SAH CONTROLUL POZITIEI
 ALB - Rd7, Db1, Tc8, Pion
 NEGRU - Rg7 PIONI g5, g2
 ALBUL INCEPE SI FACE MAT LA A 1 R
 MUTARE • SOLUTIA IN NUMARUL U

ARENA

ORIZONTAL: 1) Poziție intercalată în combinația de piruete din cadrul programului scurt la patinajul artistic. Patinoar natural. 2) Una din figurile obligatorii la proba individuală, constind în executare unor „bucle” și „desene” pe gheață alți pe un picior cit și pe celălalt. Element al patinei care luncă pe gheață. 3) Cereul Participanți la concursul de patinaj viteza din cadrul „Daciadei”. La administrație! 4) Chiar la mantinela! Cantități de gheață. 5) Sub zero îngheață apa. Piriu format prin scurgerea apelor provenite din ploaie. 6) Cu ajutorul lor se practică patinajul... pe uscat. Patinoare română care, la concursul internațional de patinaj artistic din 1913 (Viena), a obținut medalia de argint (Pop). 7) A te resimți după multe piruete. Puse pe foc. 8) Reflector. Reprezentativă de hocoli. Secvență de mișcări în serpentină combinată cu piruete cu o schimbare de picior și cel puțin două schimbări de poziție (înaltă, joasă și cumpănă) la patinajul artistic (sing.). 9) A învăța pe cineva să patineze. Cu siguranță! 10) A interpreta o melodie. Mers șerpuit pe lucrul gheții (pl.). 11). Amalgamul în vechia chimie. Fixează de ghețe un anume tip de patine.

VERTICAL: Pregătire specială la patinajul artistic. 2) Uniunea Poștală Universală (abr.). „Cupa...”, competiție desfășurată atît la patinajul artistic cit și la patinajul vitează (nom.). 3) Mat! O artistă a ghelei. 4) Fugărit de hocheișii. Unitate de măsură de 100 de grame. Catete! 5) Mirosurî plăcute. Oase care intră în componența bazeiului (sing.). 6) Port în insula Celebes. Primul sirîng. 7) Dublu Lutz. Fire de betea! 8) Compun și numele patinelor. A ura sania pe derdeluș. 9) Notă muzicală. Jocuri de iarnă la care, în anul 1924, a fost introdus ca probă de concurs și patinajul. 10) Pictor clasic român (1831–1891), creator al frumosușii tablou „Iarna”. Lac glaciari în Munții Retezat. 11) A aluneca pe gheață. Apreciază frumusușii.

DICTIONAR: SEL. DET. NIPA.

Ana Moga

Unei școlărite

I-a plăcut să se distreze
Și pe lac să patineze,
Dar la școală - curios!
Catalogu-i lunecos!

SAH CONTROLUL POZITIEI
B - Rd7, Db1, Tc8, Pion d4
GRU - Rg7 PIONI 25.82
IL INCEPE SI FACE MAT LA A TREIA
TARE • SOLUTIA IN NUMARUL URMATOR

ARENA

MATEMATICIENILOR

Începînd cu 7, multiplii săi pînă la numărul 63 sînt următorii: 7, 14, 21, 28, 35, 42, 49, 56 și 63. Încercați să înmulțiți, pe rînd, fiecare dintre acești multipli ai lui 7 cu numărul ... 15 873.

Ce constatați și cum se explică cele constatate?

Ing. Liviu Macoveanu

Se observă că produsele lui 15 873 cu fiecare termen al multipli-
tor lui 7 conduce la numere alcatu-
ite din cifre sase identice. Se
a fiecareu produs este chiar numărul
de ordine al termenului din şirul de
multipli ai lui 7. De pildă, produsul
333 333 este rezultatul înmulţirii lui
15 873 cu numărul 21, adică cel
de-al treilea termen al şirului de nu-
mere multipli de 7. Explicaţia aces-
tor rezultate este următoarea: dacă
15 873x7 = 111 111, înseamnă că re-
zultatul înmulţirii lui 15 873 cu un
alt număr, de două ori mai mare de-
cât 7, va fi şi el dublu, de exemplu
15 873x14 = 222 222

Raspuns:

Ce reprezintă această imagine?

FOTO GHICITOARE

UN LANT DIN AGRAFE

FOTO GHICITO

VIV LANT DIN AGRAFE

Participanții la joc se așază la o masă. Fiecare primește câte zece agrafe de birou, apoi, cu o bălăuță, se leagă la ochi. La semnalul celui care dirijează jocul, toți participanții trebuie să „lege” agrafele într-un lanț continuu. Cel care dispune de cel mai bun simț tactil și este cel mai îndemnitatic va termina primul, câștigând jocul.

Maria Milrea

Maria Milroy

TICUȚĂ CEL UITUȚ

DE LA SOACĂ, TICUȚA S-A OPRIT
SĂ PATINEZE. CÂND SĂ SE DURE
ACASĂ, NU SI-A MAI
ADUS AMINTE UNDE
SI-A LĂSAT
GHIOZDANUL.
AJUTĂȚI-L
UN
SĂ-L
GĂSEASCĂ!

SIMETRIE

Plasați următoarele numere: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 20, 27, 29 și 30 în virful unghiurilor, precum și la mijlocul laturilor triunghiului și pătratului de mai jos, astfel încât suma de pe fiecare latură a acestora să fie aceeași.

Se precizează: numerele nu se repetă.

Mihail Radu,
Pitesti

SOLUȚIA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

1989: 1) Banane. Cabană. 2) Rană. Sava
vanți. 3) Anale. Ara. 4) Siguranțe. 5) Za-
rand. Nc. 6) Banale. Eg. 7) Ot. Actriță. 8)
Nit. Hassan. 9) Acide. Ecto. 10) Țăran.
Unanim.

ŞAH: 1. Cg5:f7, Re8:f7 2. d5—d6+ (prin deschidere) 2... Rf7—f8 3. Dd1—h5 Dd8—e8 4. Tf1:f6+ g7:f6 5. Dh5:h6+ Th8:h6 6. Nc1:h6 mat.

VESTIMENTARĂ: Flanelă de lână.

ORA DE CHIMIE: ARGINT, GALIU,
TE. AG. FIER, GLUCID, OS, OCRU.

CUTEZĂTORII 7

**Redacția revistelor
pentru copii — București**

REDACTOR SEF: ION IONASCU

SECRETAR RESPONSABIL DE REDACTIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMAR: ILEANA PITA · PREZENTAREA ARTISTICA:

POMPILIU DUMITRESCU : PREZENTAREA TEHNICĂ · IOAN MIHĂEȘCU :

Redacția Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. **ADMINISTRAȚIA**, Editura „Știința”
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cătorui din străinătate se pot abona
 prin „ROMPRESFATELIA” — Sector export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10376 prsfir
 București, Calea Griviței nr. 64-66.

1

6 SCHIORII

SCENARIU : SEVER NORAN

DESENE : MARIAN AVRAMESCU

REZUMATUL EPISODULUI 5: ÎN CADRUL CONCURSULUI DE BIATLON, ANDREI GASEȘTE GENTUȚA CU STAFETA „SEVISULUI” ȘI ASTFEL SEVISENII NU SÎNT DESCALIFICAȚI; BA, MAI MULT, RĂMÎN DE PRIMUL LOC.

ALUNECĂ
GROZAV !

MÎNA MEA,
ANDREI !

AI PĂȚIT
CEVA,
ANDREI ?

NU.
DAR SCHIUL...
ȘI VEȚEȚI DE
COPIL...

CÎND
ÎNCEPE
CONCURSUL ?

PESTE
O ORĂ...

VOI TELEFONA TATEI...
SĂ VINĂ CU SCHIURILE
FRATELUI MEU, GLIGOR...
SÎNT CA ALE LUI
ANDREI.

TEMPERATURA
AERULUI: -7°C. ZĂ-
PADĂ, MOALE

TUBUL
GALBEN.

ACUM ÎI VEI
DA ȘI LUI
ANDREI ?

DE CE ?
PENTRU CĂ
L-AU FĂCUT
EGOIST ?

PUȘTIUL NU
ARE NIMIG.
DAR SCHIUL
TĂU...

A
ÎNTRAT DE
PÎRTIE, DEȘI
NU E
VOIE !

AM PIERDUT
ȘI LOCUL ÎI,
TOVARĂȘ
PROFESOR.

NEȘANSA,
MIRELA.

TOCMAI
ANDREI CARE
E CEL MAI
BUN LA
SLALOM.
DAR... AM O
IDEE !

TATĂ, ADU SCHIURILE
LUI GLIGOR. REPEDE !
CONCURSUL ÎNCEPE PESTE
O ORĂ...

CE NE FACEM,
ANCUTA, DACĂ NU VIN
ȘTEFĂNIȚA CU SCHIURILE ?

ÎN SUMAR:

- Fierbinte legămînt pentru viață, pentru viitor
- Copiii și artele
- Să descoperim împreună: Autoturismul „Dacia”, mereu în competiție
- Istorie, cultură, civilizație
- Semafor: Un mărtisor pentru Adina
- Enciclopedie: Din atlasul locuințelor

Cutezătorii

REVISTĂ SAPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

8

JOI, 23 FEBRUARIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1115)

CADRAN POLITIC

Imaginea însuflețitoare a eforturilor rodnice ale oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul patriei ilustrează abnegația și hotărârea de a înfăptui cu devotament sarcinile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind realizarea exemplară a sarcinilor de plan în toate domeniile. Acum, în cel de-al patrulea an al cincinalului, în industrie și agricultură, pe șantiere și în institute de cercetare, tezele și orientările cuprinse în Expunerea secretarului general al partidului la marele forum democratic din luna noiembrie a anului trecut mobilizează întregul nostru popor într-o amplă acțiune revoluționară pentru perfecționarea și ridicarea calitativă a activității economico-sociale. În toate ramurile și sectoarele economiei naționale, preocuparea esențială a colectivelor de muncă este aceea de a realiza produse mai bune, cu consumuri mai reduse, care să răspundă pe deplin cerințelor beneficiarilor interni și externi. Atingerea acestor obiective a determinat, pretutindeni, o emulație largă pentru valorificarea rapidă și eficientă a cuceririlor științei și tehnicii, a capacității de creație a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor. Răspunderea cu care se acționează în această direcție este reflectată de analizele și măsurile stabilite în adunările generale ale oamenilor muncii. Aceste forumuri ale democrației noastre

muncitorești-revoluționare au prilejuit evaluarea exactă a posibilităților existente în fiecare întreprindere pentru conducerea pe baze științifice a activității, pentru perfecționarea mecanismului economico-financiar, pentru utilizarea cu randament maxim a capacităților de producție. Experiența și rezultatele dobândite în numeroase unități economice demonstrează că prin exercitarea deplină a atribuțiilor de proprietari, producători și beneficiari ale oamenilor muncii se pot îndeplini obiectivele dezvoltării calitativ-intensive, se pot înregistra succese și mai importante pentru realizarea exemplară a planului pe acest an și pe întregul cincinal.

Și în agricultură, adunările generale ale oamenilor muncii au prilejuit - în spiritul orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu - analiza exigentă a rezultatelor obținute pînă acum, fundamentarea temeinică a preocupărilor și acțiunilor de

creștere a producției în 1989. Toți cei ce lucrează în această ramură de bază a economiei naționale sînt hotărâți ca acest an - cînd se împlinesc patru decenii de la istorica rezoluție a Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind trecerea la înfăptuirea cooperativizării - să fie anul celor mai mari producții din istoria agriculturii noastre. Stimulați de recente măsuri, adoptate la propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, de perfecționare a sistemului de retribuire în acord global în cooperativele agricole de producție, de programele de modernizare și înnoire a localităților rurale, țărani, mecanizatorii, toți cei ce muncesc în satele și comunele patriei acționează cu abnegație pentru traducerea în viață a obiectivelor noii revoluții agrare. Elocvente sînt în acest sens acțiunile de valorificare superioară a fertilității solului, de extindere a sistemelor de irigații, pentru pregătirea temeinică a campaniei

de primăvară. Întreaga țărînimă este angajată plenar să îndeplinească marile evenimente politice ale acestui an - cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944 și cel de-al XIV-lea Congres al partidului - prin exemple fapte de muncă, prin producții înalte în fiecare sector al agriculturii.

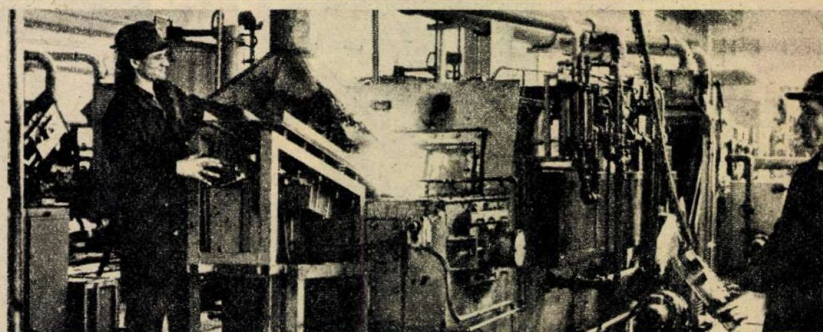
Transpunînd în viață tezele și orientările secretarului general al partidului, răspunzînd sarcinilor și îndemnurilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul permanentului dialog cu colectivele de oameni ai muncii, poporul nostru, strîns unit în jurul partidului, este hotărît să înfăptuiască exemplar, în cel de-al patrulea an al cincinalului, programele de dezvoltare calitativ-intensivă a tuturor ramurilor și sectoarelor de activitate, pentru sporirea continuă a avuției naționale, astfel încît patria noastră să se înalțe pe noi culmi de progres și civilizație.

Orizont românesc

● Întrecerea pentru asigurarea unui volum sporit de resurse energetice găsește un cîmp larg de afirmare și în rîndul colectivelor de oameni ai muncii de la Combinatul minier Ploiești. În perioada care a trecut din acest

an, minierii de aici au extras peste plan 10 000 tone de cărbune.

● Produsele Întreprinderii de rulmenți din Bîrlad se livrează, în prezent, în peste 70 de țări ale lumii. Atenția deosebită

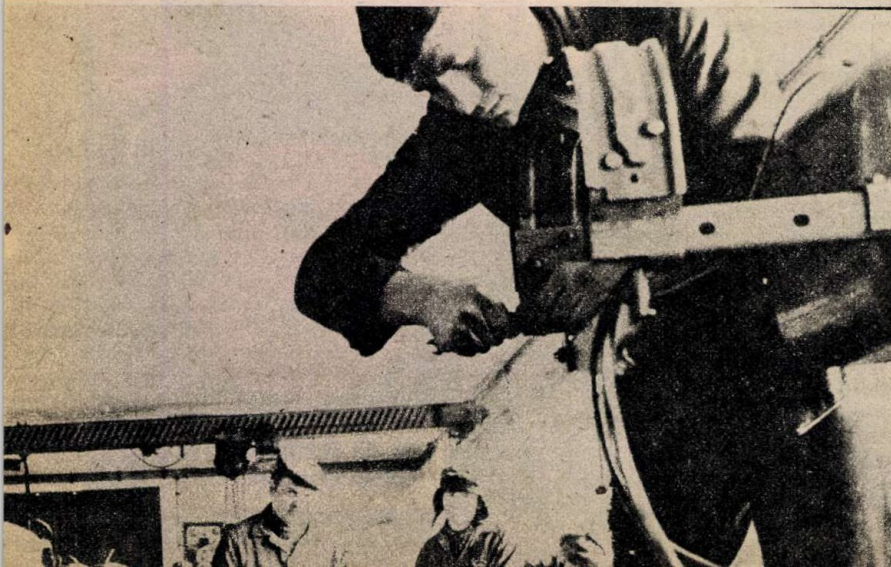

acordată de colectivul întreprinderii producției de export se reflectă și în faptul că, de la începutul anului, au fost realizate suplimentar produse în valoare de aproape 2 milioane de lei.

● La Întreprinderea de mașin-unelte Suceava a intrat în fabricație o complexă instalație, ce se realizează pentru prima dată în țara noastră. Este vorba de celula flexibilă de îndreptat arbori de la orice tip de cutie de viteze. Asigurînd execuția automată a operațiilor de lucru, noul agregat determină creșterea considerabilă a productivității

muncii. Prima celulă flexibilă de acest tip a fost livrată Întreprinderii de autoturisme ARO din Cîmpulung.

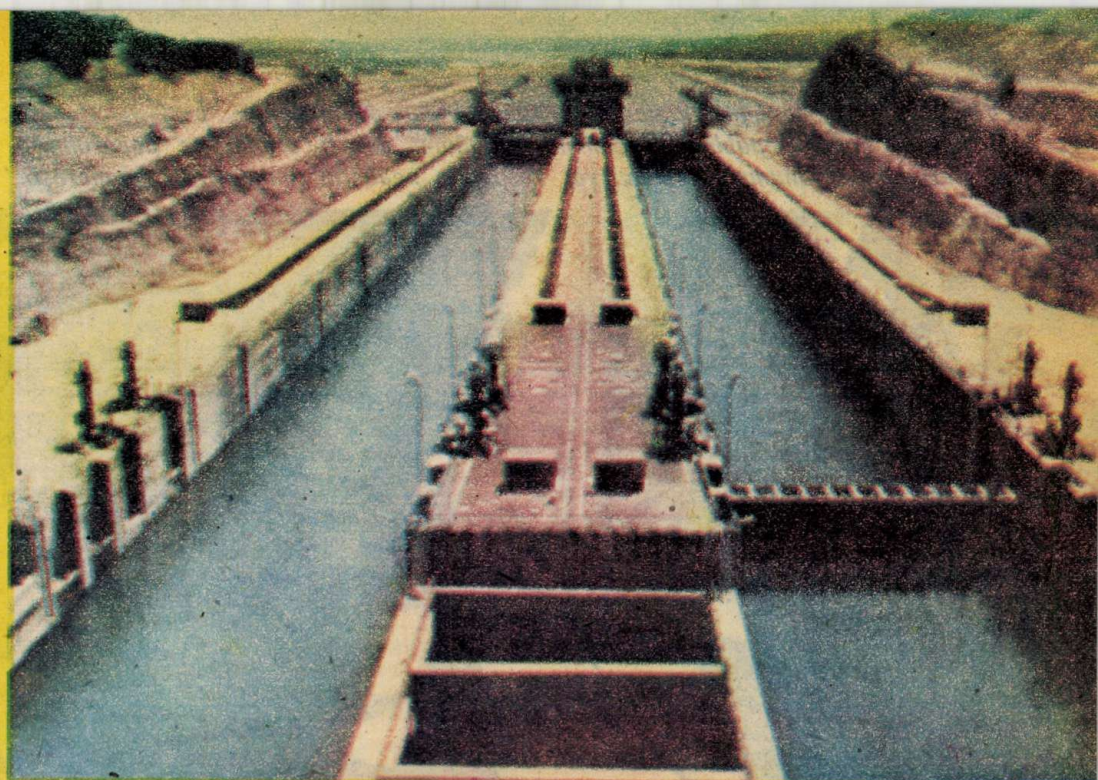
● În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, în municipiile, orașele și comunele județului Mureș au fost construite și date în folosință peste 63 000 de apartamente. În acest an, zestrea edilitară a județului va fi îmbogățită cu noi apartamente ce se construiesc la Tîrgu-Mureș, Cristești, Ungheeni, Sîngeorgiu de Mureș, Acățari.

*Sîntem copii Epocii de aur
În care patria se-nalță cutezînd
Și fiecare muncitor de azi e-un faur,
Plin de rodire-i darnicul pămînt.*

*Ne e copilăria izvor de bucurie
Prin hărnicie și învățătură țara ne-o
iubim
Conducătorului iubit îi mulțumim din
inimi
Pentru copilăria fericită ce-o trăim.*

LUMINIȚA IACOBESCU
clasa a VII-a,
Petroșani

PROPRIETATEA SOCIALISTĂ- baza trainică a progresului multilateral al țării

Construcția noii societăți, a socialismului și comunismului, este de neconceput fără să se asigure, întii și întii, transformarea pe baze socialiste a proprietății. O societate care își propune să garanteze egalitatea deplină în drepturi, echitatea socială, trebuie să înceapă de la ceea ce este esențial: să creeze toate condițiile pentru ca adevărații stăpîni ai bogățiilor țării să fie cei ce muncesc. Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia în acest sens: „La baza superiorității orînduirii noastre se află proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, care pune în slujba poporului întregul potențial al țării, permite desfășurarea unui efort coordonat și eficient în vederea propășirii societății, ridicării ei pe trepte tot mai înalte de civilizație”.

Proprietatea este criteriul fundamental în determinarea naturii și esenței unei societăți. Acest adevăr pe care l-a confirmat timpul, încă din vremurile cele mai îndepărtate, este azi în deplină actualitate. În lumea contemporană, în care coexistă două orînduiri sociale — socialismul și capitalismul — principalul factor de departajare a lor îl constituie relațiile de proprietate. Desigur, sînt multe acele trăsături caracteristice prin care socialismul își afirmă superioritatea față de capitalism. Dar de cea mai mare însemnătate este proprietatea.

Cui aparțin mijloacele de producție? Deci: cui aparțin întreprinderile industriale, cu clădiri, cu mașini moderne, cu calculatoare, cu roboți, cui aparțin băncile, pădurile, cui aparține pămîntul? De răspunsul la aceste întrebări depinde aprecierea unei societăți ca dreaptă sau nedreaptă. De răspunsul la aceste întrebări depinde aprecierea cu privire la modul în care o societate asigură sau nu asigură egalitatea în drepturi.

În concepția partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu — concepție confirmată de viață, de realitățile sociale — numai relațiile economice echitabile pot să determine deplina egalitate între oameni. Constituția Republicii Socialiste România prevede: „Exploatarea omului de către om este pentru totdeauna desființată și se înlătuiește principiul socialist al repartitiei după cantitatea și calitatea muncii”.

La această realitate s-a ajuns printr-o succesiune de acte revoluționare. România a devenit republică la 30 Decembrie 1947. La această dată țara a devenit pe deplin a poporului. Numai poporul, condus de partid, urma să-și spună cuvîntul în legătură cu modul în care să fie guvernată, cu organizarea economiei, a întregii vieți sociale. Această înlătuire istorică reprezenta încununarea unui șir îndelungat de prefaceri revoluționare începute la 23 August 1944. S-au produs, din august 1944 și pînă la finele anului 1947, multe transformări importante, politice, economice și sociale, dar în toată această perioadă, așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la marelui forum democratic din noiembrie, țara a continuat să se dezvolte pe baze capitaliste. Pentru că fabricile continuau să fie ale industriașilor, băncile ale bancherilor, pămînturile ale moșierilor. Schimbările politice din țară, măsurile de democratizare, reforma agrară zguduiseră însă din temelii vechea orînduire. Acum ea avea să se prăbușească și să facă loc unei noi societăți, a dreptății și echității.

Un pas hotărîtor pe această cale s-a făcut la 11 Iunie 1948, cînd s-a înlătuuit naționalizarea. Fabricile, minele, sondele, pădurile, băncile au intrat în proprietatea poporului. Naționalizarea a lichidat marea burghezie

industrială, a asigurat crearea unui puternic sector socialist în economie.

Un an mai tîrziu, în 1949, trecerea la cooperativizare, la transformarea socialistă a agriculturii, ca necesitate obiectivă a edificării noii societăți, a asigurat condițiile făuririi proprietății socialiste la sate, proces ce a marcat desființarea oricăror forme de exploatare în România. Încheierea cooperativizării, în anul 1962, a determinat consolidarea victoriei depline a revoluției agrare socialiste.

Oamenii muncii, realizatorii tuturor bunurilor materiale și spirituale, au devenit singurii deținători ai bogățiilor patriei. Proprietatea socialistă, de stat și cooperatistă, s-a dovedit a fi baza trainică a victoriei socialismului, a trecerii, după Congresul al IX-lea al partidului, la consolidarea noii orînduiri, apoi la construcția societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

În Tezele din aprilie, în Expunerea la forumul democratic din noiembrie 1988, tovarășul Nicolae Ceaușescu a pus în lumină noi idei și orientări ce definesc rolul proprietății socialiste ca nucleu focalizator al conducerii științifice unitare a societății, al planificării, de importanță decisivă pentru progresul multilateral al țării, pentru creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Pe temelia trainică a proprietății socialiste, în condițiile asigurării unei rate înalte a acumulării, de circa o treime din venitul național, se acționează stăruitor pentru îndeplinirea obiectivelor noii revoluții tehnico-științifice, ale noii revoluții agrare și intrarea României, pînă la finele actualului cincinal, într-un nou stadiu de dezvoltare, acela de țară socialistă mediu dezvoltată.

**„Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde
al patriei mele Republica Socialistă România; voi fi credincios poporului
și Partidului Comunist Român; voi respecta neabătut îndatoririle pionierești.”**

FIERBINTE LEGĂMÎNT

Au intrat cu emoție în incinta Muzeului de istorie a Republicii Socialiste România. Au privit exponatele cu mare interes, deși nu vizitau pentru prima oară muzeul. S-au oprit în spațiul dedicat evocării mișcării muncitorești și revoluționare din România, acolo unde, în repetate rânduri, veniseră cu carnete și creioane și își notaseră multe din interesantele completări pe care le aduceau la orele de istorie. Dar, cum azi era o zi cu totul și cu totul deosebită față de toate celelalte pe care le trăiseră, pionierii clasei a V-a C, de la Școala nr. 134 din Sectorul V al Capitalei, veniseră fără carnete și creioane. Doar cu chipul și inimile scâldate de nerăbdarea cu care așteptau momentul solemn pe care aveau să-l trăiască. Impecabilele uniforme de pionier, buchetete de flori, prezența invitaților — tovarăși profesori, părinți, colegi din alte clase — dădeau contur atmosferei sărbătorești în care cei 30 de

pionieri ai clasei a V-a C urmau să rostească și să semneze Legământul pionierului.

Ceremonialul de deschidere a adunării festive a fost continuat cu rememorarea unora dintre cele mai importante momente ale vieții lor de pionier. Un scurt bilanț al unei etape a activității lor ca membri ai Organizației Pionierilor, începută în clasa a II-a, odată cu primirea cravatei roșii cu tricolor. Pioniera Constanța Postolache readuce în memoria colegilor ei clipa marii

bucurii: primirea lor în rândurile pionierilor, clipa în care s-au angajat să învețe și să cinstească cravata roșie cu tricolor. Vorbește cu aceeași emoție cu care, doar cu puțin timp în urmă, le explicase semnificația cravatei roșii cu tricolor și colegilor lor mai mici, șoimi ai patriei de la Grădinița nr. 245, alături de care îi putem întâlni adesea pe cei dintr-o V-a C. Angajamentul de a-și îndeplini principala îndatorire patriotică a fost onorat cu cinste: mai bine de jumătate din

elevii clasei a V-a C au încheiat primul trimestru școlar cu note de 9 și 10. Nimeni n-a absentat de la ore. Despre felul în care a acționat întregul detașament pentru obținerea acestor rezultate, despre analiza săptăminală a situației lor la învățătură a vorbit comandanta de detașament, Cristina Paraschiva, o pionieră inimoasă, aflată mereu alături de colegii ei. Ascultând-o pe Cristina cu cită însuflețire vorbește despre grupele de înțajutorare, Carmen Armenic, Luminița Țuculan, Marian Ungureanu și încă mulți alții își amintesc de căldura cu care Cristina, Constanța, Mirela Nicolae, Eliza Perduțu le-au oferit ajutorul. Dar pionierii detașamentului clasei a

V-a C au obținut rezultate tot atât de frumoase și la acțiunile de muncă patriotică. Nicoleta Constantin a amintit între altele și de excursia la Săbăreni, în județul Dimbovița, unde au recoltat însemnate cantități de fructe de pădure și plante medicinale. Pentru hărnicie, pentru rezultatele frumoase obținute la munca patriotică au primit Diploma de detașament fruntaș.

— Semn că am mai crescut, ne spunea, înainte de începerea acțiunii, Daniel Preda, în acest an ni s-a repartizat și nouă, din lotul școlar, o mică parcelă. În curând vom planta acolo puiți de dud, pentru a putea asigura hrana necesară viermilor de mătase pe care îi vom crește.

Despre dragostea lor față de trecutul istoric, față de prezentul socialist al patriei și poporului nostru, despre vizitele la muzee și expoziții, întâlnirile cu muzeografi și istorici a ținut să amintească Mirela Nicolae, de altfel cea mai în măsură să o facă. Pasionată de istorie, membră a echipajului participant la concursul „Drum de glorie”, care s-a clasat pe primul loc la faza pe sector, Mirela a avut inițiativa organizării unor acțiuni care i-au apropiat și mai mult pe colegii ei de istorie. Rememorând succesele lor artistice, Gabriela Ștefan a amintit, între altele, și despre participarea câtorva pionieri din clasa lor în cadrul grupului vocal și la montajul literar, formații fruntașe la faza pe sector a actualei ediții a Festivalului Național „Cântarea României”.

Aliniați în jurul drapelului scump al patriei, Andra Stoian, Roxana Bucur, Elena Drăghie, Violeta Dumitrache, Virginia Tincă și toți ceilalți pionieri din detașament rostesc, emoționați, cuvintele prin care fac fierbinte legământ față de patrie, partid și popor. Apoi, rind pe rind, fiecare își așază frumos semnătura în carnetul de evidențiere a activității pionierești. Rostind și semnând Legământul pionierului, ei înțeleg că de acum înainte trebuie să facă și mai mult dovada hărniciei și strădaniei în tot ceea ce vor întreprinde. Emoția clipelor de puternică angajare patriotică a fost trăită de toți cei prezenți — părinți, cadre didactice. Comandanta de unitate, pioniera Daniela Dulgeanu, a ținut să-i felicite călduros și să le ureze noi succese în viitor, iar colegi din clasele a VI-a și a VII-a au prezentat în cinstea lor montajul literar-muzical „Patrie, partid, popor”.

Asemeni pionierilor din clasa a V-a C, de la Școala nr. 134 din București, în aceste zile mii și mii de purtători ai cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară trăiesc solemnitatea clipelor de neuitat pe care le oferă emoționantul moment al rostirii și semnării Legământului pionierului.

CRISTIANA CRĂCIUN

FOTOREPORTER „Cutezătorii”

• Membrii foto-cineclubului „Steiu”, de la Școala din orașul Dr. Petru Groza, județul Bihor, au intitulat acest frumos peisaj „Iarna în Apuseni”, cu gândul la versurile lui George Topîrceanu: **Și-n privești bogată/ Sus pe culme, jos pe drum,/ Iarna palidă-și arată/ Plăzmuirile de fum.**

• „Patrula școlară, înainte de a intra în... misiune!”, este titlul imaginii prin care pionierii fotoreporteri de la Școala nr. 6, Odorheiu-Secuiesc, ni-i prezintă pe colegii lor.

• Adina Ruiu, autoarea textului și melodiei „De la mama știu cânta”, membră a Ansamblului de cîntece și dansuri „Hora”. Instantaneul este trimis de către membrii subredacției „Cutezătorii” cu precizarea că realizarea acestuia aparține colegilor de la cercul foto-cineclub al Casei pionierilor și șoimilor patriei, Birlad.

Dragi prieteni, așteptăm în continuare participarea voastră la concursul nostru Fotoreporter „Cutezătorii”!

Merit PIONIERESC

GAROAFELE

În fiecare zi cînd intră în seră, Viorica Nicula, Alina Tepelea și Liviu Panc se duc direct la straturile cu garioafe. Sint tare curiosi să vadă cum se prezintă bobocii și dacă pînă la 8 Martie aceștia vor înflori. Așa fac, de fapt, toți ceilalți membri ai cercului de floricultură-legumicultură de la Școala Delureni-Bratca, județul Bihor, pentru că toată iarna s-au străduit să îngrijească cei peste 500 de butași de garioafe, astfel încît la 8 Martie să le poată oferi mamei lor flori proaspete din propria seră. Acum toți sint bucuroși că florile își vor desfăcea petalele chiar în preajma acelei zile, continuîndu-se astfel frumoasa tradiție a cercului.

Satul Delureni se află într-o zonă de munte, cu un climat mai răcoros. Cu toate acestea, salata verde, spanacul, roșiile, castraveții și ardeii se obțin aici de foarte timpuriu. Pionierii se ocupă cu deosebit interes de obținerea lor din sera amenajată de ei chiar în vecinătatea școlii. După orele de curs, copiii își petrec cu plăcere ceasuri întregi, aplecați atît asupra straturilor de garioafe, cît și asupra celor de salată și spanac, asupra răsadurilor de legume. Și de fiecare dată munca le este răsplătită din plin. La ultimele recolări, ei au obținut peste 85 kg spanac, peste 100 kg salată, 500 kg roșii, 300 kg ardei gras și 250 kg castraveți. O recoltă frumoasă care i-a bucurat și pe Nicolae Beltechi, și pe Alina Iancu, și pe Octavian Martin, și pe toți ceilalți copii, care, împreună cu tovarășa profesoară Ana Stoica, au muncit cu dragoste în sera lor. În prezent, după felul cum se desfășoară activitatea în seră, sint semne că și în această primăvară recoltele vor fi pe măsura priceperii și hărniciei copiilor din Delureni.

E. ROȘCA

UN ZÎMBET PRIETENESC pentru...

Sorin

Păsări și plante rare, pești exotici, animale, fluturi, rachete, inscripții istorice și cîte altele îl atrag în chip deosebit pe acest băiat. Și pentru că nu le poate colecționa pe toate acestea în mărime naturală, Sorin a descoperit totuși posibilitatea de a le studia și admira... între filele clasoarelor. Instructive și deconectante, orele petrecute în compania clasoarelor, mărcilor poștale, lupei filatelice și penselei constituie pentru pionierul Sorin Găzdac, elev în clasa a VI-a A, la Școala nr. 4 din Giurgiu, o binemeritată destindere după orele de curs și cele de pregătire a lecțiilor.

Un zîmbet prietenesc pentru Sorin și felicitări atît pentru notele foarte bune din catalog, cît și pentru frumoasa și interesanta sa colecție filatelică.

„Legămînt semnat prin fapte” — iată genericul sub care la școlile nr. 6 din Slobozia, nr. 2 și 9 din Fetești, județul Ialomița, au avut loc adunările în cadrul cărora pionierii din clasele a V-a au rostit și semnat solemnul „Legămînt al pionierului” • **Peste 100 de pionieri** de la Școala nr. 7 din Dorohoi, județul Botoșani, au participat de curînd la dezbaterile intitulate „Patria oglindită în literatură pentru copii”, organizată de către colegii lor de la cercul literar al C.P.S.P. din localitate • **În scopul alegerii viitoarelor meserii**, detașamentele claselor a VIII-a A și B de la Școala nr. 1 din Borșa, județul Caraș-Severin, au efectuat o vizită la întreprinderea de construcții metalice din localitatea lor și au purtat dialoguri pe această temă cu muncitori frunțași, cu specialiști • **10 tone de maculatură și 15 tone de fier vechi** constituie bilanțul amplei acțiuni-record pentru colectarea materialelor refolosibile desfășurată sub genericul „Fiecare pionier — o faptă de muncă pentru înflorirea patriei”, la care au participat peste 3 000 de pionieri din școlile municipiului Bacău • **Teatrul „Ion Creangă”** a găzduit recent un spectacol susținut în exclusivitate de pionieri. E vorba des-

pre spectacolul „Copilărie fericită în țara păcii”, prezentat de către formațiile artistice ale C.P.S.P. din Sectorul 2 al Capitalei — foarte aplaudat de către spectatorii de aceeași vîrstă cu interpreții • **Iată o acțiune cultural-distractivă** foarte plăcută și devenită tradițională: „La mulți ani, copilărie!” Loc de desfășurare: C.P.S.P. Vaslui. Invitați și în același timp sărbătoriți: pionieri din diferite cercuri ale casei, care mai adaugă încă... un an frumoasei vîrste a copilăriei! • **„Între proiect și realizare”** își intitulează pionierul fotoreporter Adrian Sere, de la C.P.S.P. Alba Iulia, topul de imagini trimise special pentru rubrica „Ritm”. Fiindcă și realizarea unei tapiserii presupune mai întîi un proiect, o schiță completă a modelului care va înflori apoi, prin îmbinarea culorilor celor mai plăcute, pe ghergheturile acestor fete atît de înzestrate, de pricepute într-o artă de veche tradiție românească.

ILEANA PIȚA

COPILII ȘI ARTELE

CINEAȘTII DE LA
Reșița

Mădălina este o fetiță cu co-dițe și fundițe, cu ochi mari și plini de bucurie, cu fața numai zîmbet și lumină. Pentru ea, ca pentru toți copiii, lumea poveștilor este ca o planetă încărcată de vis și prietenie, de fericire și haz, de tot ce poate fi mai frumos. Și ce poate fi mai frumos decît atunci cînd reușești să fii... eroul principal într-o poveste în care Ionuț și Cosmin, Doru și Cristian, Flavius și Octavian au imaginat neuitatele întîmplări ale „Sentimentului zborului”.

Un joc de copii, cu cer senin și flori multicolore, cu muzică și veselie, în care descoperi, pe neașteptate, arta filmului și pasiunea de a deveni... actor. Și, nu în ultimul rînd, dorința de a face parte din cercul foto-cineclub al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Reșița, unde, împreună cu Mădălina Moraru, zeci de pionieri găsesc, săpta-

republicană a filmului românesc pentru copii de la Piatra Neamț au constituit, de fiecare dată, un îndemn de a munci cu mai multă dăruire și sporită pasiune.

— Realizarea unui film îți cere totdeauna, pe lîngă o lectură bogată, atenție, răbdare și, bineînțeles, simț artistic — ne spunea Ionuț Mițiu, de patru ani membru activ și pasionat al cercului.

Sînt calități pe care le-am descoperit și noi în laboratorul de creație al cineclubului unde, în aceste zile, se fac intense pregătiri pentru stabilirea programului de documentare, de elaborare a unor noi scenarii sau proiecte... regizorale. Cu „ochiul” aparatului de filmat vor fi înfățișate pe pelicula de celuloid aspecte semnificative din muncă și învățatură, precum și inegalabile frumuseți ale Văii Carasului, noua arhitectură a orașelor din județ, dar și un poem cinematografic după o idee aparținînd lui Ionuț Mițiu.

Cineclubiștii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Reșița alcătuiesc o adevărată echipă, în care munca în colectiv nu exclude împărțirea sarcinilor în funcție de aptitudinile și afinitățile artistice ale fiecăruia. Așadar, iată cineclubul „Zori noi” vi-l prezintă pe: Ionuț Mițiu, scenarist, Vasile Coadă, operator și „responsabil” cu producția, Ion Cucu, documentarist și reporter, Octavian Chiselită, fotoreporter de platou. Alături de ei se afirmă o „generație” nouă, în frunte cu Doru Țîbru, Cristian Crista, Flavius Stancu. O echipă de cineamatori animată cu competență și multă sensibilitate de Ioan Somolan, el însuși cineclubist și membru fondator al cercului foto-cineclub de la C.P.S.P. în urmă cu... 20 de ani. Sub îndrumarea sa, pionieri din toate școlile municipiului Reșița se apleacă cu dăruire și pasiune asupra artei filmului.

COSTIN BURADU

Aplauze...

După ce în ediția trecută a Festivalului Național „Cîntarea României” brigada artistică a C.P.S.P. din Sectorul 4 al Capitalei a obținut locul I și titlul de laureată, în cadrul actualei ediții a acestei prestigioase manifestări, recente ei apariții au încîntat deopotrivă juriul și micii spectatori.

Umorul, calitatea textelor, inspirate din viața de școală, firescul interpretării au fost răsplătite cu aplauze și cu o binemeritată calificare pentru faza pe municipiu. Prezentînd spectacolele „Repetiție generală” și „Atenție la stop!”, afit formația „mică”, reprezentanta claselor I-IV, cît și cea a claselor V-VII speră să ajungă din nou printre laureați.

Maria Mirabela în „Tranzistoria”

Acesta este titlul unui nou film, dedicat frumoasei vîrste a copilăriei și semnat, ca de altfel și „Maria Mirabela” — peliculă văzută de voi cu cîțva timp în urmă —, tot de Ion Popescu-Gopo. În rolurile Mariei și Mirabelei au fost distribuite alte două fete talentate, cele al căror joc l-ați admirat în primul film, fiind de-acum liceene.

Muzica semnată de Eugen Doga, versurile poetului Grigore Vieru, efectele speciale de filmare făcute de Alecu Popescu, distribuția care alătură unor actori de prestigiu personaje de desen animat, dintre care nu lipsesc Oache, Omide și Scăpărici, sînt mai mult decît garanția unui film deosebit.

Deci, în curînd, puteți porni într-o minunată călătorie, pe aripi de vis, alături de Maria și Mirabela în Tranzistoria. (C. CRĂCIUN)

„Cosette”

LA OPERA
ROMÂNĂ
DIN BUCUREȘTI

Povestea Cosettei a rămas în amintirea tuturor acelor care au citit romanul „Mizerabilii” de Victor Hugo sau au văzut vreuna din nenumăratele ecranizări după această carte. Compozitorul Teodor Bratu, inspirat de un fragment din celebrul roman, a scris muzica și libretul unei opere al cărei personaj principal este Cosette. Spectacolul, montat pe scena Operei Române din Capitală, de către regizorul Nae Cosmescu, vă ajută să pătrundeți în fascinantă lume a muzicii, însoțiti de cîțiva dintre cei mai talentați interpreți ai primei noastre scene lirice, printre care îi amintim pe Mariana Mirea, Veronica Girbu, Melania Ghioaldă, Ștefan Teodorescu, Ion Grigorescu și Nicolae Bratu. La realizarea acestui spectacol își dau concursul și colegii voștri de generație, membri ai corului „Voces Prima-vera”.

mină de săptămînă, un minunat prilej de a învăța alfabetul celei de-a șaptea arte.

...Dragi spectatori, astăzi cineclubul „Zori noi” vă prezintă... Un generic binecunoscut acum nu numai în sala de proiecție a Casei pionierilor și șoimilor patriei din municipiul de pe Bîrzava, ci și la multe manifestări artistice din Festivalul Național „Cîntarea României”. Premiile și diplomele obținute în întrecerile găzduite de taberele de creație de la Galați și Sibiu sau la gala

„Să cetim mai mult, să căutăm mijloacele de dezvoltare a limbii. Să iubim ce-i al nostru și să-l păstrăm ca ochii din cap. Studiu! Studiu! Dacă toate aceste s-ar întrupa odată, fără îndoială am duce limba română la mai multă perfecțiune“.

GEORGE COȘBUC

Limba noastră-i o comoară

Istoria unui cuvânt

NOR

Cuvântul **nor** e cunoscut și cu variantele populare **noor** și **nour**, la care se mai adaugă cele din limba veche: **nuâr** și **nuor**. Corespondentul latinesc este **nubes**, un substantiv feminin, dar pentru etimologia lui **nor** trebuie să pornim de la derivatul **nubilum**, care înseamnă „timp noros“.

Important pentru limba noastră este să arătăm cum s-a ajuns de la **nubilum**, un cuvânt trisilabic, la monosilabilul **nor** și cum se explică cele patru variante care ne întâmpină fie în aspectul vechi, fie în cel contemporan al limbii.

Modificările fonetice pe care le-a suferit latinescul **nubilum**, deși numeroase, sînt totuși de o mare simplitate, sînt modificări cu caracter de regulă. Mai întâi a dispărut consoana finală (**nubilum**), potrivit unei legi fonetice generale pentru evoluția latinei. Apoi a dispărut și **b** intervocalic, fiind o consoană cu articulație slabă cînd se află între vocale. De timpuriu, vocala **i** s-a deschis și s-a confundat cu **e** (**nue-lu**). În sfîrșit, **i** intervocalic a devenit **r** și s-a ajuns, astfel, la o formă **nueru**, foarte apropiată de variantele atestate în limba veche.

Vocala **e** s-a schimbat ulterior

în **ă** din cauză că era precedată de un sunet rostit prin rotunjirea buzelor (**nuăru**), iar către epoca primelor noastre scrieri (sec. al XVI-lea, a dispărut și **u** final: **nuăr**, formă întâlnită pînă tîrziu, în secolul al XVII-lea, în limba textelor lui Dimitrie Cantemir.

Cu vremea, **ă** a căpătat caracter de vocală rotunjită (sau labială) sub influența lui **n**, devenind **o**: **nuor**, formă foarte frecventă în limba veche. Apoi **u**, vocală închisă, s-a acomodat la gradul de deschidere al lui **o**, ceea ce înseamnă identificarea cu acesta: **noor**. Și această variantă ne este bine cunoscută. Ea a evoluat mai departe în două direcții: 1. Cele două vocale s-au contras în una singură: **nor**, căci româna nu posedă vocale duble; 2. Cele două vocale s-au diferențiat una de alta, în sensul că în doilea o a pierdut deschiderea mijlocie, devenind vocală închisă, adică **u**: **nour**.

Am făcut acest exercițiu ca să arătăm că pentru explicarea originii unui cuvînt trebuie să avem în vedere toate variantele sub care e cunoscut cuvîntul respectiv, atît în limba actuală cît și în limba veche. În afară de legile fonetice generale care au acționat în evoluția limbii noastre (de exemplu, dispariția consoanelor finale, dispariția lui **b** intervocalic, rotacismul lui **i** intervocalic etc.), trebuie să ținem seama și de influențele reciproce care se exercită între sunetele învecinate (de exemplu, o vocală se asimilează cu alta sau se diferențiază de altă vocală identică ori asemănătoare etc.).

Studiul modificărilor de acest fel, prin care se explică evoluția

aspectului sonor al cuvintelor, de la latină pînă astăzi, reprezintă **fonetica istorică**, o disciplină științifică fundamentală pentru cercetarea originii și dezvoltării limbii.

GR. BRÂNCUȘ

Cum vorbim? Cum scriem?

AȘ, AȘI, A-ȘI

Aș citi sau... ași citi? Aș! sau ... ași!? „Ei sînt ași la matematică sau ... aș? Pentru a-și da seama sau ... a-ș da seama? Sper că nu vă gîndiți și la aș citi sau ... a-ș citi ori la a-și da seama sau ... ași da seama! Primele patru întrebări de natură ortografică sînt determinate de existența unor variante de pronunțare, pe care, dacă nu sînteți atenți, nu le simțiți că diferă de aspectul literar al cuvintelor respective. Ultima întrebare, pe care vreau să cred că nu v-o puneți, se referă la distincția, gramaticală și lexicală, dintre un cuvînt și un grup de două cuvinte. Iată acum răspunsurile:

1. La ambele timpuri ale modului condițional-optativ de la orice verb, forma de persoana 1 singular a auxiliarului specific se pronunță și se scrie corect **aș: aș citi** și **aș fi citit**, **aș vrea** și **aș fi vrut** etc. (Varianta **ași**, pe care o folosesc unii, reproduce o pronunțare regională muntească; ea poate apărea în

scrieri literare numai în pasajele care redau vorbirea unor persoane.)

2. Tot **aș** (nu **ași**) se pronunță și se scrie corect interjecția cu înțeles negativ folosită mai ales împreună cu interjecția **ei!**, în imbinarea ei **aș!**

Diferențierea în scris a celor două cuvinte nu are nici o justificare, întrucît ele se pronunță la fel: în limba literară și în vorbirea populară din cea mai mare parte a țării se pronunță așa cum am arătat că se scriu, fără nici o urmă de **i** după **ș**, iar graiurile care au pronunțarea **ași** o au atît la verb, cît și la interjecție. Amîndouă aceste cuvinte se deosebesc însă din punct de vedere ortografic de alt cuvînt și de un grup de cuvinte cu care se aseamănă în pronunțare.

3. Numai prin prezența unui **i** la sfîrșit se distinge **ași**, pluralul substantivului **as**: de exemplu, **ași la matematică**, **ași ai volanului**.

4. Prin scrierea cu cratimă și cu **i** final se distinge grupul **a-și**, alcătuit din prepoziția **a** și dativul pronumelui reflexiv de persoana a 3-a singular și plural și (= **își**) care însoțesc un verb la infinitiv: (**de, pentru, spre**) **a-și da seama** și **a-și fi dat seama**, **a-și aminti** și **a-și fi amintit**.

Așadar există trei scrieri corecte, dintre care una pentru două cuvinte diferite:

• verb auxiliar: **aș vrea**, **aș fi vrut** **aș**

• interjecție: **ași! ei! ași!**
• **ași** substantiv masculin plural (singular **as**): **doi ași**
• **a-și** prepoziție + pronume: **a-și da seama**, **a-și aminti**.

5. Scrierea **a-ș** nu este nicio-dată corectă.

Nu confundați pe (**eu**) **aș aminti**, (**eu**) **aș fi amintit**, condițional-optativ, persoana 1 singular, fără pronume reflexiv, cu **a-și aminti** (**el, ea, ei, ele**), infinitiv + pronume reflexiv! Se scrie corect **Aș aminti încă ceva**, dar **încercarea sa de a-și aminti nu i-a reușit**. Dacă aveți îndoieli, un mijloc simplu de verificare este introducerea negației: **nu aș** (sau **n-aș**) **aminti** la condițional-optativ, dar **a nu-și aminti** la infinitiv. De reținut și că numai **aș** poate fi construit cu un pronume în dativ: **mi-aș aminti**, **ți-aș aminti**, **i-aș aminti** etc.

MIOARA AVRAM

ATELIER LITERAR

Cristina Ionela Lercă, cl. a IV-a, Școala nr. 34, Iași. Din frumoasa ta poezie intitulată „Plecarea cocorilor“, transcriem: „Plecă cocorii din sat, / Alea iar se tulbură, / Și plouă, plouă neîncetat, / Lăsînd vara în urmă. / Nucii salută înalt / Cocorii în

unghi, / Iar merii alcătuiesc o poezie / Pe care numai Eminescu o știe. / Se tulbură florile pe alea, / Păstrînd tăcerea la ele; / Pleacă cocorii din sat / Și-l iau pe Eminescu spre stele. / Se-aude ploaia-n surdină / Sălcîmii bat la ferești / Eu vorbesc cu nucii din grădină / Ce vești mai au, ce vești?“ Bravo, Cristina. Te așteptăm și cu alte poezii la fel de frumoase.

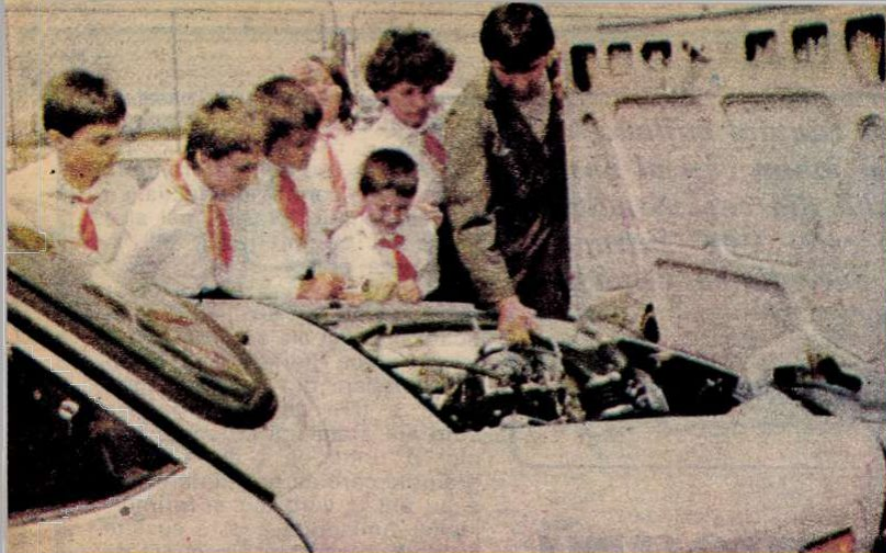
Manuela Bolangiu, cl. a VIII-a,

Școala nr. 8, Slatina: compunerea „Cînstire vouă“ e acceptabilă, dar ca o lucrare în proză și nu în versuri. Spui: „Se înălța spre cer / Pîlpirea de foc a macilor / Și în fiecare era un mister“. Ca să devină poezie această frază frumoasă are nevoie de ritm și rimă și muzicalitate, calități pe care tu le cunoști fiind și într-o clasă mai mare. Te așteptăm cu noutăți.

Adina Balsaru, București, Maria

Ocrotea, Pietrari - Vilcea, Maria Șpaluc - Botoșani, Dumitru Urmas - Galați, scrieți în general frumos, sincer, dar cam grăbit și asta se resimte în toate încercările. E bine să activați în cenaclurile literare din școlile unde învățați; să treceți mai des pe la bibliotecă. Așteptăm creații de la voi, în versuri sau în proză, dar mai reușite. Succes.

ION CRÎNGULEANU

Imaginați-vă o punte neîntre-rupă care leagă, peste mări și țări, orașul Pitești de una dintre capitalele Americii de Sud. De pildă, Bogota. Distanța dintre ele este de peste 9 000 km. Pentru acoperirea acestei lungimi avem la îndemână o unitate de măsură inedită. Anume aceea a autoturismului „Dacia”, cunoscut de mulți ani pe șoselele Columbiei, la fel ca în alte aproape 40 de țări ale lumii. Puse cap la cap, una după alta, mașinile realizate pînă acum la întreprinderea din Pitești pot forma un șir lung cît distanța dintre cele două orașe. Deocamdată! Pentru că, peste o zi sau chiar o oră, va trebui să găsim un alt termen de comparație. Competiția este un cuvînt înscris cu litere mari pe cartea de vizită a unui asemenea produs. Iar autoturismul „Dacia” este în permanentă întrecere cu timpul, cu propriile sale performanțe.

Un moment de bilanț

Ieșirea de pe banda de montaj a unui autoturism nu are nimic comun cu spectacolul lansării unui vapor, care totdeauna este însoțit de emoții, urale, de o adevărată sărbătoare. O mașină pornește în lume într-un deplin anonim. Nimeni nu are timp de festivități de rămas bun. Nici nu ar fi posibil. La fiecare

cinci minute, unul dintre oame-nii echipei de încercări se află la volan. După ce a parcurs mai bine de 3 kilometri, „suspendată” pe benzile de transport și liniile automate de la secția montaj general unde, într-un flux neînterupt — trecînd prin aproape 300 posturi de lucru și prin miinile a mii de muncitori — este înzestrată cu toate componente unei limuzine moderne, „Dacia” e gata să înfrunte rigorile cele mai severe ale probelor. Operație care se repetă zilnic, în fiecare săptămînă, în fiecare lună. Fără spectatori, fără stringeri de mîini. Sînt însă și excepții. Momente de bilanț. La ultimul dintre ele am asistat și noi, împreună cu un grup de pionieri din Pitești. Iată-! în această pagină, fotografiati pe platforma industrială de la Colibași, alături de autoturismul „Dacia” cu numărul de fabricație 1 400 000. Un succes ce marca împlinirea a 20 de ani de cînd se fabrică în țara noastră autoturisme de oraș.

Să descoperim împreună: AUTOTURISMUL „DACIA”, MEREU ÎN COMPETIȚIE!

...Cu 20 de ani în urmă. Era ziua de 20 august 1968, ora 13,15, cînd de pe banda de montaj a întreprinderii de autoturisme Pitești ieșea mașina „Dacia” 1 100 cu numărul de fabricație 1. „Drum bun pe șoselele patriei și ale lumii întregi!”

Oamenii uzinei

Confesiune de martor: „Am crescut odată cu uzina, iar uzina odată cu noi”. Inginerul Marian Diaconu este astăzi șeful secției proiectare-dezvoltare. Tot ce se construiește în întreprindere: hale de producție, linii tehnologice, primește „certificatul de garanție” al competenței colectivului condus de inginerul Diaconu. Ca să ajungi aici, să știi ce și cum trebuie făcute înnoirea și modernizarea — și la forjă, și la vopsitorie, și la caroserie, și la montaj — a fost nevoie de multe „examene” prin toate fazele de pregătire și specializare în profesia de constructor de autoturisme. La vremea aceea era una dintre meseriile viitorului. În urmă cu 20 de ani, școala noastră politehnică nu pregătea ingineri constructori de autoturisme. Mulți au trebuit să învețe din mers, la fața locului, cum se gîndește și cum se execută o asemenea mașină. Așa s-au născut primele nume și renume din istoria „Daciei”.

Inginerii Diaconu și Văleanu au făcut cele dintîi aripi, uși și elemente de caroserie, asamblate de colegul lor Dănăilă, inginerii Alexandru și Petrescu primele tehnologii, iar chimistul Cătarciuc a fost „declarat” cel mai bun vopsitor.

„Dacia” a pornit la drum cu un colectiv restrîns de oameni. An de an, numărul lor a crescut și, totodată, a sporit competența profesională a celor ce muncesc în întreprindere. Astăzi, autoturismul românesc înscris în cartea sa de onoare specialiști de renume, cum sînt inginerii Paul Vartolaș, Mihail Rădulescu, Paul Păduraru, Nicolae Bucur, Nicolae Crîntă sau creatorii de modele noi, cum sînt inginerii

Constantin Răduț și Viorel Sandu.

Odată cu începerea fabricației celei de-a patra generații de autoturisme, întreprinderea de la Colibași-Pitești a intrat într-un amplu proces de modernizare. Altfel zis, aceasta înseamnă productivitate, calitate, performanță. Iată un exemplu: muncitorul Costel Burloiu supraveghează acum întreaga linie — alcătuită din 10 mașini automate — pentru prelucrarea cămășilor-chiulase pentru motoare. Piese sunt transferate de la o mașină la alta cu ajutorul manipuletoarelor-roboti, iar cotele de prelucrare sînt stabilite automat prin programe. Tehnologia nouă înlocuiește o hală de producție cu zeci de mașini și zeci de oameni. Principalul cîștig îl constituie însă precizia și calitatea pieselor.

Argumentele noului sînt pretutindeni prezente. Acum, în al patrulea an al cincinalului, întreprinderea se înfățișează în „haine noi”, care asigură sporirea substanțială a numărului de mașini realizate pentru țară și pentru export. S-a trecut, cu deplină reușită, la cea de-a doua etapă de modernizare. La secția „Caroserie II” au fost montate utilaje automatizate și de mare performanță, care asigură un adevărat „salt” tehnologic. Au și intrat în funcțiune linii de asamblare a reperelor îmbunătățite pentru caroseriile „Daciei” 1 310 și break și cele pentru „Dacia” 1 320. Secția „Vopsitorie II” are capacitate sporită de producție și multe noutăți: posibilități de vopsire metalizată, tratamente speciale pentru protecția anticorozivă și de insonorizare. În cabinele de vopsire se lucrează cu aer condiționat și temperatură constantă, iar transportul și supravegherea procesului de producție sînt complet automatizate.

An de an, „Dacia” — în permanentă întrecere cu propriile performanțe — răspunde celor mai înalte cerințe ale competi-

ției și progresului tehnic. Cum va arăta autoturismul de mîine? Colectivul de muncitori și specialiști din întreprindere, împreună cu cercetătorii de la institutul de profil din Pitești ne asigură că acesta va fi modern, confortabil, economicos. Caroserii noi, cu forme aerodinamice, motoare perfecționate, cu consum redus de combustibil și nivel scăzut de poluare chimică și sonoră, electronizarea multor echipamente, calculator de bord și comandă electronică în infra-roșu a ușilor sînt doar cîteva dintre îmbunătățirile ce vor consolida prestigiul autoturismului fabricat la Pitești. La întîlnirea cu viitorul, „Dacia” răspunde: prezent!

Un laborator al competenței profesionale

Prima oară, pe Adrian Radu l-am întîlnit în... paginile revistei „Cutezătorii”. În urmă cu 10 ani, la cel de-al VIII-lea Forum național al pionierilor ce a avut loc la Mangalia, Adrian era în clasa a VI-a, la Școala din Albota, și îi reprezenta pe pionierii din întregul județ Argeș în calitate de pionier-loctiitor al președintelui C.N.O.P. Atunci, la forum, Adrian se angaja, la fel ca toți colegii de generație, să învețe mai bine, să devină un om bine pregătit în viitoarea profesie.

Au trecut anii și iată, acum, în 1989 — anul cînd se împlinesc 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor din țara noastră —, Adrian Radu este unul dintre muncitorii apreciați în colectivul

în care lucrează. Secția II Bascov a întreprinderii de asistență tehnică și service auto Pitești este un adevărat laborator în care autoturismele românești beneficiază din plin de îndemînarea, priceperea și competența profesională a colectivului condus de Ion Bălașa, un pasionat profesionist și iscusit „om de legătură” între întreprinderile producătoare și posesorii de autoturisme. În compartimentele de diagnosticare, lucrări rapide sau complexe, în vopsitorie sau tapi-

Autoturismul „Dacia” s-a făcut remarcant, de-a lungul anilor, în numeroase competiții automobilistice.

terie fiecare mașină „Dacia” 1 300, „Oltcit” și, începînd cu acest an, „Dacia” 500 are asigurate — prin lucrări de întreținere de bună calitate — toate condițiile tehnice de a funcționa la înalți parametri. În laboratoarele Secției II Bascov se desăvîrșesc profesional zeci de tineri. Printre ei, Adrian Radu, unul dintre cei mai buni electricieni ai secției. Prin miinile sale trec zilnic 10—12 mașini și, pe fiecare în parte, Adrian Radu le cercetează și repune în perfectă stare de funcționare instalația electrică — un adevărat sistem nervos al organismului unui autoturism. „De unde pasiunea pentru această profesie?”, îl întrebăm pe Adrian. „Pot spune, fără a greși, că pasiunea acestei profesii am dobîndit-o în laboratoarele C.P.Ș.P. Pitești, unde am activat la cercul de automatizări. Cu o lucrare executată în cadrul cercului am obținut și un premiu la o tabără de profil ce a avut loc la Arbănași-Buzău. Am fost

Unul dintre cei mai iscuși meseriași în domeniul sistemului electric al autoturismului „Dacia” este Radu Adrian. Pasiunea sa pentru această profesie a dobîndit-o încă din anii pionieriei.

membru și în alte cercuri tehnico-aplicative și apoi, odată intrat la Liceul industrial nr. 1, am optat pentru meseria de electrician. Un domeniu în care în fiecare zi ai ceva de învățat și, totodată, satisfacția de a contribui la sporirea prestigiului colectivului din care fac parte”.

Un colectiv în care toți membrii săi — începînd cu Marian Nica, Cornel Șebinschi, Valeriu Vlad, Ion Ene, Radu Răducu, Paul Vlădescu — au ca deviză: competența, calitatea, operativitatea.

CONSTANTIN RĂDUȚ
Foto: M. NIEDL

Semafor

UN MĂRȚIȘOR PENTRU ADINA!

La ce se gîndește Adina Iulia Nemțeanu din Zimnicea? Nu la un record sportiv. Nici la o performanță artistică. Dar tot la o victorie importantă!

Și anume, Adina Iulia se gîndește la o posibilă victorie a clasei sale. În legătură cu această clasă, s-ar părea că nu circulă legende măgulitoare. Dimpotrivă! „Există - ne scrie Adina Iulia - părerea că, dacă ar trebui să se realizeze un film despre disciplină, nu în clasa noastră s-ar petrece acțiunea”...

Și atunci, Adina Iulia visează: „Ce-ar fi dacă, într-o zi — măcar

Deși ilustrația noastră fotografică n-a fost făcută în școala Adinei, atmosfera imaginilor (interpretate de pionierii colaboratori ai revistei) este foarte sugestivă. De ce? Pentru că în fiecare școală se află cel puțin o fată sau un băiat care visează la un succes deosebit al clasei sale!

intr-o singură zi! —, clasa noastră s-ar prezenta ca exemplu pe școală la disciplină? De pildă, în ziua de miercuri, 1 Martie 1989! Ar fi un început atât de frumos! ATENȚIE!

Rubrica „Semafor” se adresează deci elevilor clasei a VIII-a A de la Școala nr. 3 din Zimnicea, jud. Teleorman: Aveți oare puterea și voința de a îndeplini ceea ce visează Iulia Adina?

Atunci notați-vă: Este vorba ca în ziua de 1 Martie să-i oferiți Iuliei Adina (și nu numai ei...) cel mai frumos mărțișor: comportarea exemplară la ore!

Redacția crede că veți reuși să vă prezentați ireproșabil în prima voastră zi de disciplină 100%!

Totodată rubrica „Semafor” îi invită pe membrii subredacției „Cutezătorii” din Zimnicea să realizeze, în ziua de 1 Martie 1989, reportaje, interviuri (și eventual fotografii) despre victoria pe care clasa a VIII-a A de la Școala nr. 3 o va reperta — sintem siguri! — la disciplină!

Aceste reportaje, interviuri și fotografii urmează să fie trimise redacției pînă cel târziu la 3 martie, spre a fi publicate!

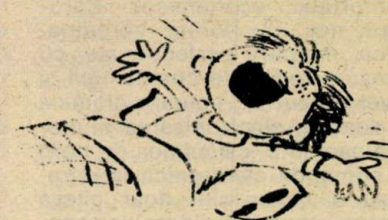

Debut „Cutezătorii”

Epigrame...

Unul pescar... „amator”

Punctual e și grăbit
Și devreme-n zori se școală
Cînd e zi de pescuit!
(Nu și cînd e zi de școală...)

Unui colecționar de absențe

Că-mpărțim, visa Georgel,
Note, laude — frățește:
Noi muncim și pentru el,
El și pentru noi... lipsește!

Unor „excursioniști” dezordonați

De ce mereu, m-am întreat,
Hîrtii, conserve, resturi lasă?
Răspunse iarba c-un oftat:
Vor să se simtă... ca acasă!

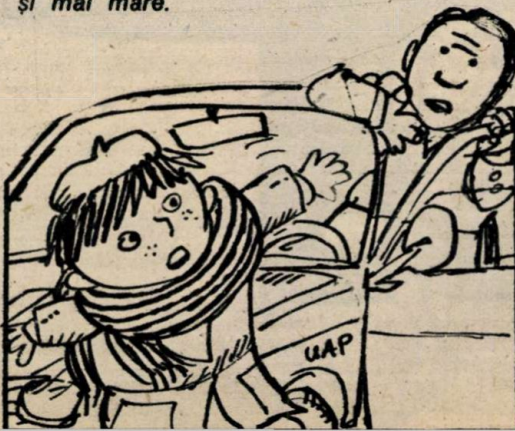
Prof. CORNELIU VAȘILE
Fărcașele — Hotărani,
jud. Olt

CÎȘTIGĂTORUL!

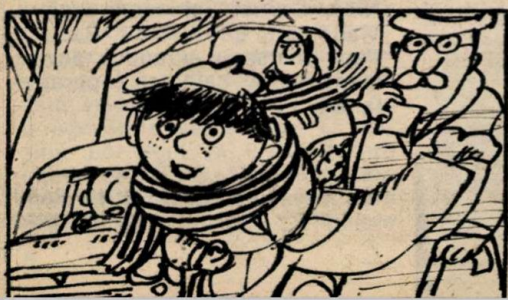
Era grăbit Cătălin. Foarte grăbit. Alerga ca un atlet în căutarea performanței.

Deschizînd plicul filatelic cu premii, descoperise că era un plic cîștigător. Un premiu mic, dar ce importanță are? E un premiu. Nerăbdător, Cătălin o rupsese la fugă îndărăt spre chioșcul de ziare.

Șoferul „acelei „Dacii” era însă un om atent și foarte priceput. El a frînat în ultima clipă, oprindu-se la cîteva degete de Cătălin, care țîșnise de pe trotuar în mijlocul străzii. Avusese el, Cătălin, noroc cu un loz cîștigător, dar norocul cu acest șofer a fost și mai mare.

Bineînțeles, Cătălin a tras o sperietură de neuitat. Astăzi, Cătălin poate fi văzut zilnic, cu șapcă și paletă de pionier-agent de circulație, dirijîndu-și colegii, în fața Școlii nr. 8 din Tg. Jiu, în așa fel încît nici unul să nu repete greșeala săvîrșită de el în urmă cu doi ani. (După o corespondență de la Adrian Oprițoiu, cl. a 7-a, Școala nr. 8, Tg. Jiu.)

CITE LIMBI SE VORBESC PE GLOB?

Diferențierea lingvistică de astăzi se explică prin lipsa de contact, la începuturile civilizației umane, între populații viețuind în regiuni îndepărtate unele de altele din punct de vedere geografic, dar și prin condițiile economice și culturale specifice de care au beneficiat unele colectivități.

La prima vedere, limbile vorbite astăzi pe glob nu seamănă una cu alta, iar oamenii care vorbesc limbi diferite nu se pot înțelege între ei decât recurgând la gesturi, mimică etc. Și totuși limbile sînt construite dintr-un „material” sonor care nu este total diferit de la o colectivitate la alta, dintr-un număr variabil de cuvinte și procedee gramaticale

Laborator modern pentru învățarea limbilor străine.

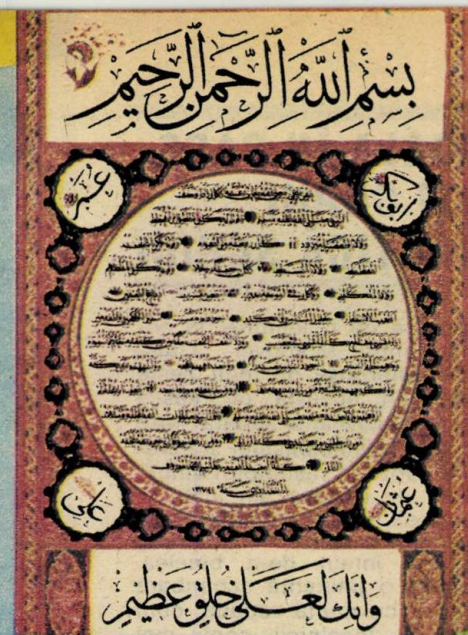

prin care se exprimă relațiile dintre noțiuni. Mai mult, există o unitate de origine. Limbile actuale derivă dintr-un număr redus de limbi primare, aparținând primelor comunități umane. Din acest punct de vedere, pe glob există cîteva mari familii de limbi: indo-europeană, semito-hamitică, ibero-caucasiană, uralo-altaică, chino-tibetană etc.

Familia limbilor indo-europene este singura răspîdită pe toate continentele. În Europa, majoritatea limbilor aparțin acestei familii. Este o denumire convențională adoptată la sfîrșitul secolului al XVIII-lea datorită înrîurii pe care au constatat-o filologii între limbile indo-iraniene și latină, greacă, limbile slave, germanice, celtice, baltice, armeană și albaneză. Din familia limbilor indo-europene, grupul limbilor romanice (portugheza, spaniola, catalana, franceza, italiana, româna etc.) ocupă o mare întindere geografică. Apărute ca urmare a transformării limbii latine, ele sînt alcătuite dintr-un nucleu comun de cuvinte moștenite din „limba mamă”, la care au adăugat fiecare altele cuvinte, formate prin mijloace proprii (derivare, compunere) sau împrumutate de la popoarele cu care au venit în contact de-a lungul vremurilor (arabii în Peninsula Iberică, populațiile germanice în Franța și Italia, slavii pe teritoriul țării noastre).

O geografie multilingvă

Numărul limbilor folosite pentru comunicarea orală este de aproximativ 3 500. Dintre acestea, se apreciază că doar 500 au și un sistem propriu de scriere. Se vorbesc aproximativ 1 250 de limbi pe continentul african; 28 de limbi naționale oficiale în Eu-

O pagină din scrierea arabă.

ropa; 23 de limbi principale în Asia de Sud; în America Latină se utilizează două limbi principale: spaniola și portugheza, dar dăinuie sute de limbi și dialecte amerindiene. Multe țări posedă un număr de limbi surprinzător de mare: 89 în U.R.S.S.; India are peste 1 650 de limbi și dialecte, utilizînd 15 limbi în administrație și învățămînt; Ghana, 56; indienii din Mexic vorbesc peste 200 de limbi. Diversitatea lingvistică și a răspîndirii geografice a limbilor se explică prin condițiile istorice, etnologice, sociale pe care le-a cunoscut istoria omenirii. Așa, de pildă, dominația imperialistă a antrenat modificări lingvistice în numeroase țări și dispariția progresivă a anumitor dialecte și graiuri locale. Pe de altă parte a determinat propagarea pe întregul Pămînt a unui număr mic de limbi europene, cum ar fi engleza, franceza, spaniola.

Ce va aduce viitorul? Dezvoltarea în continuare a limbilor naționale și îmbunătățirea sistemului de însușire a limbilor străine vor asigura ca și în viitor limbajul, vorbit sau scris, să reprezinte codul esențial, instrumentul de bază al mijloacelor de comunicare. (C.R.)

Pentru a arăta gradul de înrîurire între limbile romanice, reproducem un text în cîteva dintre aceste limbi.

Text în limba română:

Soarele spune: „Pe mine mă cheamă soare, eu luminez foarte tare; mă scol la răsărit și cînd mă scol, se face ziua; mă uit pe fereastra ta cu ochiul meu strălucitor ca aurul și îți spun cînd e timpul să te scoli”.

Text în limba spaniolă:

El sol dice: „Mi nombre es sol, brillo mucho, salgo por el oriente y cuando salgo, es de día; miro adentro de tu ventana con estos ojos, fulgentes y dorados y te aviso que es hora de levantarte”.

Text în limba franceză:

Le soleil dit: „Je m'appelle soleil, je suis très brillant, je me lève à l'est et quand je me lève, il fait jour; je regarde par ta fenêtre avec mon oeil brillant comme l'or et je te dis quand il est temps de te lever.”

Text în limba italiană:

Il sole dice: „Io mi chiamo sole. sono molto lucente, mi alzo al levante, e quando mi alzo, fa giorno. Guardo dentro dalla tua finestra col mio occhio splendente e color d'oro, e ti dico, quand'è ora d'alzarti”.

Scriere hieroglifică din Egiptul antic.

Cîte limbi se vorbesc pe glob?

Iată o întrebare ce apare frecvent în corespondențele primite la redacție, cele mai multe dintre ele ilustrînd nu doar curiozitate, ci, mai mult, dorința cititorilor revistei noastre de a se informa și dialoga pe marginea unui subiect aflat mereu în actualitate. Pentru că astăzi, în era „exploziei” informaționale, în care ziarul, cartea, radioul și televiziunea, sateliții de telecomunicații cîștigă mereu „teren”, vorbirea, limbajul direct între două persoane sau grupuri și colectivități mari de oameni reprezintă principalul mijloc de comunicare. A vorbi, a dialoga prin intermediul unei limbi înseamnă a putea gîndi și crea mereu idei noi. Iată o comparație sugestivă: limba este pentru gîndire ceea ce este barajul pentru electricitate. Ca și acesta din urmă, care nu zăgăzuiește apa ci o transformă, prin intermediul turbinelor, în electricitate, tot așa limba, cu ajutorul „energiei” cuvintelor dă naștere la capacitatea creatoare a vorbirii.

Prima invenție a omului

De-a lungul istoriei, ființa umană a căutat mereu să înțeleagă și să comunice, prin diverse mijloace, „informațiile” cu privire la ceea ce se petrecea în mediul înconjurător. Bucuria sau teama, primejdia sau emoția unei noi descoperiri au fost semnalate și transmise la început prin simple gesturi și sunete — care cu timpul s-au constituit în cuvinte — apoi prin muzică sau dans, desene sau simboluri grafice mai evolute, cum au fost pictogramele sau ideogramele (semne ce reprezentau obiecte sau cuvinte și chiar idei). Înzestrat, spre deosebire de celelalte viețuitoare ale regnului animal, cu capacitatea de a observa, analiza și gîndi, omul a reușit să facă cel mai important salt în evoluția sa biologică: să inventeze limba. Această primă mare invenție a eliberat definitiv ființa umană de dependența naturii. Limbajul a reprezentat un progres enorm în comunicarea umană, cu ajutorul său oamenii reușind să memoreze, să transmită cunoștințe și să exprime noțiuni tot mai complexe.

Diversitate și unitate

Istoria civilizației a fost însoțită de o continuă dezvoltare și diversificare a limbajelor.

ȘCOALA ÎN CARE TOȚI COPIII PRACTICĂ SCHIUL

Noapte de noiembrie, în comuna Fundul Moldovei... Liniștea se așternuse de mult peste casele din această pitorească așezare suceveană situată între Obcinele Mestecănișului și Feredeului. Doar în răstimpuri vîntul, prăvălit de undeva din înălțimi, încerca să tulbure somnul dulce al oamenilor. Către miezul nopții însă s-a întetit de-a binelea, anunțînd o iminentă schimbare a vremii, cu multă zăpadă, cum își doreau localnicii, copiii mai ales, mari iubitori ai sporturilor de iarnă.

Înainte de culcare, Florin Moroșan, „mezinul” schiorilor de la școala din localitate, a ascultat cu luare-aminte buletinul meteo: „Vreme variabilă, în răcire. La munte sînt posibile ninsori...” Deci iarna se apropia. Ce bine! De cînd este așteptată, burnițele de la începutul lui noiembrie au anunțat-o. A urmat însă o vreme mai călduroasă, după care iarăși zile de toamnă lungă. Nerăbdător, Florin a mai dat o raită prin magazie, unde își ținea schiurile gata pregătite. De o săptămînă întreagă le-a tot mesterit, a reînnoit unsoarea, ceara. Să alunece, să zboare ca o săgeată! Numai de-ar ninge odată...

Adormind adînc, Florin Moroșan n-a mai auzit vîntul, tot mai puternic, nici zgomotul cristalelor de gheață care băteau în geamuri. În schimb a avut un vis frumos. Fără Feți-Frumoși sau Ilene Cosînzene, dar, în schimb, cu zăpadă, cu multă zăpadă, așternută în strat gros, acolo, pe

Zăpadă abundentă, tocmai bună pentru primele lansări!

dată, acolo, la Fundul Moldovei, dar și pe celelalte pîrtii din vecinătate, din satele și cătunele aparținătoare de comuna lui — Botuș și Colacu, Delnița, Botușel și Braniste. Și uite-așa, noaptea a trecut pe nesimțite, fără ca Florin Moroșan să audă ceasul deșteptător. L-a trezit larma uliței, a copiilor care trăiseră — înaintea lui — bucuria nemărginită a reîntîlnirii cu iarna și cu zăpadă.

De atunci, și la școală, în recreații, elevii nu mai stau în clase, ci ies — cu mic, cu mare — afară, în curte, la o hîrjoană cu bulgări de nea. Iar „lecțiile de sport” — cum le spun ei orelor

de educație fizică — le fac tot afară, în aer liber, pe pîrțile amenajate ad-hoc în preajma școlii sau, dacă e timp, pe cea a comunei, din livada lui Andronicescu. Poate să geruiască oricît, mercurul termometrului să scadă și pînă la 20 de grade sub zero (cum se întîmplă destul de des pe aceste meleaguri sucevene), pe nimeni nu mai „prinzi” în recreații și la orele de sport în clase. Directoarea școlii, profesoara Viorica Tonegar, s-a cam speriat, la început, atunci cînd colegul de educație fizică, Viorel Totoescu, a cerut din capul locului acest lucru: „Numai așa vom forma copii sănătoși și puternici, deprinzîndu-i, învățîndu-i să stea cît mai mult timp în aer liber!” Chiar și fiului ei, Bogdan, coleg de clasă cu Florin Moroșan, urma să i se aplice acest „tratament”. Bogdan însă, spre surprinderea tuturor, n-a așteptat să i se spună de două ori, și el s-a arătat încîntat, îndeosebi de lecțiile pe schiuri.

Și uite-așa, în fiecare iarnă, acolo, la Fundul Moldovei și în celelalte așezări aparținătoare de această comună, schiul se află la loc de cinste. Intrî în clasa întâi? Odată cu abecedarul și primele operațiuni aritmetice înveți să și schiezi. Toată lumea

pe schiuri nu vrea să însemne numaidecît sute de performeri sau campioni, ci, înainte de toate, cunoașterea unui sport deosebit de util și de frumos. Mai ales aici, în această așezare de munte în care iarna stăruie uneori și o jumătate de an. Nu vrea să însemne nici folosirea unor schiuri pretențioase. Există încă pe-aici meșteri în măsură să confecționeze tîlpice tocmai bune să aluneci cu ele în voie, cît e ziua de mare!

Se înțelege că profesorul Viorel Totoescu face ceva mai mult: cu copiii talentați și dornici de afirmare lucrează separat, acolo, pe pîrtia din livada lui Andronicescu, dar și mai departe, la Cîmpulung Moldovenesc sau la Vatra Dornei. Așa a procedat cu Florin Moroșan, cu Dana Rădăuțeanu, cu Ramona Stats, cu Nicu Ațiboai, cu Ana Maria Filimon și chiar cu Bogdan Tonegar, azi și el inclus între speranțele schiorilor din comună. I-a înscris peste tot, la concursurile de schi-fond și la probele alpine. Unii au avut satisfacția de a concura chiar la finalele pe țară ale Cupei „Pionierul” din cadrul competiției naționale „Daciada”: Dana a încheiat întrecerea pe un promițător loc 5 la fond, iar Ramona între primele 10 la biatlon. Cei mai dotați dintre schiorii școlii fac parte acum din subsecția Clubului sportiv școlar din Vatra Dornei sau de la Cîmpulung Moldovenesc, unii chiar din secția propriu-zisă. „Firesc — afirmă, cu toată convingerea, profesorul Totoescu —, pentru că nu ne lipsesc talentele. Și apoi trebuie să respectăm și să întărim o tradiție: noi, cei din așezările de pe văile Moldovei și Bistriței, sîntem aceia care avem datoria de a da județului copii cei mai de ispravă în sporturile iernii”.

Așa se petrec lucrurile aici, în comuna aceasta din nordul Moldovei, de opt ani încoace. De atunci, de cînd tinărul Viorel Totoescu a fost numit aici profesor de educație fizică. El a fost și este sufletul schiului, inițind sute și sute de copii, dar și învățători și profesori, colaboratori în această lăudabilă îndeletnicire. Și tot el a inițiat și o suită de concursuri locale sau și-a asigurat loturi pentru altele care reunesc, în fiecare iarnă, în marea arenă a „Daciadei albe”, pe toți copiii și pionierii din județ — Festivalul sporturilor de iarnă de la Cîmpulung Moldovenesc, „Săgeata Zăpezii” de la Botuș, întrecerile de la Dorna Arini și Iacobeni, Ciocănești și Poiana Negrii. Toate, un fel de teste în vederea finalei pe țară a celui mai important concurs al anului, Cupa „Pionierul”, de la care schiorii profesorului Totoescu nu lipsesc niciodată, înscriindu-se mereu printre frunțași. Așa cum le-o dorim și în acest februarie, pe pîrțile din Vatra Dornei...

TIBERIU STAMA

Cu mic, cu mare — în drum spre pîrtie...

pîrtia din livada lui Andronicescu unde, cu ani în urmă, pionierii au amenajat un traseu pentru schi-fond. Pe pîrtie, deocamdată, el singur, Florin Moroșan. Apoi, iată, treptat au apărut și ceilalți, mai întîi colegii de clasă, apoi și cei din clasele mai mari. De-acum să te ții întreceri! Parcă se și vedea în fruntea concurenților, ca de fiecare

În plin antrenament pentru „Săgeata zăpezii”.

Insule record

• „Care sînt cele mai importante insule de pe glob?” — dorește să afle ELENA VLEJU din ALEXANDRIA.

Sînt importante foarte multe din cele în jur de... 100 000 de insule, cît se apreciază că există pe glob. Le amintim, aici, doar pe cele cinci, cele mai mari: **Groenlanda** — 2 175 600 km² (2 640 km lungime și 1 280 km lățime), situată în Oceanul Arctic, îndeosebi dincolo de Cercul Polar de nord, și acoperită în proporție de 84% cu o uriașă calotă de gheață, avînd o grosime medie de 1 500 m, dar ajungînd în unele locuri la aproape 4 000 m; **Noua Guinee** — 785 000 km², aflată în sud-vestul Oceanului Pacific, imediat la sud de Ecuator, o insulă muntoasă (altitudine maximă 5 030 m) și acoperită în bună măsură (cca 70%) de pădure; **Kalimantan** (vechea denumire-Borneo) — 743 385 km², situată în vestul Oceanului

Pacific și făcînd parte din cel mai întins și mai numeros arhipelag al planetei (13 677 insule!), Arhipelagul indonezian; **Madagascar** — 587 000 km², în vestul Oceanului Indian, avînd relieful, flora, fauna și populația mult diferite de cele de pe continentul african, în preajma căruia se află (la numai 400 km); se remarcă, în privința faunei, de pildă, prezența lemuriilor („maimuțele false”); **Baifin** — 476 065 km², în Arhipelagul Arctic Canadian, din Oceanul Arctic, axată pe Cercul Polar de Nord, ceea ce face ca, într-o anumită măsură, să fie acoperită de gheață, mai ales partea vestică, mai muntoasă. (Dr. Silviu Neguț)

Stilpii totemi

• „Am citit că în creația artistică a indienilor nord-americani un loc important îl reprezentau totemurile. Ce erau acestea?”, ne întreabă ȘTEFAN DIAMANDI din BUCUREȘTI.

Între sculpturile de lemn caracteristice unor triburi de indieni nord-americani se înscrie și stilpul-totem, un adevărat monument

SURPRIZA RUBRICII

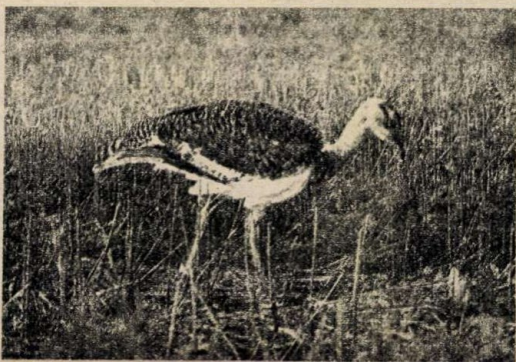
în lemn. Stilpii-totemi, așezați în interiorul locuințelor erau sculptați și pictați cu scene din istoria familiei și cu emblemele acesteia. Ei se bucurau de un respect asemănător celui pe care popoarele de astăzi îl acordă drapelului.

Primul totem heraldic („stilp al familiei”) consemnat de europeni a fost găsit în 1790, în mijlocul peretelui unei case din insulele Regina Charlotte. Stilpii funerari nu erau sculptați, ci decorați cu picturi. De asemenea erau ridicați și stilpi pentru cinstirea unor persoane în viață sau în amintirea unui eveniment. Ei puteau atinge înălțimea de peste 20 m. Din păcate, cea mai mare parte a stilpilor totemici, expresie grăitoare a artei amerindienilor, au fost distruși. (C.V.)

Cea mai mare pasăre din țara noastră

• „Care este cea mai mare pasăre din țara noastră?” — vrea să știe EMILIA COLOJOARĂ din CARANSEBEȘ.

Cea mai mare pasăre din țara noastră și din Europa este dropia (Otis tarda). Viețuitoare a cîmpiilor întinse, ea măsoară în lungime între 85 și aproape 120 cm. Masculul poate cîntări pînă la 20 kg și are anvergura aripilor de aproximativ 2,5 m. Capul și gîtul îi sînt înveșmîntate cu un imaculat penaj alb-deschis, spatulele e galben cenușiu, în timp ce virfurile aripilor și pîntecele-i sînt albe ca ale găștei. De la colțul gurii în jos are un fel de barbă formată din pene fin spintecate, colorate în sur-deschis. Se hrănește cu grăunțe de cereale, iarbă, dar și cu insecte, șoareci și hîrciogii, contribuind astfel la stîrpirea unor animale dăunătoare agriculturii. Trăiește mai ales în Bărăgan și în șesurile întinse din vestul și sudul țării. Poate fi văzută mai lesne în rezervația cinegetică de la Boianu (jud. Vîlcea). Datorită vînatului excesiv practicat în trecut, efectivul dropiilor s-a redus mult. Astăzi dropia se bucură de o totală și continuă ocrotire prin lege. (C.V.)

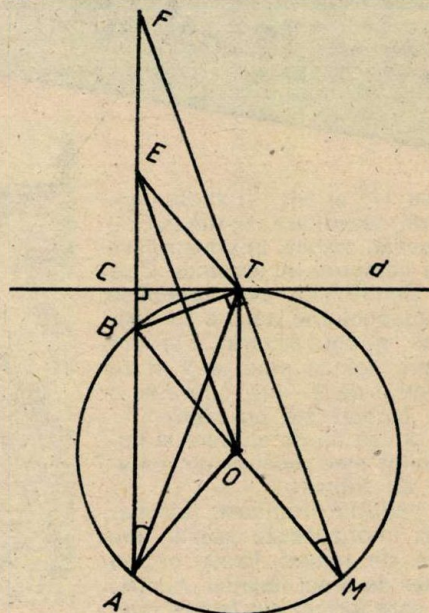

AEROMODELIȘTII DIN BISTRIȚA

Cucerii de ideea zborului, frații Montgolfier au construit acum două secole primul balon cu aer cald, un fel de străbunic al modelului pe care îl vedeți în imagine, realizat cu puțin timp în urmă de cîțiva pionieri bistrițeni. Cu fantezie, cunoștințe tehnice și îndeminare, aeromodeliștii de la C.P.Ș.P. Bistrița, județul Bistrița-Năsăud, au creat, în afara unor ingenioase machete și aeromodele funcționale, cîteva micromodele perfecționate de baloane cu aer cald. Asemeni unor uriașe flori colorate, baloanele — construite de Patriciu Budureanu, Marian Jimborean, Crina Lorinț, Mihaela Reborean, Cosmin Moga, Marius Popa și Ovidiu Singeorzan — s-au înălțat pe cerul azuriu, spre încîntarea sutelor de privitori.

Felicitîndu-i pe acești pasionați iubitori ai zborului le urăm succes în activitatea lor viitoare.

O problemă de geometrie

• „Mă numesc LOREDANA MARINESCU, comuna BÎRLA, județul Argeș, și aș dori să fiu ajutată în rezolvarea următoarei probleme de geometrie :”

Un cerc O este tangent în T la dreapta d. Se duce o paralelă la OT, care se intersectează cu d în C și cu cercul în A și B (B situat între A și C). Pe prelungirea lui AC se ia punctul F, astfel ca $CF \equiv CA$; se notează cu M punctul diametral opus lui B și cu E mijlocul segmentului BF. Să se arate că:

- Punctele M, T, F sînt coliniare;
- Patrulaterul AOTE este inscriptibil;
- AT este bisectoarea $\angle BAO$.

Demonstrație: a) Triunghiul FTA este isoscel deoarece CT este înălțime și mediană, prin urmare $FT \equiv TA$. Avem $\angle TMB \equiv \angle TAB = \frac{\widehat{BT}}{2}$ și $\angle BTM \equiv \angle TCA = 90^\circ$, deci $\widehat{TBA} = \widehat{TM}$

și $TA \equiv TM$, de unde $FT \equiv TM$. Rezultă de aici că $\triangle FTB \equiv \triangle BTM$ și deoarece $\widehat{BTM} = 90^\circ$ înseamnă că și $\angle FTB = 90^\circ$, deci F, T, M sînt coliniare ($\angle FTB + \angle BTM = 180^\circ$).

b) ET este linie mijlocie în $\triangle FBM$, deci $ET = \frac{BM}{2}$ adică $ET \equiv OA$ (raze) și cum $TO \parallel EA$ rezultă că ETOA este trapez isoscel, deci inscriptibil.

c) $ET \parallel BO$ și $ET \equiv BO = TO =$ raze, deci ETOB este romb, iar EO este bisectoarea $\angle AET$. Deoarece ETOA este trapez isoscel, rezultă că TA este bisectoarea $\angle BAO$.

În multe părți ale globului subdezvoltarea a păstrat pînă astăzi grupări etnice izolate care mai păstrează un mod de viață primitiv. Să deschidem atlasul și să observăm împreună cîteva tipuri de adăposturi ale acestor oameni care încă nu se bucură de binefacerile civilizației moderne.

Teritoriul pe care sînt răspîndiți boșimanii cuprinde întreaga Africă australă, între paralelele

ENCICLOPEDIE „Cutezătorii” Din atlasul locuințelor

sudice 17° și 34°. În stadiul actual de dezvoltare, boșimanii nu au așezări stabile. Ei construiesc patru categorii de locuințe. Cele mai simple sînt cele compuse din adăposturile săpate în nisipurile nezburătoare. Fiecare groapă, adîncă pînă la 2 m cu diametrul de 3—4 m, cuprinde o vatră înconjurată cu pietre.

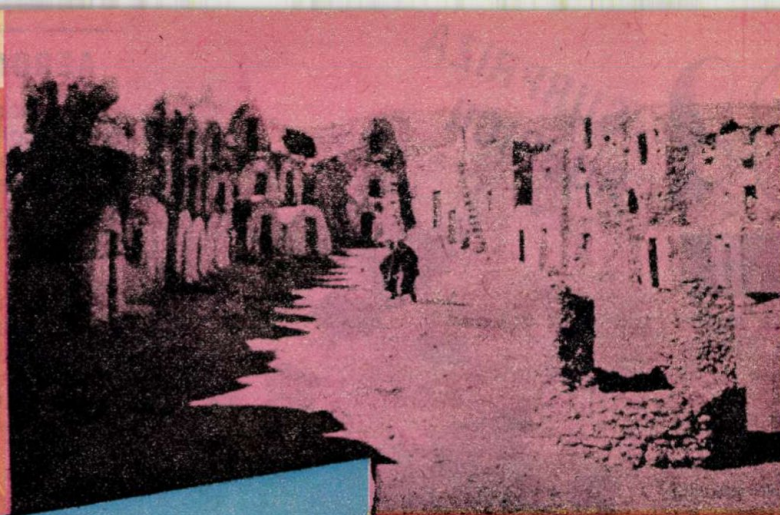
Al doilea tip de așezare al boșimanilor este alcătuit din paravane de tufișuri.

În pădurile tropicale, boșimanii își improvizează așezări din colibe de ramuri fixate pe un schelet de araci flexibili. Acoperișul este format din frunze mari așezate în solzi de pește. Colibele, în formă de cupolă, au baza rotundă.

Boșimanii își construiesc și colibe de piatră, de formă semicirculară, înalte de circa 2 m și cu un diametru, la sol, de circa 3 m. Ele sînt căptușite cu ierburi uscate, iar intrarea e blocată cu tufișuri ghimpoase. Indiferent de tip, așezările boșimanilor sînt plasate în apropierea unei surse de apă. Distanța de la sursa de apă este astfel calculată încît prezența omului să nu stingherească adăparea animalelor.

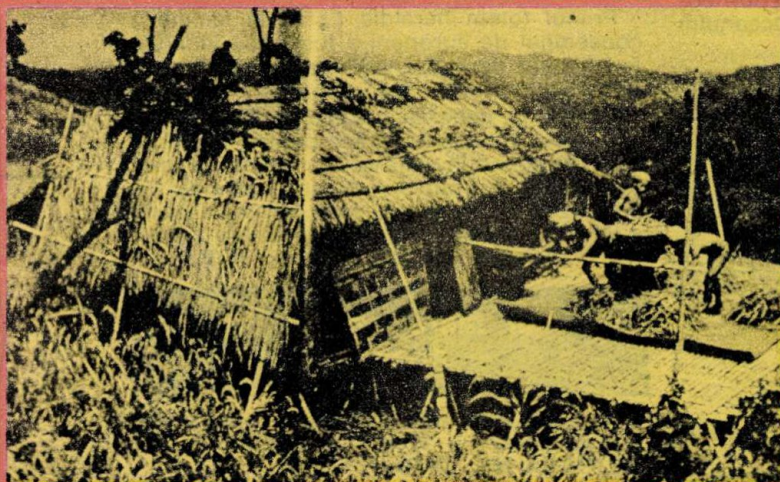
În nordul Sahelului, locuința nomadului crescător de cămile este cortul. Ușor de montat și transportat, alcătuit din țesături de păr de capră sau cămilă, el constituie un bun paravan împotriva razelor de soare, ziua, un adăpost călduros pe timpul nopții și poate fi lesne etanșat în timpul furtunilor de nisip.

Există și așezări permanente, numite ksar, care sînt situate în oaze, de-a lungul uedurilor ori la baza unor versanți. Casele sînt mici și de obicei formate dintr-o singură încăpere, con-

În Polinezia, una dintre regiunile insulare ale Oceaniei, casele se construiesc și în zilele noastre în stil tradițional. În general, formele tipice ale locuințelor sînt cele dreptunghiulare sau ovale.

Clădirile dreptunghiulare se construiesc din stîlpi bătuți în

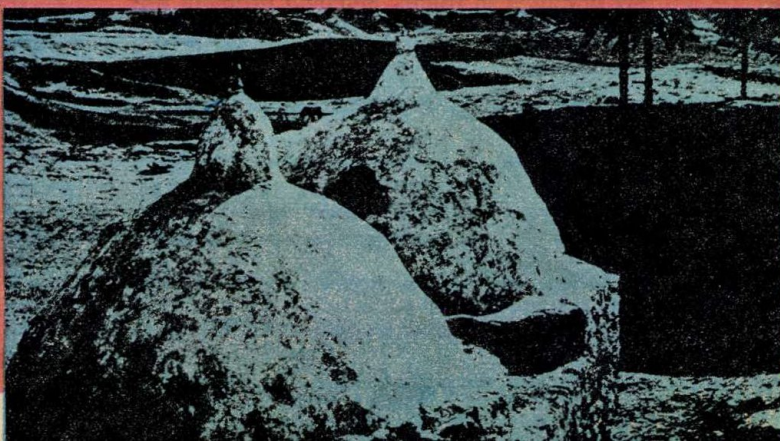
struită mai ales din chirpici sau cărămizi mari de pămînt nears. Acoperișul, în formă de terasă, servește ca loc de odihnă în timpul nopților de vară. Spoite totdeauna în alb sau albastru deschis, casele au rareori desene geometrice în jurul ușilor.

În valea fluviului Senegal, locuințele se prezintă ca niște colibe rotunde ori pătrate, cu acoperiș de paie. Există și clădiri rectangulare, cu terasa din cărămizi de pămînt nears. Colibele rotunde, cele mai răspîndite, au un diametru de circa 4 m. Cele rectangulare sînt mult mai spațioase și au mai multe încăperi.

pămînt care susțin un acoperiș cu scheletul de lemn. Pe acest schelet se leagă frunze mari de palmier sau tulpini de trestie de zahăr, iar de sub acoperiș coboară niște rogojini care formează un fel de pereți.

Casele ovale nu au asemenea pereți. Cînd plouă, din interior se lasă niște perdele iscusit împletite. Acoperișul, construit, de asemenea, din frunze sau tulpini de trestie de zahăr, are forma unui clopot mare. Construcțiile de acest tip sînt larg răspîndite în insulele Samoa.

La polinezieni, locuința are un interior cît se poate de simplu.

întreg mobilierul se reduce la rogojini împletite din frunze, care se aștern pe jos. Rogojinile de dormit se întind în apropierea vetrei. Și vasele pentru pregătirea și păstrarea alimentelor se țin în apropierea vetrei.

În insula Noua Guinee, papușii trăiesc în mici cătune risipite pe o întindere relativ mare. Așezările sînt formate din două, trei și chiar mai multe aglomerări de colibe și mari case obștești. Aceste case mari au funcții multiple: aici locuiesc tinerii care nu au întemeiat o familie și tot aici își petrec timpul liber bătrînii satului. În general, clădirile de acest fel au o înălțime de pînă la 12—15 m. Acoperișul (format din frunze de palmier și alcătuit în două pante) este înclinat și coboară pînă la pămînt. Pereții impresionanților construcții sînt alcătuiți din înguste rogojini și scoarțe de copac bine legate între ele. Există o singură ușă scundă și îngustă, dimensionată astfel încît să nu poată pătrunde prin ea decît un singur om. În casa mare se află două sau mai multe vetre, alcătuite din cîteva pietre suprapuse, instalate fie pe un pat gros de nisip, fie pe o platformă largă de lut, pentru a se preveni astfel incendierea podelei de lemn. Pereții locuințelor sînt formați din paravane ușoare, împletite din frunze de sagotier.

De la un cap la altul al insulei Madagascar, casele rămîn fidele aceluiași model de bază: clădirea este rectangulară, de dimensiuni mici, cuprinzînd de obicei o singură încăpere, mai rar cu două niveluri, din cărămizi de pămînt nears ori din lemn, suspendată pe pari mici, totdeauna cu acoperișul în două pante.

În estul și nordul insulei, scheletul caselor este reprezentat de cîteva țaruși de cîte 1,30—1,40 m înălțime, bătuți în pămînt. Laturile sînt împrejmuite cu frunze de typha, iar acoperișurile au straturi de frunze de latanier. Stabilitatea acestei locuințe o asigură 2—3 trunchiuri masive de copac. Ei formează stîlpii de rezistență. Ușa este îngustă și joasă.

Într-o locuință a antankarilor (ce trăiesc în nordul insulei), patul ocupă jumătate din spațiu. Acesta este format din țaruși înfiți în pămînt, susținînd bare transversale acoperite cu scinduri din scoarță de palmier. La picioarele patului, care este acoperit cu o saltea foarte subțire și o pătură ușoară, se află vatra destinată pregătirii cărnii și peștelui. În lăzile confecționate din paie împletite, care sînt plasate pe pămînt lîngă locuință, se păstrează îmbrăcămintea și podobe.

ION MANTA